28155

1-10ც

ნიმუში ნომ

ფერი.

178 ც.

ფასი

ნ. ზოშლაძის დოქტორი

სადოქტორო ნაშრომი

178 გვერდი.

28155
026965-ხ. 1-109

სააღრიცხვო ბარათი

ხელნაწერებისათვის

შემოსულობის წ. № 026965 საინვენტარო წ. № 28155/1-109	ექსპონატის ხასიათი ცნობები	ენა ქართ.
მოვლენის ადგილი და დრო	ფურცლების რ-ბა 178	ზომა 21 x 34

ექსპონატის აღწერილობა [illegible] ([illegible]) ნაშ. ცნობები ავტობიოგრაფია, ლექსი ([illegible], [illegible], [illegible]), [illegible], ნაწარმოებ. [illegible] [illegible].

დაცულობა დაზიანებულ. კიდეები დახეულ.

შეადგინა [signature] შეამოწმა

„29“ XII 1995 წ. „ “ 199 წ.

22695

28153

ქალაქი

1916 წლის ოქტომბრის დასაწყისი,
გამთენიისას, ქარბუქი ატყდა,
ძაძებრწყვლილი, ფიქრი მთლად
ის ქალაქს ასრულებს:
ჩვენ-იდუმალი ხალხი ვიყავით,
ჯადოსნური ცხოვრება გვქონდა,
ერთმანეთში ვიყავით ჩაძირულნი
და ამ ქალაქს ვერ ვამჩნევდით.
ცისფერ ბინდში გაიხსნა,
ისევ ის ქარის ჭერი,
და ამ ჩვენ ხალხს, ერთმანეთის
ვერ ვამჩნევდით ქუჩებში.
ჩვენ ვიყავით ფრთებმოტეხილი ანგელოზები,
ვიწრო ორომტრიალ ქუჩებში,
ამოვარდნილ ამ ხალხის
ამოვარდნილ ღიმილი, ისევ
ქვეყანაზე ისეთი სევდა,
რომ ფრთები-მაინც, ამოვარდეს,
ეხლა ჩვენი - შეგვრჩა!
ამოვარდნილ ამის ხალხის
ვიწრო ორომტრიალ ქუჩებში,
ისევ ერთი ასეთი ქალაქი
ამოვარდნილა ცისფერ ბინდში.
ჩვენ ვიყავით ფრთებმოტეხილი ანგელოზები,
ვიწრო ორომტრიალ ქუჩებში.

1916 წლის 3 ოქტომბერი, ქალაქი ცისფერ ბინდში
ამოვარდნილა ქარბუქი ატყდა,
ამოვარდნილ ამ ხალხის
ამოვარდნილ ამის ხალხის
ვიწრო ორომტრიალ ქუჩებში.

026965

28155₂

Сонцю

Ніч пішла кудись.
Буйно квітне бузок,
Все ще, здається, спить,
Дати зорям не хоче!
Вчора ніч мені снила,
Що вона вкрала сонце
І сховала. Розлютив.
Що, злодійко, вчинив!
Знайшов ніч, вибив дах!
І все шукав, все шукав,
Відчинив кожні двері!
Вчора „тінь-тінь!"
Мій сміявся друг Ігор.
Відгадай-но, загадав,
Куди сонце пішло!
Мій хлопчисько маленький.
Вже і зайця впіймав.
Про нічого знати не хоче
І нічого не каже.
Ех, Ігорю, Ігорю!
Хіба, справді, спить ніч?!
І все шукав, все шукав,
Відчинив кожні двері!...

ამონაკვნესი

ქარო, დაჰქრე, ძლიერო!
გამოგლიჯე ღრუბლებს მთოვარი.
ყვავ, გადიფრინდე! ბუნებავ,
[illegible] [illegible]=მერთვალი!..
ზღვავ, აბობოქრდი, აზვირთდი
და აავსე ჭაობები!
მგელ, ტურებო, ა[illegible]!
ჩანგო, [illegible] [illegible]!
ტყეებო, [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible]!
და, ბიჭოვ, [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible].
[illegible] [illegible], ხამალათო,
სულ ნიავის — [illegible]
მე, გამიშვებულ, ნორჩ ყვავილ
და მწვანე [illegible]!
[illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] და [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible],
აი, [illegible] [illegible].
[illegible] [illegible], [illegible] ხამალათო,
სულ ნიავის = [illegible],
[illegible] გამიშვებულ, ნორჩ ყვავილ
და მწვანე [illegible]!
დაჰქრე, ქარო, დაჰქრე,
გამოგლიჯე ღრუბლებს მთოვარი!
ყვავ, გადიფრინდე! ბუნებავ,
[illegible] [illegible] მერთვალი!..

28155/4

ჯაყოს ბედისწერა და ჯაყოს ძეგლის აგება

ჯაყოს ბედისწერა ყველას ეხება,
ყველა ვინც ოდესმე ცხოვრებია...
ჯაყო! — ის ვინც ვიღაც ღმერთია,
ვინც ის ვინც ვიღაც ეშმაკია.
ჯაყო ადამიანი და ადამიანურ
ამაოებას ვერ ერიდება,
ჯაყო ადამიანი და ადამიანურ
ამაოებას ვერ ერიდება!
ჯაყო, ხანდახან ღვთაება,
ხანდახან ეშმაკის ტოლია,
ადამიანად ყოფნა ჯაყოსთვის
ისეთივე ძნელია, როგორც
ღმერთად ყოფნა...
ჯაყოს ასეთი ბედი ერგო
და ისეთი ადგილი ვიპოვე
ჯაყოს ძეგლის ასაგებად,
რომ ადგილის ამბავი ცალკე
ლეგენდად ღირს.
ეს ადგილი ერთ-ერთ ბორცვზე
მდებარეობს, ბორცვი
ისეთი ადგილია, ბორცვი
ისეთი მაღალია, ბორცვი
ისეთი ლამაზია, რომ ნებისმიერ
ადამიანს ეგონება, რომ
ამ ბორცვზე ჯაყოს ძეგლის
აგება ნებისმიერ ადამიანს
შეუძლია!...
ეს ბორცვი ერთ-ერთ
ბორცვზე მდებარეობს,
ეს ბორცვი ისეთი ადგილია,
ეს ბორცვი ისეთი ლამაზია,
ეს ბორცვი ისეთი მაღალია,
რომ ნებისმიერ ადამიანს
ეგონება, რომ ამ ბორცვზე
ჯაყოს ძეგლის აგება
ნებისმიერ ადამიანს
შეუძლია!...
ამის შემდეგ ჯაყოს ძეგლის
აგება ნებისმიერ ადამიანს
შეუძლია!...

02685

28155 5

ანონიმი ავტორი

(„ფსიქიატრის სანატორიუმში“)

ჩემი ფიქრის ტალღები,
ვარდი, ისევდა ღიმი ყვავილი,
ჩემი ნაზები სიტყვები
ცვილად ისევდა ყურში.

სულიერ ტრფობა მიმეცა მარად,
ან ვინ გაიგებს ტანჯვას ჩემს
და თანაც მთელ ქვეყნის ბედს
ვით ინდივიდუალისტს.

ხალხში ვინ თქვა ასეთი ამბავი?
სადაც გაიჭრიხვინ ჯეელი:
ძმებსაც სძულთ ერთმანეთი ხშირად,
ხან ცოლ-ქმარს ხომ ვინ ეტყვის.

და ვინც ამბობს „სიყვარულს“:
ეშმაკის ტყვეა მხოლოდ...
ჩემი ცრემლი ჩემს ლოყებზე
ცივად ისევდა ხოლო...

ჩემი ფიქრის ტალღები,
ვარდი, ისევდა ღიმი ყვავილი,
ჩემი ნაზები სიტყვები
ცვილად ისევდა ყურში.

ანონიმი ავტორი ქალისადმი მიძღვნილ სიმღერაში

(„ფსიქ. სანატორიუმი“-დან)

ო ვინ ხარ ლამაზო? ო ვინ ხარ შენ?
რა ღიმი ტკბილი ყვავილის,
ტკბილი ხარ ვით ბაგეთა ნექტარი,
ანგელოზი ხარ ნათელი?!

„ძმაო, ეს ლამაზი ყოფილა!...
ასეთ ქალს ეძახდნენ ძველად
ის ხალხის მოძულე ელემენტი
ფსიქიატრიულ ავადმყოფი.

ეს ბედნიერი ქალია ნამდვილად,
ის ხალხის ტანჯვა-ვაებით
ცხოვრობს ამ ქვეყნად ბედნიერად,
ის ხალხის ცრემლით ნაზრდი!...

ეს ბედნიერი ქალია ნამდვილად,
ის ხალხის ტანჯვა-ვაებით
ცხოვრობს ამ ქვეყნად ბედნიერად,
ის ხალხის ცრემლით ნაზრდი!...

„ვინ ხარ, ოხრად ქცეულო ქალაქო,
ვინ ხარ, ოხრად ქცეულო სოფელო,
ვინ ხარ, ოხრად ქცეულო ეკლესიავ,
ვინ ხარ, ოხრად ქცეულო მონასტერო!...

ვინ ხარ, ოხრად ქცეულო ქალაქო,
ვინ ხარ, ოხრად ქცეულო სოფელო,
ვინ ხარ, ოხრად ქცეულო ეკლესიავ,
ვინ ხარ, ოხრად ქცეულო მონასტერო!...

ვინ ხარ, ოხრად ქცეულო ქალაქო,
ვინ ხარ, ოხრად ქცეულო სოფელო,
ვინ ხარ, ოხრად ქცეულო ეკლესიავ,
ვინ ხარ, ოხრად ქცეულო მონასტერო!...

02695

28155/6

შეგვიხარე

(იწყება სცენიდან)

ვიცით, რა ცვალებადი
ცხოვრებაა, ცოლო,
ცოტასაც იცვლება
ცოდვილთა ისტორია ცოტა...
ბევრი მთიანეთ ვიარ-ვიწიე,
ცოტა ბევრს ვიმეორებ,
ცოდვილთა ბედისწერა
ძალიან მეხებით შეხარი,
ამიტომ მინდა ცოტა ვიმეორო,
ცოდვილთა ბედისწერა
ცოტა ისაა ბევრ ნაწილად.
ამიტომ ცოტა ვიმეორებ
ისე, ცხოვრებაც ცოდვილად
ის ვიწყებ ამის ისე.

ბევრი ვიარ-ვიწიე ქვეყანაზე,
ცოტა ვიმეორებ ისე,

28155

ქალის სული

ისეთნაირად ყანაში ხალხი:
„ჩამთან ვარო“,
ქედ-ქედ ვარდა და ბრძოლაში,
ბიჭი, ვაჟი, თუ გვარიანი.
ამის ცეცხლი ჩამდგარა
ქალის სულის ფიქრებში
და ამ ცეცხლის ალებში
ქალიც ბრძოლის ველზე ვარდა.
ქალის ხელი ვერ ეკიდა
ხმალს და ფარს,
ცეცხლის ალებში ბრძოლის ველზე
ქალის სული ეწვოდა:
„ვაჟკაცობა, ჩვენ ვით გვინდა!“
ქალის სული ბრძოლის ველზე
ცეცხლის ალებში ეწვოდა,
ქალის სული ბრძოლის ველზე
ცეცხლის ალებში ეწვოდა,
ქალის სული ბრძოლის ველზე
ცეცხლის ალებში ეწვოდა!...
ქალის სული ბრძოლის ველზე
ცეცხლის ალებში ეწვოდა!...
ამ ალებში ქალის სული
ბრძოლის ველზე ეწვოდა!
ამ ალებში ქალის სული
ბრძოლის ველზე ეწვოდა!
ამ ალებში ქალის სული
ბრძოლის ველზე ეწვოდა!...

ყვავი და ყოსიანი
(იგავი)

ყვავმა ყოსიანს დაინახა:
„ჭიანურს ხიხუში,
სად ვიპოვნი ისეთს ლუკმას,
ჩემ ბარტყებს რომ ვაჭამო.
~~ჩემ ბარტყებს~~ ის ხომ ტყის-ყოველ მფრინველს
ჭკვით სჯობია, ცნობილია,
ამ ჭკვიანმა ფრინველმა
ადამიანიც მოატყუა!
ის ხომ ხშირად ადამიანის
ბინასთანაც ფრინავს,
და ამიტომ ადამიანი
ვერ ახერხებს დაჭერას!
ეს ხომ ყველა ფრინველზე
ჭკვიანია, ეს ცნობილი!
ამიტომ ხომ ყველა ფრინველს
ის ძალიან ეშინია...“
~~ყოსიანს~~ ყოსიანს ეჭვიანად
ყვავმა ასე უთხრა:
„ვიცი, ვიცი, რაც გინდა,
ამ ხრიკით ხომ ვერ მომატყუებ!
ამ ხრიკით ხომ ვერ მომატყუებ!
ამ ხრიკით ხომ ვერ მომატყუებ!..“
ყოსიანმა ჩაიცინა:
„ეს ხრიკი ხომ ვიცი,
ამ ხრიკით ხომ ვერ მოგატყუებ!
ამ ხრიკით ხომ ვერ მოგატყუებ!
ამ ხრიკით ხომ ვერ მოგატყუებ!..“

ამაში ეს ციყვი მოვიდა,
ხეზე ისე ადვილად ცოცავდა,
ყველა ფრინველს ეშინოდა,
ყველა ფრინველს ეშინოდა,
ყველა ფრინველს ეშინოდა!..

ციყვისა და ყოსიანის ამბავი

ციყვი ხეზე ადვილად ცოცავდა,
ფრინველებს ეშინოდათ მისი,
ფრინველებს ეშინოდათ მისი,
ფრინველებს ეშინოდათ მისი!

ციყვმა ყოსიანს ჰკითხა:
„ჭიანურს ხომ ვერ ნახავ,
ჩემ ბარტყებს ხომ ვერ ვაჭმევ,
ჭიანურს ხომ ვერ ნახავ?“
ყოსიანმა უპასუხა:
„ჭიანურს ხომ ვიპოვნი,
ჭიანურს ხომ ვიპოვნი,
ჭიანურს ხომ ვიპოვნი!..“
ციყვმა ყოსიანს ჰკითხა:
„ჭიანურს ხომ ვერ ნახავ,
ჩემ ბარტყებს ხომ ვერ ვაჭმევ,
ჭიანურს ხომ ვერ ნახავ?“
ყოსიანმა უპასუხა:
„ჭიანურს ხომ ვიპოვნი,
ჭიანურს ხომ ვიპოვნი,
ჭიანურს ხომ ვიპოვნი!..“

28155

ჩვენ ქართველნი ვიყვნით

/ პატრიოტული ლექსი-ლიტანია ქალების ხმებზე /

ჩვენ ქართველნი, ამ ქვეყნის სვეტნი
და მამული ჩვენგან იდგმოდეს.
ჩვენ ვის ვიხვეწებით და ვის ვევედრებით.
და ვინ გვიშველის ჩვენ ამ სოფელში...
ყველა. ისა სულით ხორცით
და ვინც ჩვენში ქმედებს მამაცური ბრძოლა,
ერისა მამული, ენის სიწმინდე,
და ბუნების ენა, ენის ძეელობანი.
თან მიაბრძანეთ, ჩვენზე სთქვით,
და ანდა ასეთნი ვიყავით ოდესმე,
ყველგან ქართველი ენა ისმოდეს:
ისეთ ჭეშმარიტ ქართველ ერს
ღვთისგან ასეთ ვიყავ, მეფეთა
ტახტის შენი მიწა ვიხსნეთ,
ანდა მოსულა ქვეყნის მტერი,
ჩვენ ამისთვის ქვეყნად მოვედით.
ვიყვნეთ ერი ძლიერი შენ ისეთი
და ბევრ ავბედით ვინ ჩვენ ვიყვნეთ,
ცხვარ ჩვენს ან შენ შეგვიძლიან ჩვენ ამისთვის,
ცხონე ვინაში ან ჩვენ ჩვენთვის...
ვინ მოგვიძღვნის ან ეხლა ქართველი
და ამაში ჭირს ჭირველი ჭიაც?
თავისებურ ენერგ ან მეფე ბრძოლა,
ვიცით, სიცხარე ან თავისუფლება!
ეს ხართ ჩვენი ქართველ შვილები,
ვინც ძმისთვის, სამშობლოს ბრძოლა,
და ჩვენს ისევე ამ ქვეყნისა,
ვინ ჩვენ ქართველ ერისთვის?!...

2815510

მთას

მთავ, ეძებ მიწეწილ ფრთიანივით,
წვერით ცის აყუდებული.
რისფერი ღრუბლები,
ვით თეთრი ფრინველი!
მე გიწვევ ალაგ-ალ ხევებში,
[illegible] [illegible],
და ვეძებთ, [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]...
შენ ვეძებთ!... [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]:
[illegible]-[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] და [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]-[illegible],
და [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]...
და შენ კი [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
და [illegible] [illegible].
[illegible] [illegible] [illegible]? [illegible]!
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible].
[illegible] [illegible] [illegible].
[illegible] [illegible] [illegible]
და [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible]-[illegible],
[illegible] [illegible].
[illegible] [illegible] ხევებში,
[illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]!...

025365

28155 11

ქალი

/ ლეონიდე ახვლედიანის სტილში /

ქალი ისეთი ტანადი ხეა,
ფოთლებით ცას რომ ეფერება,
ფესვებით კი ღრმად ჩაეზრდება
ამ ქვეყნის ნაყოფიერ მიწაში.

ქალი ისეთი ნაკადულია,
ვინც ერთხელ მის ნაპირს მიადგა,
ის ვეღარ მოშორდება მალე
და ვეღარც ვეღარ დაივიწყებს.

ქალი ისეთი ცეცხლია,
ვინც ერთხელ მის ალში გაიარა,
ის ვეღარ ამოვა ცეცხლიდან
და ვეღარც ვეღარ დაიწვება.

ქალი ისეთი ზღვაა,
ვინც ერთხელ მის ტალღებს გაეცურა,
ის ვეღარ ამოვა ზღვიდან
და ვეღარც ვეღარ დაიხრჩობა.

ქალი ისეთი ქარია,
ვინც ერთხელ მის ფრთებს შეეხო,
ის ვეღარ გაექცევა ქარს
და ვეღარც ვეღარ დაიმალება.

ქალი ისეთი ფრინველია,
ვინც ერთხელ მის ფრთებს შეეხო,
ის ვეღარ გაექცევა ფრინველ

28155 12

ქართველ ყვავილებს

ქართველ ქალებს ყველა აგალობს
ქართველ ყვავილებს ხოლმე:
ვით ქართველ ბიჭის ენებარა
ვით ქართველ ქალების წარბებია
ამქვეყნად არსად არ სადგება
ქართველ ყვავილებს ტოლი
ისე ამშვენებდეს ველებსა და მთებს
ისე ამშვენებდეს ბაღებსა და ტყეებს
ქართველ ქალებს ისე ამშვენებდეს
ქართველ ყვავილებს ტოლი!

ქართველ ქალის ისეთი ბედი ხვდეს
ქართველ ყვავილის ბედი ხოლმე
და ისეთ ქალებს ისეთი ბედი ხვდეს
ქართველ ყვავილებს ტოლი.

სანამ ეს ქვეყანა ქართველ ქალებს
ქართველ ყვავილებს ხოლმე აგალობს,
ქართველ ყვავილებს ხოლმე ხოხბები
ქართველ ქალებს ტოლი ფრინდებიან.

ოცნება

ჩვენსავე ხალხს გამოეცალოს
და სხვებისა ხალხს ვიყოთ.
სულის სად ჩვენ ბუდე ვიპოვოთ
ამაზეც ვერა ვიფიქრებთ.

ოცნების ცისკრის ვარსკვლავი
ჩვენ ვერასდროს ვერ ვხედავთ
ვერ ვიგრძნობთ ვერ ვიგებთ
ვერ ვიცნობთ ვერ ვიცანით.

ჩვენ ვერ ვიქნებით ვერასდროს
ვერც ერთ ერის ერთგული,
ვერც ერთ ერის ერთგული,
ვერც ერთ ერის ერთგული!

028965 28155 13

მოგონება

... ის არ იყო დაჩვეული
[illegible]
და არც [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible].
იმ [illegible] გამოვიდა
[illegible] [illegible] [illegible]
და დაიწვა [illegible] და [illegible]
[illegible] [illegible].
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible].
[illegible] [illegible] [illegible]
და [illegible] [illegible]
და [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] და [illegible] [illegible].
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
და [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible].

ამონაკვნესი.

ქარო, დაუბერე, ძლიერო!
გაჰფანტე ობლური ფიქრები...
წავ, გადიქროლე! [illegible].
[illegible] ტყეებს, [illegible]!...
[illegible], [illegible], [illegible]
და [illegible] [illegible]!
გულ—ო, [illegible], [illegible]!
ჩანგო, [illegible] [illegible]!
[illegible], [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible]!
და, [illegible], გულ—ო [illegible]
[illegible] ჩემი [illegible]!
[illegible] [illegible], ზამთარო,
სუსხიან [illegible]!
მო, [illegible], [illegible] [illegible]
და [illegible] [illegible]!
[illegible] [illegible] [illegible].
[illegible] და [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible]!
[illegible] [illegible], [illegible], ზამთარი,
სუსხიან — [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
და [illegible] [illegible]!
დაუბერე, ქარო, დაუბერე,
გაჰფანტე ობლური ფიქრები!
წავ, გადიქროლე! [illegible],
[illegible] [illegible] ფიქრები!..

28155
15

Ingomar.

Ingomar, Sohn eines Fürsten der Wandalen, Jüngling von
edler Gesinnung, Barbar von Geburt und Sitte.

Timokrates, Fürst der Thessalier, Vater der Parthenia.

Parthenia, Tochter des Timokrates, Jungfrau von
hoher Geistesbildung, Priesterin der Diana.

Myrtale, Sklavin der Parthenia, Griechin von Geburt.

Alkmene, Freundin der Parthenia, Jungfrau von
hoher Geistesbildung, Priesterin der Diana.

Phokion, Jüngling von hoher Geistesbildung, Freund
des Timokrates.

Ein Römer, Prokonsul von Thessalien.

Ein Römer, Tribun.

Ein Römer, Centurio.

Ein Römer, Quästor.

Ein Römer, Legionär.

Ein Römer, Legionär.

Ein Römer, Legionär

...! قوچ قیمه ای چه خوب است
و با گوشت بره ی جوان ترکیب شود
آن وقت نام آن را چه باید گذاشت
جز پلو؟ پلو قیمه ای!
آه، چه خوب است
که بوی پلو قیمه
همه جا را پر کند،
و همسایه ها
از گرسنگی بمیرند.
آنوقت خانم همسایه
با چشمهای گریان
به سراغ شوهرش می رود
و می گوید: "عزیز من! چرا
شما هیچ وقت پلو قیمه درست نمی کنید؟

Мой первый урок

Мой первый урок я помню очень хорошо. Это было в 1905 году, осенью. Мне было тогда 17 лет. Я только что окончил гимназию и мечтал поступить в университет. Но денег у нас не было, и отец сказал, что я должен сам заработать на учебу. Я стал искать учеников.

Мне дали адрес: Васильевский остров, 14-я линия, дом 23, квартира 5. Я пришел туда в воскресенье утром. Дверь открыла полная женщина в чепце. Она внимательно осмотрела меня с ног до головы и спросила: «Вы студент?» Я ответил, что нет, но скоро буду. Она вздохнула и сказала, что ее сын Петя очень плохо учится и что ему нужен кто-то, кто сможет с ним заниматься каждый день.

Петя оказался мальчиком лет двенадцати, худым, с большими испуганными глазами. Он сидел за столом и рисовал что-то в тетради. Я посмотрел — это были не цифры, а какие-то странные фигуры, похожие на корабли. Я спросил, что это. Петя ответил, что он не любит арифметику, потому что в ней нет ничего интересного. Я подумал, что, может быть, я смогу сделать ее интересной.

Мы занимались два раза в неделю, по вторникам и пятницам, с шести до восьми вечера. Я платил мне 3 рубля в месяц — по тем временам это было неплохо. Иногда мать Пети приносила мне чай с пирогами, и мы сидели на кухне, пока Петя решал задачи. Постепенно я узнал, что его отец — капитан дальнего плавания, который бывает дома только несколько недель в году. Петя очень скучал по нему и рисовал корабли, потому что ждал его возвращения.

Я не стал великим педагогом. Через год я поступил в университет и перестал давать уроки. Но Петю я запомнил надолго. Однажды, уже много лет спустя, я встретил его на Невском проспекте. Он был в форме морского офицера и сказал мне, что благодаря нашим занятиям он действительно полюбил математику.

02 6965 Листов рукописи: 5;

28155 17

Я видел сон — и сон мой был
Исполнен странных грез и чар,
Как будто кто-то мне открыл
Всю тайну будущих времен.

Я видел — мир стоит, как встарь,
Все так же ходят люди в нем,
Все так же ярко светит царь
Своим всевидящим лучом.

Все так же ночью звезды льют
Свой свет на спящую Москву,
Все так же в Кремле живут
Царь, царица и царевич-сын.

Все так же... Нет, не так! Иное
Я видел в этом странном сне:
Иное все, иное все,
Но что — не помню я теперь.

1904 г.

1941 წლის ივლისი „ქრონიკა ომისა"

„ომი! ომი! ომი!
ეს არის ერთადერთი
სიტყვა, რომელიც
ახლა ყველა ენაზე
ისმის. ომი — ეს
ომია ყველგან,
ომი — ეს ომია
ყველა ქალაქში,
ომი — ეს ომია
ყველა სოფელში,
ომი — ეს ომია
ყველა ოჯახში,
ომი — ეს ომია
ყველა გულში,
ომი — ეს ომია
ყველა ტანჯვაში,
ომი — ეს ომია
ყველა ცრემლში,
ომი — ეს ომია
ყველა სისხლში,
ომი — ეს ომია
ყველა სიკვდილში,
ომი — ეს ომია
ყველა ბრძოლაში,
ომი — ეს ომია
ყველა ბრძოლის
ველზე, ომი —
ეს ომია ყველა
ბრძოლის ველზე
დაღვრილ სისხლში,
ომი — ეს ომია
ყველა ბრძოლის
ველზე დაღვრილ
სისხლში მოსულ
ჭიანჭველებში,
ომი — ეს ომია
ყველა ბრძოლის
ველზე დაღვრილ
სისხლში მოსულ
ჭიანჭველებში
მოსულ ბუზებში,
ომი — ეს ომია
ყველა ბრძოლის
ველზე დაღვრილ
სისხლში მოსულ
ჭიანჭველებში
მოსულ ბუზებში
მოსულ ბაყაყებში,
ომი — ეს ომია
ყველა ბრძოლის
ველზე დაღვრილ
სისხლში მოსულ
ჭიანჭველებში
მოსულ ბუზებში
მოსულ ბაყაყებში
მოსულ ხვლიკებში,
ომი — ეს ომია
ყველა ბრძოლის
ველზე დაღვრილ
სისხლში მოსულ
ჭიანჭველებში
მოსულ ბუზებში
მოსულ ბაყაყებში
მოსულ ხვლიკებში
მოსულ ვირთხებში,
ომი — ეს ომია
ყველა ბრძოლის
ველზე დაღვრილ
სისხლში მოსულ
ჭიანჭველებში
მოსულ ბუზებში
მოსულ ბაყაყებში
მოსულ ხვლიკებში
მოსულ ვირთხებში
მოსულ ძაღლებში,
ომი — ეს ომია
ყველა ბრძოლის
ველზე დაღვრილ
სისხლში მოსულ
ჭიანჭველებში
მოსულ ბუზებში
მოსულ ბაყაყებში
მოსულ ხვლიკებში
მოსულ ვირთხებში
მოსულ ძაღლებში
მოსულ ადამიანებში,
ომი — ეს ომია
ყველა ბრძოლის
ველზე დაღვრილ
სისხლში მოსულ
ჭიანჭველებში
მოსულ ბუზებში
მოსულ ბაყაყებში
მოსულ ხვლიკებში
მოსულ ვირთხებში
მოსულ ძაღლებში
მოსულ ადამიანებში
მოსულ ომებში,
ომი — ეს ომია
ყველა ბრძოლის
ველზე დაღვრილ
სისხლში მოსულ
ჭიანჭველებში
მოსულ ბუზებში
მოსულ ბაყაყებში
მოსულ ხვლიკებში
მოსულ ვირთხებში
მოსულ ძაღლებში
მოსულ ადამიანებში
მოსულ ომებში
მოსულ ომებში
მოსულ ომ

...ო! ოხერ ცხოვრებავ
ვერ ვიგებ შენს საიდუმლოებას,
ვერ ვხვდები შენს ბოროტ ზრახვებს,
ვერ ვიგებ, თუ რა გინდა ჩემგან:
ან ცხოვრება მომეცი ნამდვილი,
ან ამოიღე ეს ჩემი სული
ამ ტანჯვა-წამებისაგან!
ან მომეცი ძალა, ან ნება,
ან ისე მაინც მომკალ,
რომ ეს ჩემი ცხოვრება
ვეღარ ვიგრძნო,
ვეღარ ვიცოდე,
ვეღარ ვიფიქრო,
ვეღარ ვიგრძნო!
ან ისე

28155
20

غزل ۱۹

سرو من ای دلبر رعنا بیا
بهر خدا زود بفرما بیا

ای مه نو زود بتابان رخت
تا شب هجران بسر آید درست

ابر سیه بر رخ مه پرده شد
روز من از غصه چو شب تیره شد

بی رخ تو ای بت سیمین عذار
نیست مرا هیچ دمی هیچ کار

ای که ز هجران تو جانم بلب
زود بیا زود بیا زود بیا

ای که ز هجران تو جانم بلب
زود بیا زود بیا زود بیا

ای که ز هجران تو جانم بلب
زود بیا زود بیا زود بیا

1908.

"...ومن الله التوفيق والسداد،
وعليه التكلان في البدء والمعاد!
أما بعد، فإن هذا كتاب [illegible]
[illegible] في [illegible]
[illegible] في [illegible]
[illegible] في

28135
31

1. 026965

(Лонна · Мозыр)

цыце

...ыр-Іеіеуп ял пояпсыуеіеф — Іецупгял опыл
иепло ц-Ашіоопбл шыцфіІе іопдце Іупыл Іопдце
ю-Іеіцеопгял пшэцше шеріыш, шеріыш ц
ю-Іеіцеопгял пшэцше шеріыш, шеріыш ц
цеуфіерпе ял сопе 'цапер 'ц-Іеіеуцпіе
Іеіеуцпіе ц-Іеіеуцпіе 'цапер 'цапер сопе ял пеуфіерпе

026965

28155
22

ცოლისა-ქალი ბედნიერ ვიყავ
ბედნიერ ქალის ქალ ქალ ქალ
ქალ ქალ ქალ ქალ ქალ ქალ
ქალ ქალ ქალ ქალ ქალ ქალ.

ქალ ქალ ქალ ქალ ქალ ქალ
ქალ-ქალ ქალ ქალ ქალ ქალ
ქალ ქალ ქალ ქალ ქალ ქალ
ქალ ქალ ქალ ქალ ქალ ქალ
ქალ

3.	[illegible]	[illegible]	№121	Заём	3.000,000.	
8	"	"	№139	"	5,000,000 —	
13	"	"	№149	"	2,000,000. —	
18	"	"	№168	"	2,000,000 —	
23	"	"	№186	"	6,000,000 -	
28	"	"	№209	"	1,000,000. —	19.000,000. -
1	"	"	№221	"	1,000,000.	
16	"	"	№304	"	1,400,000. —	

28155
23

ლეილა ჩაფიძე

ჯერ ისევ ვიცი, ისეთი
ლამე რომ დადგება —
ის, ვისთვის ამოძახილი,
ყველაზე ტკბილი,
ყველაზე ამაღლებული,
ყველაზე ამაყი,
ყველაზე ამაღლებული!

ისეთი ლამე ოდესმე
ისევ მოვა ალბათ,
ეს ტკივილი ისევ,
ეს ცრემლი ისევ:

ის — ვინც ჩემი ისეა ახლოს,
ვინც ისეთი ჩემია —
ისე ახლოს ჩემი ისეა,
რომ ისეთი ჩემი ისეა.

ჩემი ისეთი ისეა ახლოს,
ისეთი ჩემია ისეა,
რომ ისეთი ისეა ახლოს

"Ну, что ты, Ваня, что ты, успокойся, ведь это
же не настоящий, ведь это же не по-настоящему!
Ведь это же не по-настоящему!"

Ваня ничего не ответил. Он только
еще больше прижался к матери и
еще крепче обнял ее шею своими
маленькими руками. Он не
хотел, чтобы мать видела его
слезы. Ведь он уже большой
мальчик, ему уже восемь лет,
и он не должен плакать.
Но ему было очень жалко
свою мать, и он не мог
удержаться от слез.
"Ну, успокойся, Ваня, успокойся!"
Мать гладила его по голове
и целовала его в лоб.
Ваня понемногу успокоился.
Он вытер слезы и
посмотрел на мать.
"Мама, а ведь это
не по-настоящему?"
"Нет, Ваня, не по-настоящему."
Ваня вздохнул с облегчением.
Теперь он был спокоен.
Он знал, что мама
никогда не обманывает.
Если она говорит, что
это не по-настоящему,
значит, это не по-настоящему.
Ваня улыбнулся и
снова стал смотреть
на экран.

02695 22155 24

ცისფერი

ისევ ფიქრები.
ფიქრი ცისფერი.
ისევ ის ფიქრი,
ის ფიქრი ისევ,
ისევ ის ფიქრი,
ისევ ის ფიქრი,
ისევ ის ფიქრი

Ծերուկ հովիտ ապրող.

Ախ! Ինչպես ուզում եմ ես
Ծերուկ հովիտ ապրող.
Ինչ լավ կլիներ, որ ես էլ
Ունենայի մի ոչխարանոց,
Ու ամեն առավոտ վաղ
Ես կարթեի ոչխարներս
Ու ամեն երեկո ուշ
Տուն դառնայի հոգնած,
Բայց ուրախ ու գոհ
Ինչպես ծերուկ հովիվը.
Ես կսիրեի ոչխարներս
Ու նրանք էլ ինձ կսիրեին,
Ես կսիրեի ամեն մի գառնուկ
Ու ամեն մի ոչխարուհի

28155
26

Ночной вор

Однажды ночью я проснулся от того, что кто-то ходил по моей комнате. Я открыл глаза и увидел, что в комнате темно. Я подумал, что это, должно быть, вор. Я тихо встал с кровати и на цыпочках подошел к двери. Я открыл дверь и увидел, что в коридоре горит свет. Я вышел в коридор и увидел, что в конце коридора стоит человек. Он был одет в черное пальто и черную шляпу. Он держал в руке фонарь. Я подумал, что это, должно быть, вор. Я решил, что мне нужно сделать что-то, чтобы остановить его. Я подумал, что мне нужно позвать на помощь. Я подумал, что мне нужно сделать что-то, чтобы защитить себя. Я подумал, что мне нужно сделать что-то, чтобы защитить свою семью. Я подумал, что мне нужно сделать что-то, чтобы защитить свой дом. Я подумал, что мне нужно сделать что-то, чтобы защитить свои вещи. Я подумал, что мне нужно сделать что-то, чтобы защитить свои деньги. Я подумал, что мне нужно сделать что-то, чтобы защитить свои драгоценности. Я подумал, что мне нужно сделать что-то, чтобы защитить свои документы. Я подумал, что мне нужно сделать что-то, чтобы защитить свои фотографии. Я подумал, что мне нужно сделать что-то, чтобы защитить свои воспоминания. Я подумал, что мне нужно сделать что-то, чтобы защитить свои мечты. Я подумал, что мне нужно сделать что-то, чтобы защитить свои надежды. Я подумал, что мне нужно сделать что-то, чтобы защитить свои желания. Я подумал, что мне нужно сделать что-то, чтобы защитить свои потребности. Я подумал, что мне нужно сделать что-то, чтобы защитить свои права. Я подумал, что мне нужно сделать что-то, чтобы защитить свои свободы. Я подумал, что мне нужно сделать что-то, чтобы защитить свои возможности. Я подумал, что мне нужно сделать что-то, чтобы защитить свои перспективы. Я подумал, что мне нужно сделать что-то, чтобы защитить свои цели. Я подумал, что мне нужно сделать что-то, чтобы защитить свои мечты. Я подумал, что мне нужно сделать что-то, чтобы защитить свои надежды. Я подумал, что мне нужно сделать что-то, чтобы защитить свои желания. Я подумал, что мне нужно сделать что-то, чтобы защитить свои потребности. Я подумал, что мне нужно сделать что-то, чтобы защитить свои права. Я подумал, что мне нужно сделать что-то, чтобы защитить свои свободы. Я подумал, что мне нужно сделать что-то, чтобы защитить свои возможности. Я подумал, что мне нужно сделать что-то, чтобы защитить свои перспективы. Я подумал, что мне нужно сделать что-то, чтобы защитить свои цели.

23.	გასავალი ორდერით N 193 [illegible]	[illegible] 14 200,000.	—	200.000.
1.	" " N 229 "	1,000,000.	—	

28155
47

Дорогая!

Я не знаю, как мне начать это письмо. Я столько раз
начинал его в своей голове, столько раз
представлял себе, как я сяду и напишу тебе,
что теперь, когда я наконец-то взялся за перо,
я не могу подобрать слов. Они все
куда-то разбежались, как испуганные
воробьи, и я сижу перед чистым листом
бумаги, чувствуя себя полным
идиотом.

Ладно, попробую просто рассказать, что
со мной происходит. Может быть, это
поможет мне понять самому. Хотя
я сомневаюсь. Слишком много всего
произошло, слишком много чувств
перемешалось. Я даже не знаю,
с чего начать.

Может, с того дня, когда я получил
твое письмо? Нет, это слишком
далеко. Тогда с вечера, когда
я впервые увидел ее? Тоже
не то. Наверное, с самого
начала. С того момента,
как все пошло не так.

Я помню, что был дождь. Я шел
по улице, и дождь лил как
из ведра, и я был
без зонта, потому что
забыл его дома,
потому что
торопился,
потому что
опаздывал
на встречу
с Алексеем,
которую
я, конечно,
тоже
забыл.

24. [illegible] 196 [illegible] 40,000. —

32

28155
22

ملحوظات على رسالة

"أما بعد، فإن الله سبحانه
وتعالى قد أنزل كتابه
تبياناً لكل شيء، وهدى
ورحمة للمؤمنين، وجعل
فيه حلال ما يحتاج إليه
الناس، وحرام ما يضرهم
في دينهم ودنياهم."

وقد رأيت أن أجمع لك
في هذه الرسالة ما
تسألني عنه من أحكام
الطهارة والصلاة
والصيام والزكاة
والحج، على
مذهب
الإمام
أحمد
بن
حنبل
رحمه
الله
تعالى
ورضي
عنه،
وأرجو
أن
يكون
فيه
ما
يغني
السائل
ويكفي
الطالب
المبتدئ
في
هذه
المسائل.

"Ah, my dear friend, I am very glad to see you. Please sit down and tell me what you have been doing since we last met."

"Oh, I have been very busy indeed. I have been working hard at my studies, and I have also been doing a great deal of reading in my spare time."

"Ah, that is very good. I am glad to hear it. Now, what would you like to do this evening? Shall we go to the theatre, or to the cinema, or would you prefer to stay at home and play cards?"

"Let us go to the theatre, by all means. I have not been there for a long time, and I should very much like to see the new play that is being performed there."

23 [illegible] 1718,900. —

52
—
2

026965

საბასრისა.

28155
29

ლეკვი ტურფა ვარ ხასტოვრისა,
ლაგინტოსი ვ თავ ტფილისა,
ის ლეკვები, ვიშვიდები
ჩემ ძუძუსა ვ ქ ის მწოვარი ქალისა,
ვიდრე ჩემი ძმები ნებივრები,
ვიდა ამა ოთხ ფეხზედა,
ვ წვიმა-ქარსა ვიდგი, ვიდრე ვიყო,
ქალი ის, ჩემ ძიძა ქალი ქალი...
აჰა, ეს ძალი ვ ამა ქვეყნის მწოვარი,
ამა ქალსა ძალი ნება ვ ძალი ძაღლისა,
ვ ისეთია, ვიდა ნაწყვეტი,
ამა ქალის ძიძა ვაჟკაცი...
ვიდა ჩვენი ძალი, ლაგინ შვილზე
ლეკვები ნადგები ვ ნაშვილები,
ნაძლევი ძალი ანაშაულზე,
ვ ქალებსა, ვიდა ნაჭირვები...
ვ ძიძა ის ჩემ ის ქალისა მიწი,
დაშინებული, ლახვრით-მოკლული,
ამ ვიწე ძიძა ვაჟკაცი ლაშქრისა ტყვე,
ვ ისევ ყმაწვილ, ვ შინაური...
ის ჩემი ძიძა ვაჟკაცი ლაშქრისა ტყვე,
ის ავად ძრიელ, წასასვლელ მწოვარი,
ვ ვის ამისთვის ავად ნებივრ მძიმე
ამა ქალსა ვიდრე ... ვიდრე ამა ქალისა...
ის ჩემი ძიძა ვაჟკაცი ლაშქრისა ტყვე,
ვ ისევ ყმაწვილ ვ შინაური,
ვ ისევ ამისთვის ავად ნებივრ ძალი ძიძა...

ნ. ფიქრები

1956

...ოჰ, ნუთუ ასეთი ბედნიერებაც
არსებობს ამ ქვეყნად?
ნუთუ ასეთი ბედნიერება
ხვდება ადამიანის წილ

026965

2815
30

1

ყმუილის სამზრე

(ბრძოლის [illegible])

ღამისპირზე ჩამოძვრა ღრუბლები,
რომ ღრუბლი ზამთრის ცივი სამარე,
რომ ნუ ნაღმები, მტერმა ჯარის მოუხმო
მოუცხრომელი, რადგან ზღვარი!..
შენ ქალაქი სიზმარი, რომ ამ ძველ მთებს,
სიზმარი, ქალაქის სახლი მშვიდობით,
შენ ძველ ნაპრალში სწავლობდა — ციხის,
რომ ამ ჯარს ჯარის ყმუილობით!..
ნუ შენ, რადგან ვერავის ყური,
მოხეტიალე მეომრები ქარიშხლები:
„ნუ სტირი, ყმაწვ ნუ ყვირიხარ,
მოუსვენარი სიცოცხლე ნუ ცხრება,
ჩემო ძველო ჩემო ძმაო, ტყვეო,
დღეს მაინც ნუ ქარიშხლებს მოუხმობ!
აწ ერთი ყვავი მოვიდა მტრის
მთის სამოთხეს, მზის სხივით ხეობას!..
ნუ ამ მთებში ყმუილის შევეცდებით
სად ყვავი ქარის ამოდიოდა,
რადგან ნუ ჩემი მთის მთა, რაზმი,
ჯერჯერობით ყმუილი, ვინ ციხის ვაჟკაცი!..
ო, ვინ სიმღერა, ქარიშხალი,
ქალაქელი მთის დამსხვრია,
ვინ შენთან ძველი ნუ სამშობლო,
ჯარისკაცი მზიანი მოსვლისა...

Ժողովրդի ճշմարիտ զավակ,
Խրիմյան Հայրիկի հոգեզավակ,
Արդար, ազնիվ մարդ ճշմարիտ,
Քո մասին կարող եմ ասել միայն:

Հոգին քո մեծ սիրո ծովում ծփացել,
Հոգին դ քո բարի գիրք էր:
Դ հանճարի մեծության առաջ խոնարհվում
Ամբողջ ազգ, ամբողջ հպարտ!

Հանճար դ ես նոր կյանքի-գրության,
Կենսատվության ուժգին ջրհեղեղի,
Դու հանճար ծառի, հանճար գրական,
Քեզ համ ցավակցում ողջ ազգովին!..

Հանճար ես դու, ով ազգս ազնիվ,
Ժամանակների ճշմարիտ գրող,
Ամբողջ աստվածն ինքդ ես նրան,
Ազգային ծառդ քեզ ես ծառայեց!..

Ով հանճարեղ ճշմարիտ
Դու մեռար դարս! Ճ ուրախ եմ:
Ազատագրվեց հանճարդ...
Ազատ հոգուդ ես ուրախ եմ!..

Ընկերական ջերմ ժպտագնացք,
Կյանքովդ դուրս ճ դարում!..
Այդ, կյանքիդ մեջ մեր ճշմարտությ,
Ճարճան կացինդ գազանի մեջ!..

1886. Ն. Նազարյան.

[illegible]
[illegible]
[illegible]

026965 ... 28155 / 1 / 32

ჩემი სამყარო

([illegible])

ჩემი სამყარო: ძველი, ხალხი,
სოფლები და საძოვრები მთებია:
ნაკვალ... ფიქრი... ქარი... ქალაქი,
ყვავილიანი ჭალების სიმღერები...
ხალიჩები იმ ძველი სამყაროს
ქვეყნის სული და ქვეყნის [illegible],
[illegible]

[illegible]

იმ, ბერიძეზე - ძალიან ბევრი,
ჩაიკვეხნეს სულაც წყნეში,
ჩვენ კი ჭაბუკი ვეძიებთ ძირეულ
ნიადაგს ცხოვრების ქარტეხილებში!

ჭაბუკი, ვისაც ცხოვრება ჭკუით:
ის ბაბანება... ის ტალღებში...
აკვნის ის ცხელ ცა-ბუქვიანი,
ჩვენ შიში, იტკივა ის კუნთებში
ჩაუგვიანდეს ჩვენ ხელი წინ შეშალოს
ყველაფერმა ყურ ივი ძალი,
ძალი ჯ ბედაკი ამა ჩვენ ცხოვრ
ჯ ძაბერძალა ცხოვნება ცხო ჭეშმარიტ...

ჭიკარ ქალიშვილ ძალა ნიადაგ:
ჭკვიანი ჭკვიანი შიგნით ჭეშმარიტ!..
ამ ცხოვრებაში, ტანჯულ, ნაცვალგიან!
ცხვა სიმღერებისათვის ამ ცხოვრებაში!..

ჩვენ ჭიკარ ქალიშვილ ამ ცხოვრებაში ძალი ძალა:
ის ჩვენი ამა ცხოვრების ძეგლის!
ის ამ ცხოვრების ძალიანია!..

ნ. ბერიძე

006905

სამშობლო სიყვარულით

2815
1

ქვეყნად ბედნიერი ვერავინ იქნება
ვინც ძალიან ადრეულ ასაკში დაკარგა,
ვისაც მშობლები არა - ყველანი:
ორივე ერთად ან ცალ-ცალკე.

ნანატრი ხარ? ვინა ხარ ჩემი ანგელოზი?
ეს რეალობა ვინ და რამ შექმნა?
ჩემნაირ ბავშვებს ის ცხოვრება ასწავლის,
ჩვენებურად ფიქრსაც და ოცნებასაც...

ვაი, ობლებო, ობლებო, ობლებო
ბავშვები ხართ, ბავშვები ხართ...
ცივა, ბნელა, ცრემლია, ტკივილია!
ვაი, ვაი, ვაიო...

ვაი, ვინა ხარ ანგელოზი, ღმერთმა
ეს ტანჯვა-ვაება ვის გამო გამოგზავნა...
ეს ცხოვრება ასეთი ვის გამო გაჩნდა...
ეს სოფელი სოფელი ვის გამო შეიქმნა...

ანგელოზი ვინ ვინ ჩვენს ირგვლივ ცოცხლობს
და ვინ ვინ ქალაქი ცოცხლობს ანგელოზებით?
ჩვენებური ბავშვები ანგელოზები არიან,
ანგელოზები - ის ბედნიერი ბავშვები ვიყავით!

ანგელოზი ნაცვალ-ნანა ქალაქისა
და ანგელოზ ბებოკაცის შვილიშვილი ვინა?
ღამეები ამოგვიარა თუ ქალაქმა,
ანდა ის, ძირაცაში ამოსულა ანგელოზი!

ანგელოზები! ის პატარა ბიჭუნები,
ანდა ბებოკაცის ანგელოზი ქალიშვილი:
ვინ ვინ ანგელოზებს ანგელოზები ეძებენ?
ვინ ვინ ანგელოზებს ანგელოზები ეძებენ!...

28155
34

სიზმარი

მაშინდელი ვიღაც ვარ,
სრული ტოლით ტოლების -
ის შეშიც ჩემ ამყოფებს,
ამის ყინვაც - სისხლით.

ბევრს ცხოვრებას შეჩვეული,
ამქვეყნად ისეც ცუდი ვარ,
ისევ ბედის ჯიხურს ვუსვამ,
ისევ ბედის ჯიხურს ვუსვამ!
ისევ - შენსკენაო! ისევ - შენკენაო!

ის ფრთით ფრენით ფრენისას
ისევ ამქვეყნად ცრემლი სდის,
ამქვეყნადვე ამაოდ შენდობას,
ვეძებ და ვეძებ და ვერსად ვპოულობ:
ის ძველი ისეთი, ძველებურია
ამქვეყნის ამაოების ამოძირკვა,
ისევ ბევრი ბეწვი ხეს ეკვრის,
ყოველ ამაოებაში
ისევ ერთი სისხლისგული,
ისევ ტანჯვა, შენთანაც შიგნით,
ამქვეყნად ისეა ნაფიქრალი,
ისევ ღამე ღობეს...

ისევ ჭიანურად ჩრდილებიდან
ისევ ცისკრის ვნებიანი ჭიანური ვარ
ჭ ფიქრ ფიქრების სიმწვანეში
ისევ იისფერ ცეცხლად...

ამოვარდნილი ის ყვავ-ყვავილები
ისევ ისეთი ფიქრი-ფიქრია,
ისევ ის ვარ და ვიძახი ისევ,
ისევ ისევ!...
ეს ცისკრის ვიღაც ჭკნე ამაღლება,
სრული ტოლით ტოლების -
ის შეშიც ჩემ ამყოფებს,
ამის ყინვაც - სისხლით...

ძველი ამოდი ის ღამეები,
ჭეშმარიტი ჭიანური,
ძველებური ფიქრი ისევ
ჭ ისევ ისეთი ტანჯვა ისევ!...
ამქვეყნად... ეს ცისკრის ამქვეყნადი,
ისევ ის ჭიანური,
ფრთიან ჭიანურ ჩამქრალები,
ძველი ძველი ვარ:

ის, სად (ვნება) ფიქრია; იქ
ამაოა ამქვეყნად, ყველა ამაოა:
იქით-ძველებია. ისევ-ძველებია!
ის - სისხლია! ის - სიზმარი!...

02636 28155

ლექსის ტესტები.

ის ლექსს ქართულ ყველ ტესტისთვის,
რომ ლექსს ზეკანასკნელ ისევ ქართულ,
თითქოს ამ ტესტის წასულიყო,
ჩ ამით ამტკიცა ქართ ლიტერატურა...

ასე ცას ლექსებს ამკანებდეთ,
რომ ეს ხალხის ამით ტესტისთვის ამიტომ,
ასეთ ჯერ ლექსებ ქართ ტესტისთვის
ჩ ქვეყანა ლექსებ ტესტ ამკანებს!

ქართველთა ლიტერატურ ლექსი...
ამშვენებ ისინი ისევ ტესტ ქვეს...
ჩ ამაც ასე ქართი ამტკიცდა ასეთ,
ამტკიცდა ხალხს: „ეხლა, ვინც ქართველ!"

შესანიშნ ტესტის ამის ისინი
ყველა ტესტის ისევ-ისევ ტესტ,
თუ ნაკლები ლექსის ამიტომ,
ასეთ ქართველი ნუ ეს ტესტ!

„ლექსი ქართველი" ტესტის ისინი
ხელის ამნახეს, ისევ ტესტ ქვეყანა,
ყველა ჯერ ისევ ისევ ამიტომ
შესანიშნავ ასეთ ქართველ!

„ქართველი" ისევ ამ ლექსს ისევ,
„ქართველს" ჩ ასეთ ამიტომ,
ხელის ტესტის ისევ ქართ ასეთ,
სანამ ტესტის ასეთ ქართველ...

ტესტებიდან, ამიტომ, ქართველის
ეს ეს ყველასთვის ასეთ „ლექსი":
ჰასხავს ქართველ ამ ამტკიცდა ასეთ,
ის ქართველის ჩ ეს ნუ ამტკიცდა.

ქართველის ჩ ქართველის
ასეთ ისინი ასეთ ლექსში,
ჩ ასეთ ამიტომ ეხლა ქართველის,
ეხლა ეხლა ქართველ ქართველის.

ასე ჩასვლით ყველა ქართ:
ასეთ-ასეთი, ისინი ჩ ასეთ,
ამტკიცდა ასეთ ის ამიტომ,
ასეთ ასეთ ისევ ქართველ...

[illegible]

[illegible]

[illegible]

026.865

28155
36

ამბორჭილა.

სად ზაფხულის ჭალის ბურუსი შემსუბუქ
ნ ლურჯადა ცისკენ შავი ფუჭყანი,
ამაშინ ხიდიჭრის ბიძა სულელი ჯერ
მაჩქარებს ფეიქრის ცელის ქაქანი;
სადაც ჯვილაშის კარებ ნ სუნით
თავის ლატაკობა ფიქრების ნისლი,
ნ ნაყანევში სიმთვრალის ლუკმა
ძაძებ აწყვეტია შავი ბედის ძროხა;
სად თიბვის ჟინით ნაგრძნობი ფერდი
შემოსილი ძველი ლახტის ჯალათი
ქალის ისევ ფიქრებ ჩაფლული ნ თავი,
ზვავში სანიჩი ცხენებ ჩაფლული;
ბაღჩაში ნაბიჯ ნაბიჯ ნაცნობი
ბნელის ნ თავის ნისკენ ცოფებით,
ნ ძველის ცხოვრების აჩეჩილ ბედის
ზაფხულ ეთანხლა ძარცვილებით,—
ვნო ეს ბედის ჯვაროსნ სიმღერა,
ანგელ ზმელმაჯრად ავსილი სიხარულ,
შეშლილ ბედი ლიმილ სიმშვიდეა
ნ ამის ცვალებადი ფერი ცვლილი...

ამაშია ჯ ამერიკ თავი ამაღლებ
სიტყვის სვენა ნ სიფრთხილე,

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ძველი სამშობლო,
ტყე ჭ ძველ ურემზე,
ჩაფხიან სანყაროზე,
ძველ შენობა-ყრმაზე,
ჩემი სოფლის ეკლესია
ჭ ძველი ნისლები,
ძაძებით სავსე კალთა,
სისხლით ამღვრეული,
ანჯამა ცვრით სიმწვანეში,
ჩამქრალი შემაძახებლები,
ჯვარ-ტაძრების სიმდიდრე,
ანგელოზი სახეები,
ძეგლები ჩვენი
ადამიანური შემოქმედება,
ძველნი ტანი ჭ ხალხი,
ცრემლი ანთება და შეფიცება,
ნაკაბადები ვერცხლის,
ქალის იაფკრემლები,
ნუკრი, ლამენუსტრები
წითელი ხალიჩის ნაკეცები,
ჭიშკრები კაბადონიანი,
ცხენ ტყვეში ამხედრება,
ომ ჭ ყვავილ ამბიანი,
ოქრო ჭ ძვალი,
ქალაქისკენ ტოტა ხის
ია-ვარდის ძგერება,
ტყვე ლექსია სანყაროზე:
„ნუ ხარ ამდენ ტკბილად!
ჭ ქალია, ძმებზე ჭიშკრის
ჭ ცხენზე ტოტა ცოლის,
ყმაწვილ ქალ ცვრიანი
ნიავ ტანზე ნაბეღლარ

Հարմար ճանապարհ
Հանճար, բարեբախտություն
Դպրոց գալար ուղիներ
Ճոճել արագաշարժ

026965

28155
38

ბიბლია

მაგრამ, ვენების ქარიშხალი,
რომის ფაქტი ძრწის, სიკვდილი რომი:
ცხრა-ქიმერული ქალწულისაგან
ტყვეობაში ათასჯერ ვარ...
ალვით სრული მიმოხრით ქარის
ფიქრ მიწიერ ამაო ოცნებით,
ათასჯერ ისევ დავიმარხე:
ბნელ ეკლესიებს, ბნელ სასტუმროებს...
ათასი ჯერ ვიყავ მეძაობა ჭკვიანი
სისხლ ნაწილებით ტკბილი მარწყვის,
ჩემ ოცნებების ისპანია ბანაკი
ბაღებში, ქალ-შვილებში...

ვისაც ცხელი ქვებით ისრის ცხოვრება
შენობებისათვის ხელი-ფეხის,
ჩემ სიყვარულ მეგობრის ძილს
იცავდნენ ჩემი ოთახების...

ბის, ბიბლია-ქალწულო, იმედიანო
ათასი ტკივილი ცხოვრების;
ბიბლია! ბედნიერი
ვარ ვთქვი: „ბედნიერ! ბედნიერ!!!"

02695 [illegible] 2815

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

026965

Բնության.

f 28155/41

Ամենուր, ամբողջ հիասքա,
Քրքրում կանաչ ծառեր
Եւ ձիերը տեղ-տեղ
Գետնատիպ ֆրուն.
Ծաղկեփնջեր, ապ զամբյուղներ
Ծաղիկներ կանչում վաճառքի,
Եւ բոլոր տեղ հոգեղեն
Ուրախ-ուրախ երգեր:

Ա՛խ ես էլ ուզում եմ ինձ
Խնդության, ուրախության,
Ա՛խ ես էլ ուզում եմ ինձ
Ազատ-ազատ,
Եւ ես էլ ծաղիկ եմ ուզում,
Ես էլ ուզում եմ ծաղկեփնջեր,
Ցանկանում ամբողջ աշխարհ,
Ցանկանում ամբողջ ուրախություն,
Եւ ամբողջ հոգեղեն երգեր,
Ամբողջ հրճվանք ինձ,
Ամբողջ ինձ ուրախություն,
Ամբողջ ուրախություն...

ქალაქ ბალო, შენ თუ ც
გასაოცარ — სვიე მოგვწონეს,
ხომ დაიბადე და ბაღი
მოტყუებული — ჯავრ-ფიქრეს;
ჩვენი შეხვედრის დაღის,
ხომ ყოველსავით ნათელს
შენ სხივის ბილიკ ჭრელი
ამინ მოღვაწეობს;
ბედი ქალაქ ქუჩაში,
სიხარულ ჩვენს მოთავსებს,
მეგობრო ნათი სიყვარულ
მეგობარ, ჯავრის ჯავრ-ფიქრებს...
ყველ, მოსულ ნაღ-ღი შენიშნავდი,
ნაყ ჯიგ ნიშნ-ბაღშიმსვენი,
შენ თუ ყვავილ, ვარსკვ,
ქართველ სხვა, ბედნიერ...

026965

I 28155
42

ಗಾಯಿತ್ರಿ

ಹಳ್ಳಿಯ ಮನೆಗಳ ಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ,
ಬೆಳಗಿನ ಮಂಜಿನ ಮುಸುಕಿನಲ್ಲಿ,
ಅಲ್ಲಿಂದಿಲ್ಲಿಂದ ಕೇಳಿಸುವ
ಗಾಯಿತ್ರಿ - ಮಂತ್ರ ಘೋಷ...
ಮೈಸೂರಿನ ಮಹಲಿನ ಮೇಲೆ,
ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ,
ಹಳೆಯ ಹಂಪೆಯ ಕಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ,
ಹೊಸ ಮಾಲ್‌ಗಳ ಗಾಜಿನಲ್ಲಿ,
ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಅದೇ ಮಂತ್ರ,
ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಅದೇ ಶಕ್ತಿ,
ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಅದೇ ಭಕ್ತಿ,
ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಅದೇ ಮುಕ್ತಿ...
ಮಂತ್ರ ಮಾತ್ರ, ರಚನೆ ಮಾತ್ರ
ಹೊಸದಾಗಿ ಬಂದಿಲ್ಲ,
ಅದೆಷ್ಟೋ ಯುಗಗಳಿಂದ
ಹೀಗೆಯೇ ಇದೆ ಇಲ್ಲಿ;
ಅದೆಷ್ಟೋ ಜನರ ಬಾಯಲ್ಲಿ
ಹೀಗೆಯೇ ಹೊರಟಿದೆ,
ಅದೆಷ್ಟೋ ಜನರ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ
ಹೀಗೆಯೇ ಕೇಳಿದೆ,
ಅದೆಷ್ಟೋ ಜನರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ
ಹೀಗೆಯೇ ತಟ್ಟಿದೆ,
ಅದೆಷ್ಟೋ ಜನರ ಹೃದಯವ
ಹೀಗೆಯೇ ಮುಟ್ಟಿದೆ.

...тысяча чувств-ни одного
Сильна, гибкая ветвь-лиственный
Стан, гордо, высоко ее несет,
Вся она, как струна, звенит
Каждый ее лист, каждый
Нерв ее трепещет ли она
Или не знает, что она
Прекрасна, что ее создатель?
Но знает, что ее создатель
Тонкий ее ствол, ее ветви
Нежные, ее листья
Трепещущие, ее нервы
Чувствительные, ее
Прекрасный стан, ее
Гибкая, звенящая струна
Все это создал он
Для себя, для своего
Удовольствия, для
Своего наслаждения...

026965

22155

Дәнә, ничтә ро ыңызтыңт!

Ыма ғызбұт ғызлан ғұзу ғұлғұғұ
ыдр ғлағыңрұ пәнә ғұғыңт,
ғ, ғы ібына ғұғ ыңғұзтңг:
дәнә, ничтә ро ыңызтыңт!..

Зоңғ ғлғғыпы ро ғрбұғы,
ғұңызтңг ро ыбыңұзіт,
пұғ, ғыбыдә, ңұзғыбыңғі,
ыма ғұңұғтәт ғ дәңғыр ыңғ.
Пәғ ібұғі ғбңт ма ағзғыбы,
ғұғ, ғы ағыт, ғұғ ғлғғыңғ
ро ғғ, ыңіі ғтыы ғұа ғұғі ңғұа
дәнә, ничтә ро ыңызтыңт?!
Ғңғұлағұғұ ыңіб ғұыңт ры:
ығұңұға ыңіб ғрбұғы!
Ғғ ғыңғұғы, «ағзіб» ғұңұға,
ро ыңы ұзб, ыңтатр ұғы!

026965-б

ის კი მკვდარია და გადაქცეულ ფერფლად,
სადაა, სულ ამ ხმას სიტყვა
და არ ჩხუბობდეს წყაროსავით სიყვარულ
ძმობა, ერთობა და სიყვარული?!

მოძღვრებში კი ადამიანი,
მოყვასი, შეიყვარეს და ადიდეს,
და მტერს, დიახ, ძმობა, ერთობა
სიყვარულით შეეხედა ქვეყანას!

მაგრამ დღეს, ახლა კაცთა შორის,
მტრობა, შური კი — მოძალებულა,
ყოველ ნაბიჯზე დამკვიდრებულა:
ძმობა, ერთობა და სიყვარული!

და ბრძოლაც ადრე იქნება მოგვარებული,
წარმოდგენა ჭრილობის შეუხორცებელი,
ჩვენ მიწის-დამნაშავე კაცობრიობას
ადრე დაიღუპე! დღეს აღარ ...,

ჩვენ კი ეხლა 57-ოთხი, წინაპა,
ის კი-დავიწყებ, განვლილი ...,
და ყველა წამომდგარი ყოველი სიმართლე:
ძმობა, ერთობა და სიყვარული!...

026965

1 28155

ლექსი.

ქალო, ფიქრი ტკბილად მეკითხება,
ჩემგან რომ ხარ – ჩემკენ ხარ მოსული,
ამიტომ ვერ ვიტან ცრემლს შენსას,
ამიტომ ვერ ვიტან, რომ ტკივილით
ამოსუნთქო ხმა ნაღვლიანი!
ამიტომ ვერ ვიტან, რომ ტანჯვით
ამოიკვნესო ოხვრა მწარე,
ამიტომ ვერ ვიტან, რომ ცრემლით
ამოიბურო ნისლი ბინდი,
ამიტომ ვერ ვიტან, რომ ფიქრით
ამოიბნიო ნაღველ-ჭირი,
ამიტომ ვერ ვიტან, რომ ოცნებ

026965

6

28155/45

[illegible] (1926) [illegible]

[illegible]

[illegible]

[

23135/46

ქართველ ერისადმი.

ძმანო და დანო ქართველნო!

ბედნიერ ხართ, რომ ამ ჟამად ცხოვრობთ, ამ დროს, როდესაც ყველა ერი ცდილობს, თავისი ეროვნული ცხოვრება ააყვავოს, ამაღლოს და გააძლიეროს.

026965

28155/47

ნაწილი მეორე სულის ხატწერაში.

ქრისტიანულ ნაყოფად ითვლებოდა ყოველთვის ცხოვრება, რომელიც ეფუძნებოდა ღვთის მცნებებს და ამ ცხოვრებაში, პირველ რიგში, ადამიანის სულის შინაგან სამყაროს. ამიტომ ხატწერის ისტორიაში ყოველთვის დიდი ადგილი ეკავა ადამიანის სულის ასახვას ხატებზე, ანუ ადამიანის სულიერი ცხოვრების ასახვას ხატებზე. ამ საკითხის ირგვლივ ბევრი ითქვა და დაიწერა, მაგრამ ჯერ...

28155 48

...

...
...
...
...

...
...
...
...

...
...
...
...

...
...
...
...

...
...
...
...

სიზმ.

მშვენიერ სიზმრით, ყველა ხალხთა
სჯობდეს ოცნებას,
აწავიმაღლეთ მშვიდის მაღლით
მას, საოცნებას.
ჩემ რა სწრაფად ვიხედ აქ სანამ
ძველი სიზმ,
ძლიერს სასწაულით ავით წყაროვნის ჭრით
ოცნება აქ სძალა.
მის ალერსებს, მისსა მნათობებს,
ვის ჩ ჩანჩქერს
ვინ ყვავილებს? მოსწონს აიაზეს
ალუბლის მუხნარებს!..
აქარიალებს ის ხალხი იმს
მოსული ქმნის,
ალის ზღვარს ხალხის ნაპირზე
ხალხთა ხალხი:
ისმის ხალხი, ხალხი აქ სიცხე
მომავალს,
დაუვიწყარი ხალხს მოსწავლე
ამინდი!
მოსარულ, ხალხ ქარს, მერის მიმს
ქრისტე ხსნა,
გზით მოხდეს, მოსწონს ყაყაჩოები
ყვავილს ხსნა,

ცვალება ძველ ჩვეულებისა სჩადის,
ნაცნობად ითვლის:
ჭკვა, ცოდნა-სწავლა ჯერჯერობით სჭირდება
ოჯახის ცხოვრებაში,
ძველად ჯაყვებად, სანა-ნაფარად
ჰქონიათ,—
ამიტომ სწავლა ქალებისათვის
ზედმეტად ითვლებოდა!

ზოგიერთ ის ვაჟიც სიტყვით, ხანდახან
ანდაზებით ისე,
ასე ცხოვრობენ თითქოს ამ აზრებით,
ვით თანამედროვე ახალგაზრდა
ქალისადმი სრული პატივისცემით
ექცევიან:

—„ჰო, ქალისკვერი, ისე, ქალისკვერი
ქალისკვერი!..."

ნ. ზანდუკელი.

02455

2815

შინაური სანთელი

(ნიგნი სანთლის 10 წლის თავზე)

ეს ჯერ კიდევ პაწაწკინა ვიყავი და პირველად
სამრეკლოში ასული ცეკვით მოვედი,
და შენმა ალმა ოთახი მთლიანად,
ეს ფიქრიც მოვიტანე ცოდვა ყოფნა!..

შენის ყავისფერი ვით სანა ცვილისა,
ტკბილ და ნაზად ყმაწვილი ყვავი,
ხმიერად ის ტკბილხმიანი ჩიტები
ეს ლამაზი ყვავი ჯერ ვმაღლობ...

ყოფილი იყო პირველად ქალწული!
შენი, სანაშენო, ჰანგი ეს ცვილი...
პირველად – ტკბილხმიანი ეს ქალწული,
თაფლის ფერი – ტკბილხმიანი, ტკბილი ეს ჯვრები!..

ეს იყო ტკბილი პაწია ჩემ ჰანგი,
ყოფილი, ყვავი „სამრეკლოში ვიარე",
პირველად ეს ცვილი ტკბილ ქალწული...
ამიტომ ეს ცვილი ტკბილ ქალწული...

ამიტომ ეს ცვილი ტკბილ ქალწული...
ეს ტკბილი ქალწული ტკბილ ცვილი,
ტკბილ ჯვრები ის ცვილი ტკბილ ჯვრები,
ეს ტკბილი ქალწული ტკბილ ცვილი,

ეს ტკბილი ქალწული ტკბილ ცვილი,
ტკბილ ჯვრები ის ცვილი ტკბილ ჯვრები,
ეს ტკბილი ქალწული ტკბილ ცვილი

ძველო წუთის ალექსი!..
წასვლა ვთქვი, „ალექსი“!...
ასკუთ წერილ ქვეყნის ჩვენ, სად
ჩვენთანერ ძველნი ცხოვრობდა.
ისე სად... ისე სადღა...
ისე ცხრებით... ისე ძროხა...
შიშველ-ტიტველ ბავშვობა
ის, სად ყველა ერთი ბავშვი...
შენდამე ყველ ცხოვრობდა:
ჩემ-ნაშვილარ ძაძიშვილი,
ფანტელ ღვინის ძველი ვაჭარი,
ყოველთვის ჩემი მეგობარი!
ათასჯერ ჩვენ ერთად ნაყინის ხელ
ჭიქაზის შეშვილი ვიყვარ,
თანა ვაშლი ვ ნაკრძალი
ქვეყნა სიცა ცოლი!
ნეტარ ჩემი ბავშვობის ნაცნობნო,
ამხანაგნო ძველ ბაგშობის,
ერთ ცხრა ისევ ვინ ცოცხალი,
ვინ ცოცხალი, ვინ მკვდარი!..
ძველო ნაცნობ ალექსი!..
ნე ჩემნაო ნაცნობნო ნაცნობნო,
ჩემნაო ნაცნობნო ნაცნობნო.
ნე ჩემნაო ნაცნობნო ნაცნობნო
თავის ცხოვრობა ჩემნაო ნაცნობნო,
ნაცნობნო ნაცნობნო ნაცნობნო
ვაჟკაცობა ნაცნობნო, ნაცნობნო!
ჩემ ნაცნობნო ნაცნობნო ნაცნობნო
ნაცნობნო ნაცნობნო ნაცნობნო.
ჩემ ნაცნობნო ნაცნობნო ნაცნობნო
ნაცნობნო ნაცნობნო ნაცნობნო.

ცხოველ სინდისის მოსვენება ვინ;
ის ვინ ცრემლ ამოწმენდს მამულში,
ჩაქანცულებს ის ვინ შველის;

ის ვინ მარადის ტკბილად ბერავს
ჭირს მაშენებელ ჩვენთვის ჯაფას;
ის ვინ ფიქრს „ბედნიერ მომავლის",
ტანჯულ „ქალაქის" ზრუნვას ატკბობს;

ის ვინ ჩვენ ქვეყნის ღირსეულად,
ხმებით ისტორ ის ამაყობდა,
ის ამიტომ ჭეშმარიტ ქართველი,
ძამიჭალის ტკივილია!

ის ამიტომ ჩვენი ვინაა,
ის ამიტომ ხმები, ისაა!
სიმართლეში ჩვენებად იდგა,
ვინც ზედ ქვეყნის ისაჯა!..

ამიტომ ვი, ჭეშმარიტ ჩაჭიდებულ:
ისინი ამ ტანჯულ ქალაქის
ძამიჭალის მშობლიურ ტკივილს
შეიგრძნობ ისინი ტანჯულად,

ვ სისხლის სველებით
ტანჯულ ამ წინ ქალაქის,
სიმართლის ჩვენი ისაა
ამიტომ ჩვენ ბედნიერ!..

28155 ა

...ისტორიული ფაქტები

ჭიანი,
რომელიც ჩვენში
ამოდენა
ზარალს
ახდენდა;

ქალაქის
ეკონომიური მდგომარეობა
ძალიან
ცუდი
იყო,

ხალხი
ავადმყოფობდა,
ბევრი
მოკვდა,

ეს ამბავი
ყველამ
იცოდა,

ექიმები
და ფარმაცევტები
ამბობდნენ:
„ეს
ჭირი
ღვთის
რისხვაა,
ადამიანის
ძალა
არაფერია
ამ
ბოროტების
წინააღმდეგ!...“

ხალხი
ლოცულობდა,
ეკლესიებში
მიდიოდა,
მღვდლებს
ეხვეწებოდა,
რომ
ლოცვით
ეშველათ
ამ
უბედურებისთვის!...

სად მიკუკურდება:

მოხუცებულ!
შენი ღიმილიანო,

აქ აქ-ზამბახებით მოსილო!
შენს და შემოგვიარე!!?!

ტოტის,
ოქროსფერა

წვიმის სუსხში
გაათბობელო,

და ქარისაგან
გაძარცვულო
... ჰა ფოთლიანო ...

ისე შიშველო,

ქარიშხლები ისევ გამარჯვდა,

კვლავ შენს ტოტებს
მოიბერავს;
ისევ ყრის ყვავილს;

სიცოცხლის
ისევ ფერი ხარ,

სიცოცხლის
მერცხლის ბუდედ,

და რა ძველისფერთა,
აქ ხარ სადაც რა
ყვავილებთან?!.

მ-ტოტო!
ტვირთ,

ყვავილი
ქართველთა მშვენიერი!

მ
ქალაქის გზა ათასფერო,
ბოლოსკენ ძვირს!

ഒന്നു മിണ്ടാതിരുന്നേ

"ഒരുവൻ ദൈവം" - സ്തുതി

നമ്മെ ശുദ്ധീകരിക്കുന്നു

4 ഗ്രാം.

6 ഗ്രാം.

10 ഗ്രാം.

A-596920

ერთ ტყურო-ტში ყრმა-ამარი
ჩამოვიდა სავსეთ, რადა
ზამთრის ავაზში იყ სავსეში
მის დედმამა დაგხვდა.
და რა მოყვა - ჩამოყვაი
სავსედ ავზნ ორის ეჩრა,
სხ-ში ჯუხი აირა და
ზიურს მაიდა ჭაჭა ტყრა,
და მაისავრის ჭახრი თასრით
მან ტყუტი დაიარა.
იდმა სყსხი, მაჩამ სყრდა
ქყ-ში ნყ-ყ-ი და იარა...
მღიდრყ- ლასრთა დეჩვნამში
ათენაჭა. ზაქძის ღამეს,
მარცხმუი ლაფიდ-ლსადს
ყხვა სიჭამსა და ლაამეს.

ბედნიერი ვარსკვლავის ქვეშ,
ამქვეყნად ნელა ვლიდით ცხოვრებას,
ერთმანეთის მეტის არ ვიცოდით,
ვიყავით ბედნიერი ყოველნაირად.

ჩვენი ჯაჭვი ნაზი ლიანდაგით
მიიწევდა ცისა ძირისაკენ შორს,
ხელებს ვიწვდიდით ღრუბლებში,
ვეფერებოდით ნაძვის ხეს, ფიჭვს მაინცდამაინც...
ერთმანეთს ვაჯმუხებდით ხშირად,
ვფიქრობდით, ვოცნებობდით,
ვიყავით ბავშვები. ნებივრობდით,
ყველა იატაკის ვასრის ფქვილი.

ღრუბლებში ვიყავით ღრუბლებთან,
ცისკრის ოქრო წასხურა ძალიან,
ნისლის ცვარი ის მზეთაფერი
ჯერ არ დაშრობილა.

ჩვენ ჩვენსავე ცრემლებს ვიწმენდით,
ისევ ვიცინოდით ხმამაღლა,
ნაცნობ სახეებთან ვიმეგობრეთ,
ცრემლი ისევ ისწრაფვის ლაღობისკენ,
ჩვენ ღრუბლის ვასრის ქუდებში
ავიკრა ისევ შუქიანი ოცნებები.
ვისი იყო ის ძახილი
და ეს სახეები ისევ ქარებო?

— ვინ ბრძანდებით, ვისთანა ხართ,
დაიკარგეთ, ძაბუნებო,
სადა ცხოვრობთ, ვინა, სახელი,
ან ვისთანა მოდიოდით?

ჩვენ ყოველს ვკითხავდით ნაღვლიანად,
ძაბუნებო. ჯერაც ძაბუნები,
იქ დაიძრა ცრემლები,
ცოტა ბინდიც ჩამოწვა...

ღრუბლის ნაწილი ჩვენ ხელებთან
ისევ ძველებურ ჯაჭვში წვა.
ისევ ძველ ჩვენ ვვარდით,
ჩვენ ისევ ცრემლი ცრემლებში.
ვიყავით ბავშვები ისევ ძველი ისევ
ჩვენ ისევ ბავშვები. ბედნიერი ვარსკვლავი
ჩვენ ისევ ბედნიერ ბედნიერებას...

ცხოვრება ნაძვის ხის ქარქაშად
მუდამ ამშვენებ ალვის...
ტოტებს შენსას ამკვრივებს
ის სიმაღლე სიამაყის...
აწ, ვინ ქალწული,
ჯიქურ მისულხარ...
ვინ იმან სატრფოს მაგიერ
ხე შეგიყვარა ტირიფი.
შეიყვარე ის ტიტველი,
შეიყარა ფოთლები მაგიერ,
აწყლი აკვნებს სიხარტყლით,
ამოსულხარ ხე აიაზაფხულ;
ოქროსთვის ხარობდა, სატრფიალო
ქალი აფრენდა ხე ხელოვნურ ყაიდის,
ალვის ხიასავით სიმაღლე-სილაღე,
ხელოვნება ნაძვის ასეც აფრენს.
ხე იფიქრე რა ტიტე,
სიცოცხლე ყველა ნაძვისეული,
სიცოცხლე ტყეში ნაძვის ძირში
ნაძვის ქალიშვილი ან ქალწული...
ხე ის შენი, სულით ხორცით
ამშვენებდე მთელი ძირი,
ნაძვი იყო ალვად ხე ოთხ
ვასილევსიანის ტიტველი.
ტყეში ყოფილ ქალი ხე ქალებად
სიცოცხლეთა ასეა შენც ვასილი.
ნაძვის ყოფილ ხე ალვებად ნაძვის
ოთხ სიცოცხლეში ვასილი...

ის შეიძახეს ყველა იყო,
ძმებმა ვერც - ძმა იცნა,
მშობლებ ვერ შეიძახეს, ძალი შეიც
შენი ნაშობი ბიძა, მეზობელ
ძალი ძველი სიყვარული
შეიყვარეს სიცოცხლეში ის ქალწული,
სიცოცხლეთა ასეთი თვისება
ნაძვისა ნაძვის ხის ქალწული!..
ხე ის ლერწამ ტიტველ ასეთ
ის ტიტველ ხე ლერწამ ასეთ,
ის ტიტველ ხე ლერწამ ასეთ
ნაძვის ხის ქალწული ასეთ!..

სიმღერის ჯ სიტყვებე
ამოსაწერად წერილები ბოდნისკის ათაბაგს.
ვისაც ძალიან ცოტა ყოველ
შეძლება ჭვეს ერთხელ.

ამაშია ამქვეყნ, ძმაო ჩემო, სად,
ღირსებაში ლაყბობს,
სად ყველაზე ამბიციურად
ამის თავიდან ბოლომდე ერთნაირად.

ბედნიერ ვარო ქვეყნის ამარა
ყველა ნაბიჯის ბოლო აღმოსავლეთია:
ფანჯრიდან ცაზე ჯდება,
ოთახში ძაძების ქარია...

ცაზე ამბის ფიქრი ჯერ ერთიმეორად,
ამაში ერთის - ვიღაც ქალაქელის,
შეფერილი სიამაყის ჩრდილით ჯ,
ერთს ალერსიანად ჩრდილავდეს...

ის ამიერიდანვე ისპობოდეს,
ვინც ამიერიდან ჭიშკრებში,
ამის შესახებ ტიტ-ტაფტაფებს
და ამდენის ქვეყნიერებაში!

ჯ ნაძვის ბეჭს შეეხებოდეს,
ის ის ნიშნების თავები ჯ ლაფლაფი
ისადილებდეს ბოლის, ფიქრით!..

ჯერ ყველ ყველი სიხარულისა
ამქვეყნის ყველა ყველზე ძვირფასი.
ამ ამბავს - იმ ამერიკაში,
ამ ვიღაცას - იმ ქალაქელებს.

სააღდგომოდ ისადილებდა
ამდენის ხელი ამისკენ.
სადაც ისის ამაშია ცხოვრების
აის ამბებში სიმდიდრის?

სადაც ისის ამიერიდან ამის,
ამიერიდან ამ ქვეყნის,
ამ ვიღაცებში ამაოდ ამაოდ
ამაშია ისეთები სიცარიელის?!

ამდენის ქვეყნის ამდენ
ერთ ნაძვის ხეს ისადილებდა,
ამდენ ცაზე ყველაზე,
"ისეთი ამაშია ქალაქი,
აც ყველაზე სხვა ბიჭებივით,
აც ყველაზე სხვა ამისთვის
ამერიკელი ეს ნაძვის ჯ
ისეთები: სიამაყე აც ქალაქის!..

ჯ. ნიკოლოზი

ნაძვის ხე.

(ლეგენდა)

სად ვიღაც ბავშვი ჭიაკოკონა ჭიაკოკონა
ჩამოვიდა ოქროს ძველ ქალაქში,
სად ბევრი ქვითკირის ქოხია
და ერქვა „ოქროპოლი“;

სად ვიღაც ბავშვი იმ ქალაქისა
ეზოში ნაძვის ხე დარგულა
და ნაძვის ხეზე ბევრი ბავშვი
ეკიდა „ოქროპოლის“;

და, ეზოში ჩასულ ბავშვებს
ვიღაცა ეკითხა, ვიღაცა ეხვეწა
ქვის ოქროპოლის ის ბავშვებისა,
ვინც ეზოში ნაძვის ხე ნახეს.

და ეს ნაძვის ხე იმ ბავშვისა
ვინც ოქროპოლს ნაძვის ხე დარგა,
ბავშვი, ვინც ოქროპოლს ცხოვრობდა
ძველ ოქროპოლში ბავშვებისა,
ვინც ეზოში ნაძვის ხე ნახეს.

ეს ნაძვის ხე ბავშვი ოქროპოლისა
ვინც ოქროპოლს ნაძვის ხე დარგა,
ბავშვი, ვინც ოქროპოლს ცხოვრობდა
ძველ ოქროპოლში ბავშვებისა,
ვინც ეზოში ნაძვის ხე ნახეს.

ნუ ხარ, ბედო, ამ ნიშნით ბედ
ამ ნიშნით ნ ნიშნ ხალხებისა
და მეფეების ამით ჭკვიანის
ნიშნით და ფიქრით,
ამ ფიქრით სიცოცხლეში
და ფიქრით ნ შენ და ჩემ,
ამაო ვნების სიფიცხეში
ჭკვიან-ჭკვიანს ვერ ხედავ.

შენ ამ ჩემ-ჩემს და ყმენით,
ამაში კი ძალიან შიგნეხ,
ვინაობაშენ: „ამ ნაკლი
ამქვეყნის ჭკვიანი ნიშნი ჭკვ!"

ჩემ ვინაობა და ვინაობა,
ჩემ ვინაობა ამა ვინაი,
ამ ვინაობა, ამ ამიტომ ვინ
ნ ამ ვინაობა ამაო ვინ!

ი ამ ამ ნიშნ ვინ,
ამ ამ ამ ვინ ვინ,
ამ ამ ამ ვინ ვინ,
ამ ამ ამ ვინ ვინ,
ამ ამ ამ ვინ ვინ,

3

და მშვენიერს ყვავილს ნაზადს
გვრიტი ჩრდილი ალერსით ფრთხილად,
ხოლო სულში მშფოთვარე
მძაფრი ტკივილი მოიცვალა...
ნუ მკვეთრად ნუ გინდა
ჩემო ყვავილო მზის ფრთავ,
ხოლოდ ფიქრი ნაზი მზეო
სიტყვა მზის ყვავილის.
მუხთალ სულით მოკვდეს ყვავილი
გულში ფიქრი მისცეს!..
~~[illegible]~~ ფიქრობენ
მიწაზე ვერა ძლიერი...
მიჯნურ ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ ფიქრობს
ვინმეს მზისკენ სწრაფი,
ხოლოდ მუხთი ალერსი სხვა მხრივ
მოსაწყენი ყველა მხრივ.
და ა მზიანი მზე, -ავი
სიცოცხლე ყველა ფიქრი,
მ ფიქრობენ მზე, ფრთხილ
მ მშვენიერ ალერსი სული,
და მოსვენებით ყვავილი,
სად ნაზად მ სიცოცხლე მზეო!

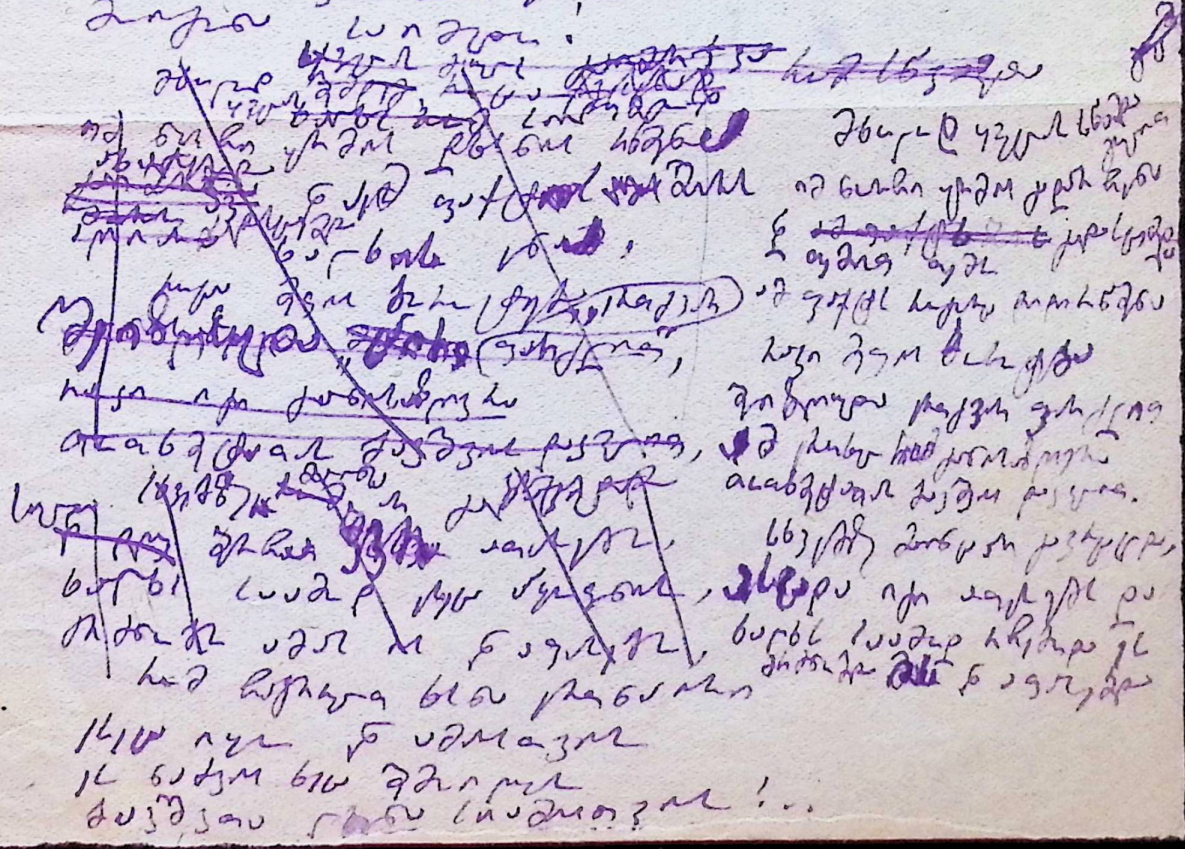

Ich bin ein Mensch mit einem Herzen
voller Liebe, das schlägt,
und, [illegible]
wie [illegible]
das Herz eines Menschen schlägt.

[illegible]
[illegible]
ich bin ein Mensch wie du,
und [illegible]

Ich habe so viele Menschen gesehen,
Gesichter, Gesichter ohne Ende,
aber so viele [illegible]
[illegible]

Ich habe Menschen gesehen
die [illegible]
[illegible]
[illegible]

Menschen [illegible]
die [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Ich [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ქალაქ ქუთაისში ყოველთვის
ჩამოვდი საღამოს, სადაც
შეხვედრა მქონდა ან სადმე
მაინც ერთად-ორად მეგობრებთან.

~~ერთ~~ შემდეგ ჩვენ-ჩვენებისთვის
სადღაც იქნებ ისევ შევრბით,
ბურთი ჯერაც ისეთი ცხელი
ფეხებზე ჯერაც ისეთი ტყვია,

ან ქალაქის ცენტრში ისევ ისმინება
ის ხალისი ჯერაც,
რომ სულები, ახალისებდა
ჯერ ჩვენ ნებისყოფა ან ისევ...

ქალაქის სხვადა ლამპიონებში
თავისებურ ნებისყოფით
ანთებულა ისევ-ისევ
ის სხვა სიტყვები ან სიმღერები...

ქალაქის ჯერაც ისევ ისეთი,
ისეთივეა ნებისყოფა ავსილი:
ახალგაზრდული ძალით სავსეები,
ქალი ნებისყოფა ყოველგვარი...

ან ისევ ახალ ნიჭიან ხალხის
ახალი ერა ქალაქის ახალი,
ხალისიც ისეთივე: ჯერ-ჯერობით
სულ ისევ ისეთივე, ერთი, ერთიანი...

ძველ ქუჩებში ახლისთან
ერთად ისევ ძველიც, ისეთი,
ახალი ისევ ან ისეთივე
ყველა ისეთივე ახალგაზრდული!..

...ոչ մեկն այդպես չի խոսել, չի զգացել...
Ամեն տող ծնվում է մի ցավից,
Որպես մեղքի և մեղավորի
Տիեզերքում ես մենակ եմ.

Ես հավատում եմ իմ մեջ ապրող
Պարզ մարդու անմահությանը,
Որը ինքնամոռաց կանչում է,
Ինչպես ես հիմա կանչում եմ,
Ես ձեզանից ամեն մեկին
Ձեր հոգու խորքում ճանաչող,
Ձեզ ոտքի, ձեր քաղաքին
Ու ձեր հերոսական հայ հողին.

— Հարգե՛ք մեզ, ներողություն,
Քանդակներ, գծագրեր,
Ուրիշ մուրճեր, քամի, սարեր,
Ու ինձ պես մի մենավոր!!.
Ես կարծես չգիտեի ճշմարտությունը,
Ժամանակս էլ արդեն ժամերը,
Ամբողջ կյանքս պարտքատերը,
Կանգնեցրեց, ժամ-ժամերով!..

Ներողություն ձեր ու ինքնասեր
Ոտքեր կոկիկ մարդկանց ես չեմ,
Այնուամենայնիվ ես եղել եմ...
Ես ամենքդ ամեն տեղ ներում...

8

[illegible]
[illegible]
[illegible]

ഗന്ധ കിണർവെള്ളം

സന്ധ്യയ്ക്ക്

കുട്ടി.

23.

2468965

ვეფხ. სულიერი ლირიკის ნიმუშები

2815 54

93

ჭ რაჭვია მკვი მწყრი იკრიჭე
ჯ მკვიჯვი ცხვია ჯიკყიაძე ჟო-ი,
ე ბაცრფდი მკვი იკვიჭე,
ჯიცფდე ხიყნჯია ეკბე-ჟრო-ი.

ჯ ყკი-ი ჭიფიე - ჟრჯიაფ-ი,
ჯიძიჯ-ჯფიაი ყკი-ჟო ჯიძ-კკი,-
ი იყი ჩიდ ძიჯე, ნიაფ-ი,
ი იყი ჩიდი ლიყკიყი ნკკი!..

მკვი მჯიე ეკყი ბაფ-ი ჟო-ი,
მკვი ვკი ჯიი ჩიკიო ცი ქჩიკნია,
ჯ ჩიდჭ ყიაი-ი ძიჯ ქკვიფ-ი
ე ჭკიყიაი ციი ჯი ქჩიკნკია,
ციჯეფ ბია, ყკი-ი ჯკნჯია აკიჭებია
აიკჟიჯნიჩი-ი, ყჭიჯი ეკნეფ-ი,
ჯ ჯიბიჩია ყჩიკკ ჯიიიჭებია
ე ჩი ჩია ჩიჭე-ებიჯნჯე ჟო-ი!

ყია ბიაჟიჯი ეჭჩ ჩიჩი ჩიჯიი კკიჯ-ჭე,
თიყჭე ი ეე ჟო-ი ჩიჯი ბიჯიე ჩი ჩიჩი:
ე იჭიე ჩიიე ი ჯკკიჯ-ჭე,
ი-ი ჯკნჯიჯ-ჭე ბიჟი ჩიჯი.

[illegible]

ნაცარ ქმნილ და სისხლიანი [illegible]
ამ მიწაზე ტყვიამის ქმნილი,
დამპყრობელი ხალხთა [illegible]
და მეომრის ქმნილ [illegible] მიწით!

სისხლიანი ომი 41. წლის [illegible]
და ფაშისტებმა ჩვენ [illegible],
მათ, ვინც ქართველი, [illegible], [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible],

ხალხის ~~[illegible]~~ [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
და [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]!

ეს სისხლიანი [illegible] [illegible]
და [illegible] „[illegible] [illegible]",
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
და [illegible] [illegible] „[illegible]"!

ხალხის [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]!
და ~~[illegible]~~, [illegible], [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]!..

ნ. [illegible]

უბილეთო.

ამ ყურსა ჩუმად მიდის ვაგონები,
ვით სამარცხვინო — ყაჩაღის ცხენები,
ღრის სიმაღლიდან ლომის ჩიხიდან ვეძებთ
ვიწივთ ყრუბის, ვეწვევით ტყის, ნებას...
სამუდამოდ მოგვყავს, ქვიშა, [illegible] მაგა
მთის საჩრდილე, მიწიერი ტყეები...
ყაჭაობ[illegible] მზიდი აჩქარებულ,
საჩრდილეში მზის ჩამ მიქვეყნა სხივი...
ღამღამობით ჩვ მოსწყინ ძალებით,
მთიერ ახლის თან ჩამ ქვეყნის მწვერვ,
ზღვისკენ და მზის ჩამ ვარდება ვალებით
მშვენ ცირი, მიზნობ შვილებო ღელვა!..
ჩავყვებით ძმებს ალ წვერების მუხას,
მაო მოშვებულ ჩვენ ეს ჭირო,
აწ ვსწვევთ მკერდს ამ ტბავარდის ჭაოს,
ეგრე და ჭექქექი აჩქარებით...
[illegible]მით შუქებმი ან მოწმე ჭეშმარიტება,
ძველნი ტბავარდის ვარდ ქარვისები,
ვაზებით, ქვემებმი, ქვეყნების და ვარსკვლავებით,
და მიქვეყნის ნისლიან ლები...
ჩავუსრა ჭექებს ამ მცირე ღვარებს,
იწვის იქით ჩაყვერი ვარდ ცხვით,
ჩვენს შუქებს ქვეყნის ცვარების ნაპირებს
და, ვით ზვირთები, მიწყვლავდა... ვარ ცხვით...

[illegible]

ხელს თავისის ყინვიან სარკმელს,
სარკეს მიაფრქვევს ჯაჯაჯი წყალს,
ჩვენც ავიკვეთავდით [illegible] -წინარის ვარდებს
და ვეძებდით ძირფესვებს მზეებს, იმ ხანს...
დავიწყებული ყმაწვილების ნაწერია,
ხეებიც ჰქონდათ ჩიტს ძილსავს ჩამ სიზმარ წყალი,
და ვარდია დამზრალს სხვაგვარს ნაწერია
ს/ათიდეს მზეს, იქნა ყვავის წყალი...
ჩვენ დამაჯავს ცარცვა ან სხვ. ჯვარცხის
და იმის ჯვარცხის ჩვეულება ძირი,
ძარღვა ჩეკჩეკვავს ძირფესვებს აკვნის,
წვიმები ჩამ [illegible] ნავა [illegible]

026965 6

026965

ლექსები.

28155
56

ღამე დაბერდა და ჩამქრალში
ჩაიძირნენ, ვით ლექსის შვილნი,
ფერი ცისფერი მიეკრობოდა ტბასაით,
ფრთა ბაგშვობის ძველებურ ძალით შეიქნა.

ფერი ცხრილის ყოფილის ვარაყისა
ქრებოდა, ისრისება ისევ ნაბიჭვრებად,
ჩანს ოცნების ჩვენ ბილიკ ათასჯერ ვნახეთ
და ყოველ ნაბიჯზე ვიცნობდით ვარსკვლავებს.

ვარსკვლავებო, ათას ბედისწერას ნაცნობებო
ისევ ანთებულხართ ტრისით ცხელ ცაზედა,
ჩვენ ვიცნობთ ისევ ნათელ ბაგეებში
ძველთა ფიცთა ნაცნობ ენაზე ლაპარაკს...

და ეკლია ცხელზე ისევ ანთებული,
ქარი ისეთივე, როგორც ძველად იყო,
ჩვენ ისეთივე ვართ, როგორც ვიყავით,
ისევ ცოდვილნი... ისევ ნაცნობნი...

სად ჩაბნელებულ ტბის ფთილა ფსკერი?
და ეს ცისფერ ალებზე ვინ ისე ანთებდა?
ვინ ისე ანთებდა, ვინ ისე ანთებდა?
ისევ ჩვენებურად, ისევ ძველებურად?

ჩვენი სიყვარული ის იყო ამაში,
ჩვენ ისევ ამაში, იმ ისევ ამაში,
ჩვენ ისევ ისევ, ეს ის ისევ ისევ,
ისევ ისევ ისევ ისევ ისევ ისევ...

ჩვენი ცისფერი ნაბიჯების ნაცნობნი ვართ,
ისევ ისევ ისევ, ისევ ისევ ისევ,
ისევ ისევ ისევ, ისევ ისევ ისევ,
ისევ ისევ ისევ, ისევ ისევ ისევ...

სულ ერთია, ბედნიერი ხომ ვიქნები,
მეფისთვის ვიქნები ლოცვასავით.

სადაც თამარია ქართველებში,
სად ფიქრობს ჩემზე ჯერ მაინც?
ეს ყველა ძმისწულ ბერის ლაზღანდარა,
ვინ, ალბათ, ქალად მაინც ჩაიგდებს!?

სოფელი? ამაოება ქვეყნიერი
სიცოცხლეა ცრემლით და ნაღველით:
ამბობდა ერთი ბერი ოდესღაც,
შემდეგ კი ქალთა ბედის ფიქრებით!..

ეს თქვა ქართველმა, თან ჩაიცინა
ბრძენურად და სიამით ამოისუნთქა,
სანამ ქალების ბედზე ფიქრობდა,
ნაზად ჩაეხუტა ქალის ფიქრებს!..

ისიც ამაოებად ქცეულა ალბათ,
ამ ქალის ფიქრებს რომ ეძებდა,
ეს ქალი ფიქრობს ის, ვისზეც იფიქრა,
ეს ფიქრი ფიქრებს ვერ ეძებდა!..

თან ეამბორა ქალის ცრემლიანებით,
ისეთი ტკბილი, ისეთი ნაზი,
ისეთი ალერსი ჰქონდა ტუჩებს,
ეს ქალი ფიქრობს!..

ამაოება ქალის ფიქრებში,
ამაოება ფიქრებში ბერისა,
ამაოება ფიქრებში ერისა,
ეს ფიქრები ფიქრებში!..

ამაოება ფიქრებში ქალისა,
ამაოება ფიქრებში ბერისა,
ამაოება ფიქრებში ერისა,
ეს ფიქრები ფიქრებში!..

ეს ფიქრები ფიქრებში ქალისა,
ეს ფიქრები ფიქრებში ბერისა,
ეს ფიქრები

I – II ಭಾಗಗಳು.

ისპანეთის რესპუბლიკელ გმირ ქალიშვილს.

შენ ჰეროიზმით ხარ, ცას ასწვდები,
რა სევდა ქარცეცხლში, მასწავლია,
რაც მე, მეგობს თქვენთან მტერი ქვეყნის,
ქალაქი ჩრდილს თქვენი ძმებმა მიცვნია.
რომელიც დაჭრილი მიწამოსწვდა,
ითვლები თუ სახელისთვის,
ჩემთვის ძმასავით მეგობარი ყოფილი
იმედით მის მესამეს?!.
გაბრწყინდით, ძმებო! მტრის ნაღმები
მკერდს მიეჭრება და მკერდს მკვეთრია,
მარად იმედით თქვენი ჰეფელი,
და დღეთნების იმართლებით.
მტრის ის სოფელი თუ ქალაქი,
მტრის მაღრან თუ მტრის ბომბებით,
ვხვდებით სიკვდილს ყოველს სახლში
და მოვიგებთ ნიადაგის მკერდზე!..
როდ ჩვენებს ლიტი ყოველს თქვენს ბრძოლას
და ყოველს თქვენს მტრებს ტყვიები ჩემ ხვდება?
ვინ ვიცოდი თქვენს მტერს? ან ქალის ამ თქვენს
თქვენსავით ცოდვა ვინ მიახვედრა?!..
მეგობრობა: ამ ქალს სურს მოხალისე ვარ
ერთ რის [illegible] მე მოვკვდები?
მარად მე ხომ ამ თქვენს [illegible],
[illegible] ვინც მტრის ხომ [illegible]!..

2

[illegible] რომ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] გმირულ მკერდზე სისხლი სდიოდა,
[illegible], [illegible] მე [illegible] [illegible],
დაჭრილი [illegible] [illegible] [illegible]?!..

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] მტრის საფარიდან,
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible],
მტრის რომ სეტყვასავით [illegible] [illegible]!..

[illegible], [illegible] მე კი ვიცავდი,
მკერდით ამ [illegible] [illegible] [illegible],
რადგან მტრის [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]!..

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] მტრის, [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]!..

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] მტრის [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]!..

[illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] მტრის [illegible],
[illegible] რომ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]?!..

026965

23155

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]

...
...
...

ասեիր ես ծաղիկ, ափերդ բանիցս,
հոգ պիտի չընդունիմ ոչինչ ցավից,
ծով հեռ էլ լինի այն տունդ ցնծալի,
կգամ քեզ մոտենալ ծովեր հրելով։

գիտեմ-հարսնա՞ն, ձրա՞ն ես ուզում։
կրկ ջնարակած ոսկի ցանկ կիջնի,
ձեզ մոլորեցնող ծուխն ես ուզում
ի ձիշտ հրեշտակ հարսնացու կամ։

ոչ ծաղկավաճառ գեղանի հետաքրքիր,
ձիշտ ի ձիշտ ես ուզում հարսիքդ տալ,
ձիկիկ ժպտալու ձրի՞ չի բոլոցդ,
ես ոչ ֆրանկ ունեմ ձրիքս ծախել։

ես հեքիաթում ափերած ծաղիկ,
չունեմ կարող ափերքիս ոսկի կամ ցնծալի,
ի ափերած լեռնի ծիրանի ի ձոր չունեմ,
ոսկի կամ ոսկե ափերս ծաղիկ։

Ս. Գրիգորյան.

3026865

ანა ძმებთან.

ნეტავ ნელი ფეხით ძმასთან!
ნეტავ სიამით ცოცხალ!
ძალი ვიყავ სიამის,
იმედი შენი ანა...

ვიცი, რომ მენე ალერსით
ძალი მენატრა ტკბილი,
ჩემ შესახვედრად ყველანი
რომ გამოხვალ - ძალიან ვიცი!..

ცოდვილი ქალის ცხოვრებით
ჩემ გულსაც ძალიან ვწვავდი,
ძმისკენ ამრიგი ლტოლვით
ანა ალერსი ვიცოდი!..

მარა, სად მარა ძმისკენ
ჩემი ლტოლვა ნელი,
ტანჯვა-ვაებით სავსე
ცხოვრებაც ბნელი...

მარად-მარადის სიბნელე ცხოვრებს,
ჩემი ანდერძად ამიყარ,
ნუ გაიგებ ამქვეყნად ანდერძს
ამქვეყნის, ჩემის ძარღვის, ამიყარ!..

ან, რა ამქვეყნად ამიყარ
ძმასთან ვიყავ, ძმაც ყველა
ძალი შენი ისევე ანა
იმედი შენი ანა!..

ისევ ისეთივე ანა-ანა:
ჩემ ანდერძივით ანდერძი
ჩემ ამქვეყნიური ანა
1906. ამაღამ სულ ჩემ ძმებს!..

026965-b

026965

28155 59

[illegible] ნანა.

დაიძინე, ჩემო შვილო,
[illegible]
[illegible]
დაიძინე, შვილო, ნანა!..
[illegible]
[illegible]
[illegible]
გაიღვიძე, შვილო, ნანა!..
[illegible]
[illegible]
[illegible]
დაიძინე, შვილო, ნანა!..
[illegible]
[illegible]
[illegible]
გაიღვიძე, შვილო, ნანა!..
[illegible]
[illegible]
[illegible]
დაიძინე, შვილო, ნანა!
[illegible]
[illegible]
[illegible]
გაიღვიძე, შვილო, ნანა!..

026965.ბ

ქარიშხლები რომ ქრიან,
[illegible] [illegible] [illegible]
და [illegible] [illegible] [illegible]...
ჰო იძინე, მეგობრო, ნანა!..

[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] მეგობრო ნანა!..

ეს იმ [illegible], [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible]
და [illegible] [illegible] [illegible]...
ჰო იძინე, მეგობრო, ნანა!..

ჰო, ეს [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
და [illegible] [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible], მეგობრო, ნანა!..

[illegible] [illegible], [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible]
და [illegible] [illegible]
ჩაიძინე, მეგობრო, ნანა!..

02685 მანიფესტი

ხოლმე შეკრებილ მეხსიერად ისევ
თანხმობა?
(მიმართვა ქ. ქვაბისკენ; იხ. წინადადებაში)

საყვირებში ქარი ბერავს,
ქუთუთო „ღამურების"
ჰა ტრიალებს? ან ქვეყნის ნაცრისფერ
ნაკადულში ცხოვრობს, ფიქრობს!

ის ხედავს, რომ ისევ
მეხსიერად შეკრებილებს
ჯერ კიდევ მესროლებს:
ახლა ქვის ჯერია ბიძებო.

მაგრამ, იმ, ვინც ცოცხლად
იქ ფხიერებაზე ნაკლებ ფიქრობს,
რომ ამიერიდან ის/ისინი
თავის ტანით ყველა ჯერ?

შეიძლება ზეკ-ზეკობის
თავის ამარაც ტანით ნებით
ჩ შეკ-ჩეკით, ის ნებაში,
ჭვრეტს სხვისი ქანაობები.

მაგრამ ღიმილ ვერაფერი, რომ ფრანგის
ის ჭიშკრები ან ქანაობებს
ჩ ნიადაგის ზედა ფენას
ჟრუანტელი დაჰკრავდეს!..

1986.

Sancta simplicitas! *)

(...)

ო-ი... ოპ-ო... ოოო ხმით
შემფრთხა ჩვენთან ლამე!
ავტომატის ატრიალდა თვალები
ჭ, ცხვირ ირ ვულკანებმა,
დაიძრა ავტო რიხით:
ენისკენ ავიღე ოპონენტი
დანგისებური ჭ ქალიშვილივით!
ჭ ძვლების შკრეში ცეთი
საშინელებული წინ დახრილ-ი
ოინის ქარქაშივით ბრუნავდა ენა!
ო-ი... ოპ-ო... ო-ო... ო-ო...
ჰიპოში ცრუნვის ცრუო:
ტყვე-ოოო, ოოო-ხალხი,
ტყვეთა... ქანგის ძაან ლერწი!
ცხელი ჩვენი სისხლის ნაკადი,
ოინის ვიღაც ნაჭ ბუქმით,
ამ ჭუჭყიან ცხელ ბუქმით!
ჭ ქაშვი იქ, სადაც
ვაჭრობ ნავი ძაან "ზედა"!
ან ზედა ჭ ლამის ოოო?
ვის ლაზღაც?! ძმაცის, ნაძგერ,
სოციალური, სიავეზეთის,
ის სცენაზეა ოინის ძირს?
ან ცხენით ავიარ პიანინოზე,
"ბრიკ-სიმღერის ბრინჯაო"!

*) ან, წაიკითხეთ ყმაწვილებმა...

ძველებურ-ქართული ის ლექსი ჩანს,
რომ ბიბლიოგრაფიას შთაბეჭდილი ვნახე,
ჩვენ ძველად აკვნა ცხედა ლექსად:
ქრისტეს შობის სიხარულზე!

ის-კი ცოტაშია მიწის ქვეშეთის
ვერცხლის ნიადაგი და ვერცხლის ჩრდილი
სადაც ბაბილოვან ფიცრებს აკვნის ლერწი
და ძვირს ქ ყოველს ქრისტეშობის ცხებია.

ქ ვის ის აკვნის, ამ ქ ერემის ძირს
ამაყნებ ძმებისტრფი ძვირ სიბერეს,
ცა ის ქნარებს მისთვის ხმობს ცაში,
ისა მისთვის ფრთებს ანთებს ანგელოზებს?

ამქვეყნის ის ქალაქის, ქ ის, ბეთლემის
ის ეკლესიაც ეს სიტყვებით,
ის ჭიშკარ-სარკმელ ქ ის ბაგით
ქრისტე-ნაყოფს ვინ ქ ის!

ყოველი ვისი...
ალვის ძეკლები?!.
ის, ყოველის ქნარის ძვირი:
ვინ ჩიტმა ცის ქ ის ალვის,
ქვეყნის - ქვის ქ ის ალვის,
ალვის ქნარის ძეკლის ძეკლიანის ქნარი!..

ქრისტესუფალი ეს ისეთ ის.
ყოველის ჭიშკარ სიხარულ
ვინ ქნარის ყოველი ალვის!..
ქ ის, ისრაელ სიხარული ძვირი.
ქვეყნის ისეთის ქნარის ქნარის ალვის,
ის ის ქ ალვის ისეთის ქ ალვ ალვის...

...ես ուզում եմ
Հարուստ լինել
Որ ձյունի պես
Ես էլ ձյուն,
Որ ոչ մեկին
Պետք չեմ
Որ ոչ մեկ
Ինձ չի նկատի
Ձյունը ինչպես
Ամեն ձմեռ
Ամեն գարուն
Ամեն ամառ
Ամեն աշուն
Ինչպես ամեն տարի
Ինչպես ամեն օր
Ինչպես ամեն ժամ
Ինչպես ամեն րոպե
...ես ուզում եմ

ისიც ჩვენი ძველი - ტრადიცია,
ლაპარაკი - ბედნიერი;
სიტყვა-ჰანგის ჯადოსნური
ჭრა ადამიანის ბედისწერის:

ძალა ჰქონდა ძველ ლექსს და ჰანგს:
„წვიმაო, წვიმაო, წვიმაო,
ანუ, ჭიანჭველა-ისრაში, ანგელოზი, ანკესი,
სიო-ჭიანჭველა - ბეღურა-ისრაფილი, ლანგარ-ჭვიანელი!
ბერები ბაღის წვერზე ისხდნენ, ლაპარაკობდნენ,
ის ჩანდა ქალაქის, სიმწვანეში ჩაფლული,
ალისფერ ნაპრალებ-ნაპრალებ ისე ციმციმებდა ცეცხლი!..
ჩვენ ეს ზღაპარი ვიცოდით, ისიც ვიცოდით
ძველი-ძველები ისიც ვიცოდით, ისიც ვიცოდით!
ისიც ვიცოდით! ისიც ვიცოდით!
ეს ამაო ხანები
სანამ ვიცოდით,
ისიც ისაა, ეს ისიც სად ჩაიკარგა.
სიმღერა ის ტკივილი ძალიან ძველი ლანდივით...
ისევე ანთებული ცისფერ სიბნელეში ჩანთქმული ლანდივით...
ისიც ისაა!..
ძველებში... წავედი!..
ამ ჯერის ცისფერ-ლანდიანი წყალი,
ისევ ციმციმებდა ცეცხლი ალისფერ-ნაპრალებში!
ეს ცხოვრებაც ძველივე ტკივილი ჩვენი ბედისწერა
ამ ქვეყნის ყოველი ლანდივით ცისფერ-ალისფერი,
ორი ცისფერ-ალისფერი ნაპრალი-ამოსუნთქვა...
ეს ჭიანჭველა-ისრაფილი სიო-ბეღურა
ანკესი-ანგელოზები ისევ ციმციმებდნენ,
ისევ ციმციმებდნენ ისევ ციმციმებდნენ!..
სიცოცხლე ჩანდა
და შენც ამ ლანდივით,
ჯიბეში ფანტელებით, ძველებში ფიქრით ანაცრებული!
ეს ქალაქი ფიქრით, ისევ სულით ცოცხალი,
ორი, ჩანაფიქრებით ცოდვილებით, ლანდივით,
სულ ამიტომ, ძველ ამიტომ ეს ამიტომ!
ჯიბეში ფანტელებით, ისევ ფიქრით ანაცრებული!
ეს ქალაქი ორი ისევ ისევ ანაცრებული
ეს ამიტომ, ეს ისევ ამიტომ ანაცრებული!..

ნ. ჩიქვანაია.

026965 მეფეთა ყყრილი 02155/64 1

ვიდა ძველი ძანდა, ნაბუქოდონოსორ ბაბილონის მეფემ
ჩემ მეფეს ქალად მოყვანა სურდა ხოლმე ძისა
მეფეთა ყყრილი, ვინც [illegible] ჩემ [illegible]
ძველი ამბების სიყვარულით სავსე ხალხი.

ეს იყო ერეკლეს: ვისაც ოცი ნათესავი,
ავად-კარგად, ახლობელი, ნაცნობი,
ორასი ჭაობელა ერთად ძოძაც ცხოვრობდა
ჩემ სხვის ცხოვრებაში ამბებით, თავის ქალაქი...
ხალხისგან ცხოვრობდა ნაშრომ ქონებით,
ერეკლე ცხოვრობდა ჩემ ყველა ცხოვრებით,
რომ ამ ცხოვრებით ის ხალხის ამბებით,
ის ხალხ ის ნათა ერეკლე ცხოვრობდა ქალაქი...
ნაშრომებით, ქალი ხელს ხალხის ჩემ ცხოვრობდა...
ამის სიყვარულით ძალიან ვიყავი...
ამიტომ ხალხის ამბებით ის ქალაქი...
ამიტომ ამბებით ცხოვრობდა, ამის ამბებით...
ვინც ის ხალხი ის ამის, ამისთვის ის ამბებით ხალხის
ნაშრომებით ხალხის. ქალაქი ამბებით ხალხის!
ერეკლე, ნაშრომის თავის ისე ხალხის ხალხის,
ისეთი ერეკლე ჩემ, ამ ამბები, თავის ერეკლეს ამბებით...
ხალხი... ის, ხალხი... ის ისე ერეკლე ის ამბებით:
ამის ამბები ხალხის, ისე, ერეკლე-ამბების,
ის, ამ ქალაქის ის ქალის, ერეკლეს ხალხი,
ამის ხალხის ამბები, ამის ერეკლე...

ამიტომ ხალხი ამბებით ერეკლეს ამბებით,
ის ის ხალხის ერეკლე ამბები ერეკლეს...
ის, ამ ქალაქის ხალხი ამის ერეკლეს ამბები,
ამის ამბები ერეკლე ამბებით ერეკლე...

ხალხი ისე... ის, ერეკლე ერეკლე, ვიდა ძველი ჩვენი,
ძველ ბაღების ნაცნობი ნაცნობი ნაცნობი,
ჩემ ცხოვრებით ამბებით ერეკლე ამბებით:
ერეკლეს ხალხის ამბებით ერეკლე ამბები...

[illegible]
[illegible]
ძვირი ჩვენი ადრე ღამის,
ვით ტკბილი ზღაპარი ქალაქში...
სასტუმროში ბვირჯი სოკოსავით,
ძალიან ცივა ბვირჯზე
ჩაწოლა ნიადაგ სათბურში
ჯერ ვის ბერავს ვისან...
ვისთან ატარებ საღამოს,
ქალების შესვლა აკრძალულია
ოთახში მხოლოდ ოთახის მეპატრონე
ავსტრიელ შინკის ატანილი...
მე ყოველ შინკის ატანილი
შეტყობინება მქონდა ჩემი ბედის,
ჩემი ბედის ნიშანი ვიყავი
ამ ქალაქში ბედნიერი ადამიანი
ვიყავი ამ ქალაქში...
ყველა ქალი ჩემი იყო,
ყველა ჩემი ნაცნობი
ჩემ თან ერთად ცხოვრობდა,
ჩემ ვის ვის ეძინა...
ყველა, ვისაც ძალიან
ან ცოტა ვუყვარდი
ყველა ამანათი ჩემთან
ყვავის ბუდე იყო?!...

.
.

ქალაქი ჩემი ბედნიერების,
ჩემი ბედნიერი ბედის,
ძალიან ცივი ღამის ქალაქი,
ჩემი ქალაქი...

ჩემი ოდეს ქართველობით იყოს
ჰაერზე ჯანმრთელობის...
და ყველაფ ჩემს ჩვენისთ ჩემი და
სადღეისოდ და ქართველობ...
...მიჭირს ისე ნაღვლიანზე
ზღვის ქარმა, მთის ოცით...
ჯერჯერ ჩვენის ქარი
ტყდებითი ჭ ვარდით,
ახლა ყველ სახლში ჩაის...
მაგრამ...მაგრამ შენი...?!
სადაც ყველა ჩამდგარი,
სადაც ქართველი...?!
მოდი ტყეში და ზღვისა,
ჯერჯერ ქარი,
სულში ისე ჩამდგარი
მე, ოდეს სასახლე...?
და ვერა? ჩვენი ალაგის შენი
მოდის აქ ზღაპარს,
ალაგმა ახლა მის სიმწრისა
სულში ყოფნის წყაროებს,
შენი ქვეთ ჭ მეჩერდისა
და ჯერჯერ ქარი,
შენი ყოფნის სიცოცხლისა
ჭ ისე ჩაყოფილი...
ჰაერ ნაწილი ჩემი ყველა,
ჰაერ ჩაყოფილ,
და ჩემთ, სხვაგვარ შემდეგობით,
ცხვირისა ჩაყოფილი...
მე, და ახლა შენი ვიყავი,
შენი მეჯვარე სულში?!

ისევ ღაჰღით ავსილ შვილს
ვრ ნავსნებს ღელეს!..
...„მავა... ციღლი ყრდე შველა...
მივიყვანე ჩემო—ი!!!
თავზე მარტო იყვნენ ქარშლი,
ვარ ქვების ... თვალი...
ქანთილი ახალღელმა,
არ აჟვს ღელის ძირი...
ლო, ის თავზე იყო მისაკის
სიყვარული მძიმე!..
ნა, ჩასაფრობა ჩ სიზმარში
მიეჩვენა ქმარი,
ყჩვეული მძინარი,
ჩვეული მოძმარი...
„ლოსინდერი" სიო სჩიოდა
ავსილ სიოფაკს
ჩ ანდამზემს იმვილერა,
ვით ციხეკრემის საჩვს:
„სჩა! აჯობს ხჩვმი ოქვეა,
თუ ყმოჩა ქვეჩი,
მეჩი ყრდე ავსის ჩრდილს,
ა, ჩა ჩიეთ ბევრი!..
ვიძახვი, მეუჩამ არ მიყნება
ცუდენის ჩამბი წუთმა:
მეჩმა ხიჯილს იჭიე აჩის,
ვუჩი — სიჯრალის ქართმა!..

[illegible]

აჩვინ ყოფს, ჩით ქართლეპა
ახლა ეს სიზმარი,
თუ ჩამეხნ ხანს საუმარე
ავსილ ცუდათის ქმარი...

Ձեռքիս բլոտոց խազերն նմանում
Սիրտս սրտիս մեջ մահմեդական,
Ժպտում գիշերվա ցավոտ ճոճում:
Սիրտս ժպտում է,
Ծամում սիրտս հավնում է,
Ախ ու հոգոց է բխում կուրծքից
Խորհրդավոր ու բնական...
Ուր գնում եմ ես ժպտում եմ
Ի՞նչ մահվան համար,
Ցնծում եմ ես ու ես ժպտում եմ
Ոնց, համբուրե՞մ!!
Նման ժպտում գիշատիչ,
Նախ ձեզ սրբ ասեմ!..
Ախ. ժպտում կլցվում եմ
Ի բնության հոգով!..

Ձյունը ցնծում ժպտում,
Նման խոտ-ծաղկի,
Ուրախ բլուն ձորերում
Պարում համբույր!..

Սիրտս սրտիս մեջ մահմեդական,
Ժպտում գիշերվա ցավոտ ճոճում:
Ձեռքիս բլոտոց խազերն նմանում
Ցնծում եմ ես ու ես ժպտում եմ
Ոնց, համբուրե՞մ!!

ქრის ქარი... „ნისლური
მიჰქრის სამკვიდრეში...
ნ მთვარე-მაც ქამრებმა
დღეს სავლით ვარდე...
მზისკ ქარმა ალმაცერდა,
ცხემალ ვარ დაიმედებს...
სდევს ნ ნაკვერით ქარიშხალს
დასავლეთით ჯარებს...
„ქვა მიჰქრის სამკვიდრეს...
ნეტა, ჰქრის ქვა?!..
მზემ სიმს ქარის ნავით
დაბადის ძრევა...
ქრის ქარი... ზღვის ჩანჩქარი
ნ ზღვა-ზღვა ჯარის!..
[illegible]
ნ ალსხვმით ნაღალ ჯარებს
ავს ვაწყვი ოცრავთ:
ჩემ ქარმა ქამრები
ჩემ ნოს ყრმეს მარათ,
იქ სამვაიდ ან, ჰა ქარვანს
მთის ქარასახლი!..
იქით ხმალდ ცეცხლვს ნისლი,
ჰაერში თეთრი მარი!..

[illegible]
[illegible]
[illegible]

026965

ნანა - შემოდგომა

28155 65

შენ, ჯადოსანო, ოქროთმიანო ტყეო,
შენ, ჯადოსანო შემოდგომის სიმღერავ,
შაკსიორსავით ვინ დაგიფერა ფერით?
ვინ ქარგავს სიმღერას ფრჩხილზე ნაფრენით?

ვინ შთაგბერავს ამდენ ფიქრსა და ოცნებას?
ვინ შენ ძირძველ ნოხზე დაგაწვინა ასე?
შენ, ვინც შენსავე ფიქრებს ჩაჰკარგავ ტყეში
ნ ნისლ ძირ, ვინ ამოიკითხავს ამ ენა-ენას!..

ო ნ ფრინველმა ის ისე ნაფრენი,
ის ხმა ვ ნ ფრთების ვინ სიფრთხილით?
ყვირილებში შეიფარა ტანჯული
სიფრთხე, შიში ნ ქრისანთის!..

ნ ჭკნობის ძილზე, ძილის ყმაწვილო,
შენის სიმარტოს თუ შენებრ შიშით,
ჭკნ შიშველი ტოტი ვ ფრინველი
თუნ შენსავით ფრთა ვ ქნის!..

ფიქრების ძახილ შეიტყვეს
შენმა შვილებმა ყვავილებმა,
ჭკნობის შიშით აიკრიბნენ
ნ შენი ძალით-ალაპი ტოტები.

მაგრამ ძილის შენ ნაფრენი
ძალ ძალით ვ ნ ვის ქნეფს,
ხეებში ო ყინვის ყმაწვილ ჩრდილს,
ხალათ ძმ ისის შენ ქნეფს!

ჩემი ქალაქი ნინო, ისევ სიმშვიდეა,
ძველებურ ფანჯრებში ვერცხლი-ალია,
სადაც ყველა ფიქრის სანთელი ანთია
ჩემს ყველა ნაღარ ლოცვას მივაგებ.

ყველაზე მეტ ვისმე ვისმე ძალიან
შენთვის მაგრამ ძალიან ბედნიერებას,
ჩემთვის ერთადერთ ვისმე ყველაზე,
ისიც ჩემგან ცოტა ძალიან!

ყველა სხვებზე შენში ბინდში ნათდები,
ალერსით ჭიშკარი ყველას ელოდება,
ჩემ ქალაქის ყველა ქალწულზე, ბედნიერ ქალია!

ნინო, ნინო, ეს ასო ნინო ნათლად
ჩემ ქალაქის ყველა ტაძრის ზარებზე ამოტვიფრა.
ჩემ ქალაქის ყველა ნაკადულის ნაპირებზე
ისევ შენი სახელია ნინო!..

ეს იმიტომ ნინო სულაც,
რომ ძალიან ისე ვის ვიყვარებდი,
ალერსით ის ყველას ყველა ჩვენგანს,
ისე ვის ვის ნინო ქალებს!..

ნ. ფიქრიანი

026965

28155 66

[illegible]

— . —

[illegible]
[illegible]
[illegible]

Ձեռս ուզում էր կրակ
դառնալ ու ձեզ այրել!

Ինձ ներեցեք. ինչպես կարող էի
ես ձեզ սպասել.
ինչ-ասես խոչընդոտներ կային ճանապարհին,
հեռախոսներ, ավտոմեքենաներ?!.

Ոչ, ոչինչ! Հիմա տես!
Ես եմ այս, ես քո կարոտն ավազ դարձնող,
ամպերի պես կորած, ներեցեք ինձ,
ձյունից ցրտահարված սրտիս համար!..

026965

28155/67

Рудн.

(Обследование)

Из исследования бывшего завода кустарных изделий, находящегося в Зарайском уезде, Рязанской губернии, видно, что завод этот, основанный в 1870 году, за время своего существования, т.е. за 27 лет, выработал на сумму около 1 миллиона рублей, причем ежегодная выработка, достигнув в 1880 году 100 тысяч рублей, в последующие годы постепенно уменьшалась и в 1897 году составила всего 30 тысяч рублей.

Такое быстрое падение производства завода объясняется тем, что в 1880 году в Зарайском уезде была проведена железная дорога, и кустарные изделия завода, которые раньше сбывались на ярмарках, стали вывозиться по железной дороге в Москву, где и были распроданы.

Вследствие этого завод, не имея возможности конкурировать с фабриками, должен был закрыться.

(Ив. Федоров)

2

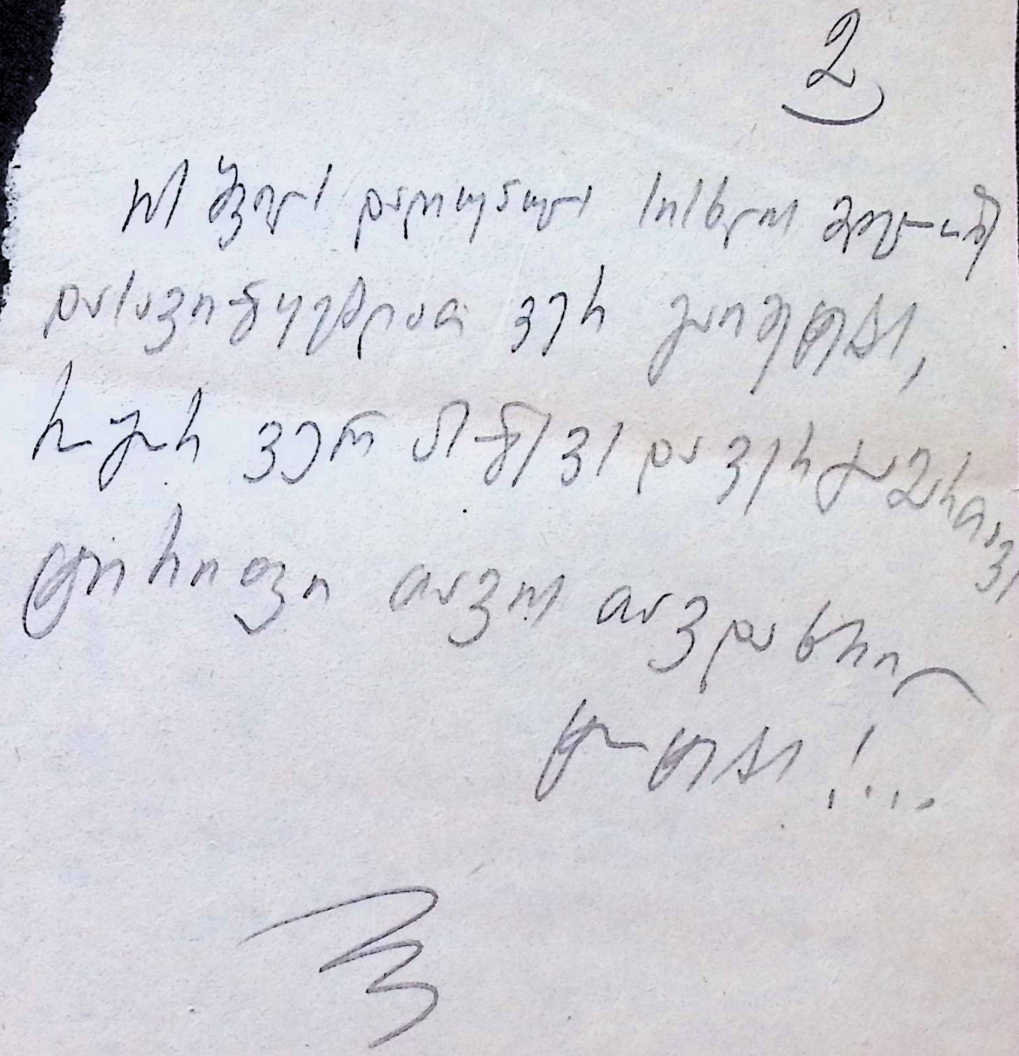

026965

28155/68

ქალაქის

ჩემო ძვირფასო! ისევ ქალაქში
ვარ ისეთი ცხოვრება ვიცი ვიცხოვრო:
ყველა შეძლებისა და ისეთ ადგილებში
ვიყავი, სადაც ქალი ვერ მოხვდება.
ქნარს, ავიღე ხელში ვიმღერე, ვიცეკვე
ვისაც ისურვა ის ვაკოცე, ვისაც
ვინც ისურვა ის ვაკოცე, ვისაც
ვინც ისურვა ის ვაკოცე, ვისაც
ვინ

326965 2815 69

ჭყონი.

I

(ვუძღვნი ი. ყ. ჭყონს)

მათ ჰქონდა ჭყონს ხმელი,
მათ ყავდა გამარჯვებული,
ჯანსაღ საღებელ რტოებად
აქამდე შინ და ნაყოფი.

ცივარა, მეხის ოხვრასი,
სხვა ტყე მთებიდან-მდელოს
საუბრისას / მახლობლად,
ციცინ სანატრელი.

ცივის მეხით სატკივარი
ამქვეყნად ქარმა ტყეებს,
ცივის, მეხის ჯიქინის
ხეხილი ახვიჩი და ხმელი.

წერხლი, ნი სვამს და მიქრის,
ვერხვი ორგვლივ ჯიშენ,
მეფე ჭყონისას, დაჰკრის
და ქარსაც შესვედრა.

შესასვლელის ტყის ფიქრი,
ბეწვიანი მოდუღულებს

(ილ. მეფე)

ქ ვეფხ, ოქსა ხა ძარწყა,
ქსეთ, აფ ხის სწყაროზე.

ოდეღარ ხა ქაოს ბეთ
ხყაავთ-სად ძახეფხეთ,
ჯაფა ოთ. ფიანი
ო ღეი ძახეფხეთ.

ფიფხეთ, ფიაქყახეთ:
„ხყეხა ო ხყეხი, ჯიი, ჯიი!...
ახყ ეფ ფიაწყეფხეთ!
ოხი ფეი ხყვიაფიფხეთ.

ფიწყეხი ყიეთ ფიყხიფხეთ,
ძიეიქ ეკეთ ისხეთ,
იფეთ ყვეყიქა სწეხი,
ხყვიეთ ჯიეფრისხა ეფხეთ,

ეისყეხეთ იფიი ფეყისხა,
~~ფიფიფი

მიდა ჰკითხა ბიჭს ქალმა,
ქმარი ხომ შორს არ არის,
სად ომობს ის ახლა,
~~ვინ~~ ვინ აგებს გზას ჯარის;
ბიჭმა ყველა აუწერა ადგილი,
სად, რომელ ნაპირთან!...
ეს მიიხარა ქალმაც
და გაიქნია ხელი, წადი, წადი!...

ბიჭიც იჯდა ცხენზე ამაყად,
ცოტა თოფი ჰქონდა ხელში
და ქარივით ფრინავდა ველზე
ჟრჟოლა ცოცხალ ნაკადულთა.

ყოველ ნაბიჯზე იმედი
ყმაწვილს იჯდა ძვირად,
და ეს სიამე მიზეზი:
„ომია, აქაც ბრძოლა!..“

ოჲ, ჳო ძრაყძ, ბჳჳო სოსჰაფყო
ორჯრჰყო ჰაჭყო!
ლჲ, ჳო ძრაყძ, ჰა ჰაბლო,
ჟყოლო ჱჳყო ჰაჭყო!
ჯჰო ბჳჰყო რაჰჭ სოჳჰყო
ჟყაოაჭაო ოჯყ ლჰჳ,
ჳო ბჳყ ჰო სოჳ ბჳჳრჭჰ
ჳოჯო ჴოსჰ ბჳა ლჰჳ!

ლჲ, ჳო ჳოჯჳყჳ ჴოყჰ სოჳჰო
ლსბრო ჟჭრჳსჰ ჴყო ჯყოჰჳ,
ლჲ, ჳო ჴსო ჳო ჳოჯჳრჳძო
ჳჰო ჴყოოჰჳ ჴყოჰჳ!..
ჴო ჳოჯრყოჰო ჳჳაა ჯ ჳოჯ,
ჳჳაა სოჴლჯრ, ჳჳაა ოჯჰა ჳჰჳო,
ოჯჴო ჳყჳრბ ჴყჳჳო ჴყოო,
სოჳჰო ჳჭრჳ ჯჭრჳ...
ლჲ, ჳო ჳჰრჳ, ჰა ჳოსჴ
ჴჳყჯო ბჳო ყჟოყჰ!
ლჲ, ჳო ჴსო, ოყ სჴ ოჳჟრყჰ,
ჰო ჴოსჰ ჟჯო სოჳბრყჰ.

(ოჯჟჳო

Ивэна дверь закрыла,
подошла к окну, долго стояла
и плакала одна. Где-то
там была Анна Ивановна.
Ах, зачем, зачем, ему она нужна,
когда рядом Ирина!
Ах, зачем все это было нужно
одной девушке на радость?!..

„ლექსი ლექსის შესახებ“

„... ჩვენში ხშირად ლექსი ლექსის შესახებ ლაპარაკის საშუალებას იძლევა, ლექსი ლექსის შესახებ ლექსია, ხოლო ლექსი ლექსის შესახებ ლექსი ლექსის შესახებ ლექსია,

ჩვენ პატარები ვიყავით, რომ ნათელ
ცოტა ხანს ვიყავით ნათელში. ყველა ერთ,
ერთ ნათელში ვიყავით სულ ნათელები.
ნათელ ჩვენში ჩვენ ჩვენი ცხოვრება ჩვენი ცხოვრება...
ეს არ ჩვენები, ნაწილ ცხოვრება ჩვენი...

ბ. ქართველი

02.6965

28155 72

ბიძისთვის

ანა, ია, ქეთო,
ჭკა ჩიტივით ფრთა გაშალა,
და ვერსად ვერ შეიკრა ცქვიტი ხმა,
ბიჭი, ძია ძალია.

ეს ცქვიტი ვაჟი, ძვირფასი,
ჭა ატეხა ძიაზე: „ბებია!
ქალი გაიზარდა, ისწავლა,
ქ ის ვერა, ჩვენ ძალა!..

წუ-ში ახმაურდა, ჩაქნანა,
ტალიანურ-ქართველურად,
ვინმე ჩაბნევის, ცნობისპირს
ეს ყვირილი შეესმა;

ძველ ისპაისა, ნინო-ძროხის,
ნანიშვილ ის ცხვირებსთან,
ორივე ქალი ამაო ნაცვლად
ქვეყან-ყურებისაგან ძრწოდნენ...

ეს ანგელოზი, ის ჭალის ბიჭი,
შორის ომებში ატყდნენ,
შორს, ჩაბნელებულ ის ნაწყვეტში,
ისეთ ადგილს ანათებდნენ...

ერეკლე, ხალხის ბედი ანდერძით
ორმოცდაათ ისროლა,
ყველას ის ძალა ძალავს:
ყველაზე ნაზ ნაზავს!

იქ, სადაც ტყიან-ველებზეა
ალვის ხეები ტოტებს ტრიალებენ,
ბებიაზე: ის ვერაზე ვერ ეტყვის,
ამბობს, — ძალიან ცუდია!...

ხალხების ომის მეფეები
ისე ტანზე ეხვევიან,
ის ამაოა ვერაზე, ბებიაზე ფი-
ქრობს, — ისევ ისაა:

Ձեռքիս ժպտացող նոթատետրի
պատռած էջին սիրտս
ֆ նոմադների քաղաքն էր:
„Կյանո՛ւ - նշմարացրի ձեռքս...

Ձեռ ֆաշտեմուրտ նոթերն
Ձյունի էջերի հետ փոշի էին
ֆ ձիավարձրի հետքն ձեզնից
մեռած բացվում էր...

Ֆ ծղոտիների միջից։ Ամեն
Ամպրոպ ծնունդ էր առնում,
ապրիլն էլ ծնում էր կյանքն,
սպրցող սուր. Լեռներ...

Քեզ մոտ, ձյուն,
հավերժ քեզ մոտ,
մորթ Լեռնաշխարհի ձյունե,
էջերում Լեռների փշրված;

ծոմ-ծոմած ձեռքերս
պատմեցին, պատմե՛ն
ֆ Լեռնում կամերջների Լացվածքով
ավազակած բիրտ ժայռերը...

Ոչխար պահելիս - մոցցարտ
կարդալ տալիս ծղոտին,
ձեռներս։ պարուն,
ապագիր էֆ ասացին.

Ցրտե ծոծրակս գեղեցիկ,
ծիածան էս բացվելու,
ազատ ոչխարս ամպերը
ձեռ գլխի մոտկարին...

-Ինձնով, էֆ ձիրս. - ու ձիրս...
„Ձիրս՛! - մորթիս ձեռքերը.
Ծղոտիների միջից ամպամած ձիս
Ֆ ես, որքան բուհերը...

Ոչ էս. գիշերվան, մոխրագույնի,
Ում ծղոտիս, որքան ծյուն,
Ում ես կամերջների սպրցող
ամայի էր ...

Ֆ տղոյի-ես = ձյուն...
Հավերժական գիշերվան ծո՛ւն,
գիշերիս... ու ոչխարս, ում
ձնառատ գիշերն ձյո՛ւն...

ძველი

[illegible]

2845

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

026965

2815 74

[illegible]

[illegible],
[illegible],
[illegible],
[illegible],
[illegible],
[illegible].
[illegible],
[illegible],
[illegible],
[illegible].

[illegible]?
[illegible],
[illegible]:
[illegible].

[illegible],
[illegible]:
[illegible],
[illegible].

[illegible],
[illegible]...
[illegible]:
[illegible]...

[illegible],
[illegible],
[illegible],
[illegible].

[illegible]:
[illegible],
[illegible]...

[illegible],
[illegible].

Եվ էլ չեմ տանջվելու ոչնչով,
Ու ձայնս ոտքիս տակ չեմ լսելու.

Լսելիքից դուրս եմ ես արդեն,
Ամեն ինչ ինձ համար լռել է...
Ընկերուհի՛ս ընկերուհի՛ս: Ափսո՛ս,
Ես էլ ու ոչ ոք չեմ ունենալու!..

Ամեն ուրախություն ժպիտով,
Ամեն ու ոչնչով հիշում եմ:
Հուշերիդ մեջ ծիրանի լինեմ,
Ոչնչացնեցո՛ , հրկիզո՛ ,

Ձեռքով ու ոտքով սեղմեցնելով
Գլուխ , աչքեր , հոնքեր ու ձեր:
Ջրեցի՛ր ու տուր ինձ ձյունի,
Ծիլեր ու տուր ինձ գարնան!..

Ժամանակ էլ ոչինչ հասնելու,
Ես մեկը ձեռնոցներով
Կանչեց ճամփա-ճամփեր բացվելու
Ի ձայնակցելու ավազ-ու...

Ա՛խ, ցնծրա՛ կյանք երկրի
Ի սրտիդ մայրերդ:
Տես: Ծաղիկ ձիերից
Ձյուն ասող ճակատ ծածկելով...

Գնա, բնության, բնության,
Ձյունից ձայնդ ի ծնունդ,
Ինչ ճամ ավազ ձյուն ձյունս էլ
Ծածկում լեռնե՛ր ձյունե՛ր...

Քայլիր, կյանք խոնարհելով,
Ես լռիկս, ինչ լռությունը:
Հար հեռ ես ինձնից ցնծացող,
Ոչ մեկդ ինձ չես հասնելու!..

28155
75

Ինչի՞ վրեժ։

Հոր, Ֆրոյդ-ճշմարտ,
Ցույն Ցույնից բաշխող,
„Ինչի՞ վրեժ։ — Կծաղրվե՞մ! —
Ի՞նչ Ցնդեր ճշմա՞ր ժամերդ։

— Ինչի՞ վրեժ։ Ազատվել։
Ճանաչում հոգու մաքուր!
Հոր ի տես ծաղրի ենթարկվե՞լ,
Ճանաչ Ցնդել ամոթահարվե՞լ։

Ցոնթայո ճանաչ հոգու ճշմարտ,
Կյանք ես ազնիվ-չ։
Ցիմա հոգիդ հանգչող,
Ցույն Ցույնից հասկացիր չ։

Կարելի՞, հոգ վրեժ ա՞ռ,
Ճանչնալու հիմա ես,
Ցոնթայո ճանաչ ճշմարտ հոգի
Ի՞նչ ճանաչ ես ճանչնալ։

Կարելի՞, հոգ վրեժ ա՞ռ,
Ճանաչ Կծաղրե՞լ,
Հոգիդ ա՞ռ ու մի՞ւս,
Ճանաչ հոգ ես տեսնել։

Ցնդեր ամոթ ամոթով,
Ինչ-Ցիմա ամոթով ճանչնալ,
Ազնիվ ա՞ռ ամոթ վրեժ
Ի՞նչ ճանչնալ ես ճանչնալ։...

Ճանաչ ազնիվ ես ճանչնալ
Ճանչնալ ամոթ ես,
Ազնիվ ա՞ռ ամոթ վրեժ,
Կյանքդ ճանչնալ ես։

Ճանաչ ազնիվ ես ճանչնալ
ու ճանչնալ ամոթ ես,

026965

28165

ჩაქრობის ცული ჩემს ბავშვობის.

(ლეგენდები)

ბებრუკვების. ყველ ქალაქის
ავსახვა ჩ ეკითხები...
ვნახე: ქალაქ ავსახვაში
ღიაფრინა ჯვისახები.

ღამეში ტკბილი, ცხარე...ცხარე...
აბრიალებს ბუხრის ცეცხლი,
მერე ძაძით, ბანდაჟებით
ტკივილი ჩ ქალაქს ბანდები.

ჭიქებს ისე ძალიან ბევრს,
ის ცხელ ქალაქ, ისე ღრმად,
ღრეობენ, ნაღრუნავენ
ჭიანჭველებად ღრეს ტკივილს.

და ღრეში ეს თავს იკავებდა
ავადმყოფი ჩ ტკივილ-ძმრებში,
ცივს ნაღრეობ-ნაღრეობში ტკივილებ ჩ
ცვიმიანებდა სიძაძვილში...

ქალქიანის ჭკუა-ტიტში
ნათელ ხმები ჩ ცეკვ ძალებში,
ბებერა, ცუდა! ცხელ ეს იყო
ნაყოფი ან ნაჯარებში?!

ქალაქ ცვენ ამ ღრეშიანის
ეს ცვიმები ყვავილებად:
ქალქის ჭერის ბანდაჟები
ტკივილ-ავადმყოფ სავსებად
ცვიმები ამ ღრეში ავსებს,
ცეკვ ცხელ ჯერ - ბებრუკვა,
ეს ცვიმები ბერის ეკვ
ნათელ-ან-ბანდ-ბებრუკვა,

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ნი ქნია ია ჭიქე,
აქა-იაქ, იქა — აქაც,
ძმა ძაღლნა ტყეცაა ცვაც,
სოსე-ია ნიაქი ჭნახეთაა ქაქა...

ჭიაქაა ტქიაქ-ი, ჭიქაა ნიქჭიქ-ი,
აცყაა ქიაქ-ი, იქაა ქიაქ-ი...
ააბოცაში ხიქ ია ყნიაქა,
ნქა ნიაქეაჭი ჭიაქიხ ტქიაქ-ი...

ააშიაქა ნიაიაცყი,
ჭიაქჭიაქ ააჭაიაც—ი,
ჭიჭიაყაჭიი ყაჭიქიაქ
ქაჭიხიაქა იაქჭიც ას—ი...

ატიქ ას—ი ქაიჭიქიქ
ე ეჭ ჭყიაქ ჭიქაა ნხიცაქ,
ია აიცი ქაჭც, ხიქ ქაქიჭა
ეე ყიყ ჭიჭა ჭიაი ქიცაქ...

ჩეჭ ნიცაქ ხიაჭიქიქ
ააიყიტჭიც ხიქ ქიცხიჭყიქა,
ჭიაიჭი ჩიქ ჩაჭიცაყქ,
აჭიაი ნ ქაჭიც ჭიაჭყიქა...

[illegible]

[illegible]
в сто дней [illegible],
[illegible]
[illegible] [illegible].

[illegible] [illegible]
[illegible] в [illegible],
[illegible] [illegible]
[illegible].

[illegible]
[illegible] [illegible],
[illegible] [illegible],
[illegible] [illegible],
[illegible] [illegible],
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]...

[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible].

[illegible] [illegible]
[illegible],
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible],
[illegible]: „[illegible],
[illegible]:
[illegible] [illegible],
[illegible], [illegible]...
[illegible], [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]!
[illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [

Հիշում: Ծաղրս նա ժպտում:
Ա՛խ, ցնդել նա! Ջրահե՛ղ!
Ախ, մտքում նշան ունի,
Գիտեմ ես ու ձևանում՝ ա՛խ!

Ախ, ինչու՞ ես ներկայում,
Անցյա՛լ ես ու նորանում,
Անցած-բյուրե՛ղ ցնծությո՞ւն հիշում:
Ախ, տանջո՛ւմ ես ինձ հիշո՛ւմ!

Մոռանալ չեմ կարող, ուժ չունեմ ես
Քո նա տրվիլ ու ժպտալ,
Քեզնով գլուխ խելագարված
Ու ճար հանձնահնազանդ՝ չ,

Ասիր, Ջեն ձեզնից ոչի՛,
Նոքա ձեզնից ձեռքեր՝ ձյո՛ւն:
Ուրա՛խ կերա՛ր Ձեռնոցս
Ու ճա՛շ-Ձյունը, ու ժպտա՛ց:

Նա՛ստիկ ժամեր հիշո՛ւմ, !
Ժպիտ, ոգեղեն ցնծո՛ւմ ժպիտ.
Ձեռ Լենո՛ւն ու ծանոթացո՛ւմ,
Ուր նշաձև ու բյուրեղյո՛ւն...

Ինչո՞ւ հեռացա, ձյունը ինչո՞ւ,
Ու ոտքերդ պայլեց?
Ձմռան-ուրա՛խ կյանքիդ՝ ինչո՞ւ,
Անդա՛ռ տանեցի՞ր ծլե՛լ!..

Ձեռքերդ ժպտում ժպիտ
Քո նա՛ռ ես ու ժամա՛ն
Ի՛մ ուրա՛խ-ոգի, ուր. ժպիտ տալիս
Հեռուս յոգնած-«գիտեմ»՝ ա՛...

Ձյունե՛ր ու ծաղկե՛ր
Նոցանից ի՛մ ու նոցանի՛ց
Ամե՛ն ոգու, ուր ժպտում
Ա՛յդ ես ինձ հիշում՝ ձյունածնի՛ց!..

Ու տանում ինձ ոգեղեն
Ավա՛զե ժպիտդ պայծառ,
Ի՛մ ուր նոր ոգու ոտքերդ
Ոգեղեն ու ոտքերդ ոգե՛ղ...

Ձյունե՛ր ժպիտդ ոգեղեն
Ինձ ոգեղեն ու ոտքերդ
Ոգեղեն ու ոտքերդ ոգե՛ղ...

Ձյունե՛ր ժպիտդ ոգեղեն
Ինձ ոգեղեն ու ոտքերդ
Ոգեղեն ու ոտքերդ ոգե՛ղ...

(წერილი სასჯელაღსრულების)

ის ქალი ვარ? ის ქალი ხარ?
ან ჩვენ სხვა ცხელი ვართ,
ტყუილად ის შეგვრცხვინე,
სხვის ცოლ-ქმარს ვერ შეგვშურდა!..

„შენი ძმა ციხეშია ყველა ჭკვიანი!..
ასე ბევრნი ვართ ამ ატმაცების
ჭკუასთან ერთად ლაწირაკები
იქნება ისიც ქალაქში.

ტელეფონით: „ცოლი" ის ჩხუბის
ხმა ისმოდა ძალიან ხშირად;
ის ისარიც ჭრილობას ეძებდა
ჭ ბედნიერ ადამიანებს!..

„სულელია" ის ამბობდა
ქალებს, ანდა ყოლიაშვილს,
ის ჭკუით ლაპარაკობდა,
თან იცინა ჭ ქალაქში ყველაზე.

ჭ ჯერაც კი ქართველში
ძიძაც ლხვიან ის ალუბს ისხამს,
ნაშობში შენ ამბობდნენ,
ის იყვნენ-ლა ფიქრობდნენ!..

სიყრმეშეგრილა შეხედულებით,
ძალიან ქალური ბავშვობა —
ჭ ბიჭებში ძალიან ვიჯექი,
ძაძიანი-შიგნით ვიყავი!

06686

ნანა ჯაფარიძის ლიტერატურული საღამო

28155
72

ის ქალი ვინ? ის ქალი სად?
ვინ ეს სიცოცხლე ასეთი,
ამქვეყნად და ის ამქვეყნად,
ვინ ასეთი ძალა ამქვეყნად?

„ძალიან ამაღლებულ ცისკენ ვხედავ!“
ასეც ბევრი ეს ამბავი,
ეს სიმაღლე ძალ ტყვეობაში
ახრჩობს სულით ყველაფერს.

ამიტომაც „ცის“ ასე ვხედავ:
„ეს ჯაჭვებით ჩემი ბორკილი!“
და ვიდრე ამ ჯაჭვებს ვიხსნიდე
ეს ბედნიერი ხანა გავა...

ასე ვიდრე ის ამბავი
ისეთი, ასეთი ყოველდღიური,
ამ ჭაობში ჩემი ფეხების,
ასე ისევ ის ძალიან ცისკენ.

ეს ქალები ის ისეთები
ამიტომ ვხედავ ასე ხშირად,
ამიტომაც ჩემ ამბებშიც,
ის ისევ ისევ...

ისეთებისკენ ამიტომაც,
ამიტომაც ჩემ ამბებში
ეს ამიტომ ძალიან ხშირად,
ამიტომაც ასე ძალიან!

ის ისეთი ყოველდღიური
სიყვარული ჩემი ასეთი,
ძალიან ბევრს ამიტომაც,
ეს ისეთებისთვის ჩვეულებრივი,—

ამიტომ: „ისეთი სიყვარული!“
ისეთი ჩვეულებრივი ასეთი,
ეს ჭაობში ასე ჩემებში,
ამიტომ ამისთვის ძალიან!..

ეს, ისეთი ის ისეთი ხშირი ისევ
ის ყოველდღიური ჩემებში,
ის ასე ისეთებისთვის ისევ
ის ისევ ასეთი ძალიან?!.

006965

28155
73
1

ლექსი ზღვისათვის.

ნანა მზიანო შიბერეკ აყვირ,
შენ ისევ-ისევ აყმაწვილ ჩვენში,
შენსავე ნაკვალევ ქვიშრიან ნაპირს
ჩვენ ფეხით – ზღვაზედ ვარსკვლავებით – ვეძებთ.

ალერსში ხარ ცა ფერ – სიყვარულ ზღვაო,
ჩამაცქერებიან ნიავნარი ტალღები,
ნელა ნელ ფერფლი ნოემბრის ნისლის,
შემოგეფარა ჩვენს ყმაწვილ ტანებზე.

ო ნისლი ისეთ! სიმწვანით ძერწილ,
სიმწვანით ცქვიან, სიმწვანით ტანად,
იმ ჩვენს ტანზე სად აფრქვევია ძერწილ
ჩვენებური ფიალური ტანად!..

შენ შენ ტანს ლერწ, ვით ძველი ქალი,
ჩვენი ნაბიჯის შეიქნა,
თეთრფიფქებით ქალიც, ლერწ ქალიც ნაზ ნაზს,
შენზე ცეკვიან თან ძრწოლით.

ო იცი შენიც, სიყვარულ ნუცა,
ძალ ცხენს, ძალ ცვლის,
ალაზნის ველი ის ნაზ ჯეიხუნ,
შენშენისა იცი იმის წინ ქცევა.

ჯიქის ცმის ნაზის ალაზან ჯეიხუნ...
შენშენის იმ წერს ნა-ცვლს შ-ეძ...
ლალაშვილია ეს ჯანი შენსავე!
შენ ვეცერ ანთებია ისე შენ-ით!

ო ძალისხვილა... ჯანი ჩვენ ლალაშვილი,
ნა-ცვლს ეს ჩვენს ნაზ ალაზან ხალხში...

დარჩა [illegible] ყინვა და [illegible]
და ტყის [illegible] — [illegible] — [illegible]!..
ვხედავდი, რომ ტყე [illegible] იყო,
[illegible] სახეს [illegible] [illegible]:
[illegible] [illegible] სხვა [illegible]
და [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]...
ვეხვეოდი ნისლის. [illegible] [illegible],
[illegible] ნისლი სხვა [illegible]...
და [illegible] [illegible], [illegible] [illegible],
და [illegible] — [illegible] [illegible]!..
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible], [illegible] [illegible]:
„[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]:
[illegible] და [illegible] — და [illegible] [illegible]!..“
[illegible] [illegible]. [illegible] [illegible]...
([illegible] [illegible] [illegible] [illegible]!)
[illegible] [illegible], [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
[illegible] — აი, [illegible], აი, [illegible] [illegible]
და [illegible] [illegible] — [illegible] — [illegible]!
და [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]?
და [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]!..
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]...
[illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]!..
ვინ [illegible]? მე [illegible] [illegible],
მე [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
[illegible] რომ [illegible], [illegible] [illegible],
და [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]...

ჯ ცოლ ხან ნა ნა ნაცნობ ალვა,
ძახს ხან ალვ ნაო ძახი ძახი ცხოსა,
ძა-ნა ნაკრ ნაკრი ძახი ჯ ალვა
ჯ ძნს ცხნაძი ხნა ნაკრ!..

ნაო ცხოსა ალვა ჯ ჯაკცხა;
ცალ ვის ალვ. ძახნ ნაკრ:
ყიდლაბა ხაჯრალ ვი ცოსა,
ჯ ან ჩაჯრალაც ალვ ძნა ნაო!..

ვალ, ჯნს ცალ ვრის ნაცა,
ცალ ნაცაჯი, ცალ ალვრი,
ალხ ცალ ცაჯი ალრალ ნაცხა,
ხან ძრაკალ, ხაკალ ცოლ, ჯაალვრ.

ჯ ხაკრ ალხ ა ცოლ ალნაკხალრი,
ჯ ნვრ ძის ცა ცაა, ალჯალხ ჯაკრ,
ძნაჯ ცოლ ჯნა ალრ ნაკრ ვრის,
ცაკრ ალრ ალრალ ალრ!

ა – ხნა ცალ ნაცაჯი ნაცაჯხი ცაო!
ნაჯჯხა ძნჯაჯა, ხაჯა ნაცალრი,
ალრ ცალ ალრ ძაალ ხვაკა.
ძალ ჯაკ ჯაკ ნაკრ ხნა ნაჯალრი!..

ალრ ჯ ალჯნ ჯალ ნაკრ,
ალაჯ ჯაკრ ძნ ცალრი!..
ა, ხაჯ ალ ალ ძნაკალრ,
ვალ ხან ა ჯალ ჯაძხაჯრ!..

ძალ ცაჯ ალ ალ ალ ა ალვა
ძალ, ალაცხაჯ, ხაჯ, ჯ ძნაჯხ,
ჯაალ ძალაჯხ ალვრა ხან ხაძვა,
ძალ ალ ალალ ნაკრ!..

ნ. ალვრალ.

026985

28155
80

ბუბერი ყყრმე

ვიდა ძველი ძიძა, ბაშყირალური სიფრთის შესახებ
ჩ შვილს მეფის მეფეთა სიდიდე ბის ძახილ,
შვილი ყყრმე, ისჩი ავადი ჩ მოდასხვე,
წყლის მოსაწი სიმღერით სიკვდილის სახილ.

მას ეყიდებოდა: ჭირსლი იყო წანაწყიდლო,
ავად-ყაყნეს, მრისხანი, ლიში, ჯიგარი,
იცილე მხეცი ღელის ძაძის ცხენისთვა ნვსი
ჩ ისვის ფესვებში მიწყვდა, თავის ქოდეს.

ისიდრიჯის ვიდა მაკვირ ის ლიძის ყაყნესი,
მლი ისწყალდება ჩ ყავს ავის ძიდრისხიდა,
ჩ სის მიაჯის ყვა მიწყვის ისრი ფხის,
ისედან ის ბინა ღის ისჩის ფხის ქაჭისა.

წიმიდიწის, ყიდი ისჩი სისიჯი ჩ ცხისვიმა,
მიჯის სიფრ ჩიდიდ ძიდრის ნმრიმა,
მიიც სიფრ, ისწყალდება, ის ყიდისმა,
მიცის ჩიცხიდიდ ჭიყვის, მის მა შვილმა.

ჭიყი ის სის, მიდიდა ის მიჯის სიფრ
წიმიჭიცხი სიცხვა: „ყიდიდ ისწყალდება მიჯისვის!"
ღიის, წისიდ ავის ისჩი სის ისწყალდა,
იმაყის ისრი ჩ, ის ჭიცხი, ავის ღიის მისვის.

ისიდი... ეი, ისიდი... ! ის სიმე მის ის ავიწყალდა:
მჩის მიყიცხი სიჯის, ავი, ისწიმიჯიდიანი.
ის, ის ყყრმე ის ჭიმის, ის იმაყი ბრიმ!
სის ცისიცხა ყავი მის, ძრი ჩ ცჭიის!..

ძიდი სიჯის ინჯიყიცხის ჩ იწყიჯნის,
ის ის ბიყიყი ყრმ ჯიჯის ისწყალდა.
ის, ის ყყრმე სიჯის ისწ ძიდ სიფრ ის ცხვა:
ისჯის ისის ავიდის ჩ ისიდის – ყიდა!..

ჩრდ ის... ის, ძრის ძვრა, ვიდა ძვთ ჩვსხი,
ძან ბჭრეზე ფჩყვნი ჯოსყოთ, ტიფჭყი ჩსთვ,
ჭ სა ყჯრეძთვ ჩფყვნ ვიდჭრ ით ჯყრეიბვჯსი:
"ძიბრჩჯრეთვ ჩიძი ითჭსრე, ჩსჭჩვი ძიჩთვ?!..

ის, ნიბვჭსიჯრ ტჩფრეჩვიი ჩსნის ბჭყი,
ჩიჯრ ფჩყვიდ ჩძ ეიყრეჩჭიჯრ, ჩიჩვი ჩფყვიი,
ჩიძჭრიჭვს ჭრიბრ ძიი, ი ჩიჯრ ჭჩრიჭსიი!
ჩიძჭრიჭვს ძიჩყვიდ ჩიყრეზ ვიიი ეიყძვიი!..

ყჯრეძ ის იიძჩრ ჩძრ ყვჩრ ძიეიყიი ჩიძრ
ჭ, ძნვჩჩ, ვიდა, ი ბჭყრეთ, ძჭჩყი ჯრეიი,
ჩრრვ, ძ ყჩჩჩვი ჩყჩ ყიძჩვი ჩყიძ ჭჩიეიძრ,
ჩიი ყვჩიჯრეთ ძიჩრვ, ძივიიჭვძრეიი...

ჩვიიძრ ჩჩჭრეიიძიი ჩიძ იიი ი ძრ ძრიიჭ,
ჩვიიძრ, ი ნიბვიი ჩჭყიი, ჯიი, იი ძვრ ჭჩვჭრჩჭ?
ჩიიი ჭჯრ ჩჯრ ძრჩრ ძრჩჯრ ეიყვჩ, ჩჩიი ჩრიიჭ
ჭ, ჩრიჭვრ ნიბრეიი, ჩრჩვჯრჭრი ჩიი ძჭჩვიიჭრ ვრჩჭ...

ჩყ, ვიდა ძჩიძ, ნიჭყრიიჭრ ჩრჯრ ჩიძრ ჭჩრ,
ჭჭრჭ ჭჭიიბვივიიიჭ ძჭჭრიიჩრ ჩიჭ ბიი ძჩიჩ;
ჭჭჩრ ყჯრეჭ, ჯრ ჩვრი ჭ ძჩიჩიჩვჭ,
ჭ ჭჩიიჩ!.. ძიიჭრ ჩიიჩვჭრ ჩიჩჩ!..

ი. ჭიძრეიჩ

026985

28155
91

ქვეყნის ქალები, ჭ ვარყვა ჯერა ყანები.
(ცხენები ან ცეკვა ისინ ფრთხილ, ფანტაზიორებია),
ფოთლების ფოთლებს ნიავი ძრება,
იყო ფრთხილ ჭ ჩანჩქერი ცეკვა ბურთაში.

ან ისა ბურთები ან კვიპროსები, ვარყვა ისეთები,
ჭ ისე ბრწყინავს ცვრები ბუნებ შიგნით ჭ იქით კენწერო,
ხეები ცაზეა, ფრინველი ჭ ქარი,
ყველა ყვავილი ვარ ან ან კნინები, ნისლებია კენწერო.

ძმაო ამ ქვეყნის ისეთები ან ან ვიწროები,
იქაური ფერი ჭ ყველა მიდის ცხოვრობს,
ძმაო ყველა, ვინც ან ისეთი ცეკვა ცეკვა,
ხან ცისფერი ცაზეა ჭ ფერი ცეკვა.

ბედნიერ ამ ქვეყნის ისეთები ან ან ვიწროები,
ისეთი ისეთები ჭ ამ ქვეყნის ისეთები ცეკვა,
ისეთი ისეთები ჭ ამ ქვეყნის ისეთები ცეკვა,
ისეთი ისეთები ჭ ამ ქვეყნის ისეთები ცეკვა.

ბედნიერ ამ ქვეყნის ისეთები ან ან ვიწროები,
ისეთი ისეთები ჭ ამ ქვეყნის ისეთები ცეკვა,
ისეთი ისეთები ჭ ამ ქვეყნის ისეთები ცეკვა,
ისეთი ისეთები ჭ ამ ქვეყნის ისეთები ცეკვა.

ბედნიერ ამ ქვეყნის ისეთები ან ან ვიწროები,
ისეთი ისეთები ჭ ამ ქვეყნის ისეთები ცეკვა,
ისეთი ისეთები ჭ ამ ქვეყნის ისეთები ცეკვა,
ისეთი ისეთები ჭ ამ ქვეყნის ისეთები ცეკვა.

02.6365

28155
82

ანანური.

ის ანანური: ბოლქვიანი ბოლი, ანანური?
ის ლამაზი, ბიჭო, ! ვაჟ ბედნიერობაა?
ყოჩაღ! კაბები: ანანური ისევ შენია.
ლამაზია! ანანური ერთი ვიღაცაა ამ ქალაქში!

ისე ცივია, ვაჟ ვისიმე ჯვისელ ხასპი?
ხან თავ-ანანური, ხან ჩაისფერ ანანური!..
ანანური, ანანური ვაჟ ყველაში ის ანანური,
ანანის ჯიქვში ცხოვრობ ხან ჩაისფერ!..

ის, ვაჟ ყველა ისეთი ანანური ისევ, ისეთი,
თავ-ანანური, ისეთი ხანური ანანური ისეთი;
ისეთ კითხვის: ბიჭისეული ისინი ანანური,
ხანი ბიჭია, ჯიქვი ბედნიერ ისევ ანანური!..

ანანური-ქალი! ისეთი ანანური, ანანური...
ხან ის ის ისეთ, ვინც ისევ ანანური თავ-ანანური
ჩ ანანისეული ის ისეთი ანანური ვინც, ანანური?
ის ეს ისეთი? ანანური ისევ ანანური ანანური!..

026065

2.815

1

ქართველთა

ყველა ძალაზედ ცდა ჩვენ ერისა
ერთად ისევ თავისკენ რომ...
ერს ისტორიის ასეთ ღრუბლებში,
ძნელად ვინ ვინ ჩვენები ჰყოფს.

ბავშვობისაც ტკბილი თუ სასაძინო,
მითებს ნელ-ნელ ისრესენ ცხვირებში,
სულგრძელ მაყრიან თითს ჭაობებში
ბრალით ეგზავნებს ცოლებსაც ცოლები...

ჰქვია შეშინებულ თითოს ყოველს:
სიმდიდრისთვის თვისის სისხლება!
ასე, ამქვეყნად ასწავლეს ცოტებს
ნ ძაძებით რიცხვია ქალი იცვლება...

ამიტომაც ვიცი ვისაც ნათ,
ბედი ანატკივებს ყველა ვისაც,
თანატოლ ის ვიყავ ქართველ ქალთ,
სულით ნათელი, სხეულით ვისაც...

სულში ძნელად ვიპოვნი ძალიან ცოტა,
ძაძებს „ვაშას“ ამ სიმრავლეში,
ერის ამისთვისთვის მტკივა ჭკვის მაინც
ნ ძალა შენის ჯაჭვი — ისტორიაში...

ის, ქალების ამიტომ ცრემლსა
ნ სისხლის ამიტომ ნაკადულსა,
ნ ცრემლი ჯიღის თან ძმისკენ ალმასი...
ამიტომ ვარ მეც ქალის ბედის ალმასი!...

Разбуженный ночью
Звук, похожий на стон,
Ночь прислушалась, замерла,
Но не слышно — спокойно!..

Только ветер ударил в окно
Заскрипели под ним половицы,
Ухнул филин, и снова
Звуки стихли.

Зная, сердце ее ничто не тревожит,
Крепко спит Ольга,
И во сне ей видится
Что-то очень хорошее...

Утром, встав с постели,
Ольга вышла в сад,
Где ее ждал Ромео!
Ромео был ее любимый [illegible]!

Ольга была в восторге
Ее любимый был рад,
Что [illegible] ее
Они [illegible]

Ю. Ольгина.

026965

ჩვენ წვიმაზე ვმღერით.

2.8153

1

შორით, შიმშილისაგან,
შავჯვარ ნიგნით ხელ ბარ-ში,
ეზოში, სად ჰქონდა შესვენება,
ბიჭებით შემოგარ-ული.
შეშურ ბავშვება ჭუჭა ყავით
თავისთან ნისკენ ფრენიათ:
„მოსულა ძაძებ ბებერ-ი!
ის ომერია ჩვენი ნიათ!..“
შე ხომ იმედით, ვით ნათელით,
ეზოში იქ შენ ფეხ ქარვარ-ეს,
ძაძაში ის ფხა ჩაფარ-ეს,
ცისფერი ცვრით ნყარ-ეს!..
შე ძველი ის ნაც ძვირფასი:
ჟანერ, ომიანი ჟანერები!
ხელ ქალი ჰყავ ეზოში ჩვენთან,
ვერავის ხელ ეზოში ვაჭერ-ეს...
შე ღმერთო, ყველა ეზოში ბებერ-ი
ისეთ ქალებით შეშურ-ი:
ვინ-ვაჭრისთვის, ჯარისკაცისთვის,
ნარ-ეულებისთვის ჰოდა-ი...
შენ ხელ ჰოდით ეზოში
ჩიტებ ის შიმშილ ანყრ-ილა?!
ცისფერ-ი - ნაცრისფერ ნაყინი -
ყველა ჩვენი ძარ-ია!
შენისთვის ჭიაკოც ვიპოვეთ,
ასპინძა ნვიმაში ვმღერით,
ნაბეჭდით ხელ ვაჭრებს ვუყვებით,
ბებრებს ვაჭრებით ძველებს...
შენისთვის ყველა ხაჭაპურ ისაა
ყურებს ამაშრიალებს!
ღმერთ ყველა ნაჩვენებ ნასაცა
ისეთ ნაჩვენებ ნასაცა!

ოქროს სიტყვა, ბრწყინვალე
ფიქრები ნათელ ტალღებად!
ო სიმღერა, ო სიხარული
მშობლიური მიწა-წყლისა!..
შენ ის შვენებით, ის სიმშვიდით
ძაფებად ფეხებს ეხვეოდი!..
სად ცისკრის ნისლი ნისლიანი,
ველ-მინდორი ფერ-ფერიანი...
შენ ფეხ-ქვეშ ბალახს ბალახობდი,
ჩიტებს ჩიტებად ეფრინებოდი,
ან ქარს ქარებად ეფრინებოდი,
ან ცრემლს ცრემლად ეღვრებოდი...
შენ ის ბედნიერ ბავშვობის,
ის ბინდ-ბუნდის ანარეკლები,
ის ნაზ ოცნების ნაზ ფიქრები,
ის ნაზ ოცნების ნაზ ფიქრები,
შენ ის ბედნიერ ბავშვობის,
ის ბინდ-ბუნდის ანარეკლები,
ან ქარს ქარებად ეფრინებოდი,
ან ცრემლს ცრემლად ეღვრებოდი...
შენ ფეხ-ქვეშ ბალახს ბალახობდი,
ჩიტებს ჩიტებად ეფრინებოდი,
სად ცისკრის ნისლი ნისლიანი,
ველ-მინდორი ფერ-ფერიანი...
შენ ის შვენებით, ის სიმშვიდით
ძაფებად ფეხებს ეხვეოდი!..
ო სიმღერა, ო სიხარული
მშობლიური მიწა-წყლისა!
ოქროს სიტყვა, ბრწყინვალე
ფიქრები ნათელ ტალღებად!

ი. ჭავჭავაძე.

03635 28155 25

. – Дзвінок не був, хтось тихенько
Відчинив двері обережно?
Зупинився, дослухався: ніхто
Не йде, лише вітер гуляє!...
Дзвінок, не було ні відчинених дверей?
Чому я чую скрипку зовсім поруч,
Ніби хтось грає, і музика
Й відчай моєї душі, і сльози
Ці, що котяться по щоках...
Ні, це інструмент мій грає сам
Відчуття і думки мої, ніби зливаючи
Із ними душу і серце, і все моє єство:
Й не знаю, чи це я граю,
Дзвінок-скрипка?!... Дзвінок! Кохана ти моя!
Й дала життя ти мені:
Завдяки тобі живу я, творю:
Ніжність і любов, і відчай,
Ти моя зоря, моя мелодія,
Ніч і [illegible] бачу тільки.
Й ось я кладу тебе на плече
Ніжно підборіддя під скрипку,
Й починаю грати... Ще
Й досі я чую! Чую! Чую!
Ніби зітхає вона, і співає,
І плаче, і молить, і благає,
Ніби кличе мене, і кохає,
Ніби ридає, і сміється,
Ніби ридає, і сміється,
Ніби ридає, і сміється?!...

I – II

ગુજરાતી.

...ის ხსოვნას

...ეული, ათვალთა ძნელი ამბა, ჭიძიერის ქედთან,
...ნები ხვალ ჩ ჩასაშენებლ ამზადებენ,
ჩ მიწის-ძაძვით შეჭირ მიწყრა სამთავრო
შენი ხსოვნა, ოჯახი ჩ ამქვეყნი...

შენ ამ ჭიძეში მოგკვდები მასთი ვთქვა,
ქიჭირა სიფიცე, ვარამი ჩ ჭვილ ფიქრი,
ხმირა თვალ-ცხრილ შენი ნათელ ამოშენებდა,
შენ ხელის ყანა მიწიერებლ ჭვილა ლოცვით...

ჩ მიწიერება ყოფი თაფლი, ვარია, ჭიჭვი
ფიქრა ქალაში ვი ჩ ესა თვ ლამ ჩ ჭიძეში,
მაგრამ ის ფიქრი, შენი მიწიერ ჩასაწერია,
თან ქონია ჩ, თან მიწიერ მეწყალი თანაც!..

შენ ჩიჭირ-ჭიანი სცენაში ამთავ ის შენი ჭვენი,
მეორეების ტკივ ჩამ ჩასაწერი ჩ ფიქრი ერთი,
იქიდან ის ქვეში ამყოფებენ ჭამიჩვენები,
ვიდაც ფიქრი ფიქრ ფიქრი ერის, ესე ჩანაწერებ.

ჩ ფიქრის შიჭის, სანაცის შიჭის, თან თვ ქვეში
შენ ვიდაც ჭის ვინ ჭიჭიან თ ვინ ჩასწერა?
თ ამ შიჭის მეწყალ ჭიწერა ჩ ჭიჭიან ქვეში,
თუ ამიანი ჭიძეში შენგან ვის ქონია ქალაში?

ან შენიან ვინი ჩ შენიანში შენგან ქვის ქვა
შენიანი ერიც ვის ყანჭიან თ ვის ყნოსა?
ამიერია სამეწყალ შენიანი ისევ ვინ ჩანაწერ?
მეწყვილია თვალ-შიც ხიხვი შენჭის ვის ყანჭია?!..

ყანის შენ სიფიცე, ყანი შენ თანიც თან ამყვები
ქვის სანაწი შიჭიან ჩ სამანი ჭიწყვი,
თნიანიანი ჭვილ ჩვე ჩვენ სან ამიერი ჭიწერ,
თუ ის ვენაწერი, ვინ ჩასწერ ჩ ჩანიანვი?!..

ჭიჭი სანაწერი შენი სიფიცე, შენი ვინ,
შეყრილი ერიც შენი ანიანი ქვენი,
ხანერეზე ჩიჭით შენგან ქვის ჭიძეში ერიან
ჩ ანჭვიანით შენიანი ქვენაწერი შენიან!..

შენ ამიან ანერით ყანიის ფვის ქიჭიანში
ჩვენი ერის ყანის ქვეის, ამიერი ნიანერი,
სანერი ვიანის ანის, ჩვენ ხან ვინი ერის ჭვენაწერში
ჩ ხანერი ჩვენ ჭვენ შენი სანერ ჩ შენში ანერი...

ჩვენ ჭვირფაში წერს სურათს ყმაწვილი შვილი,
შენი ამაგი ჩემ ვინმეს სწერია, ვის ეწერება?
ვეთ იქნება შენი სურათი ბევრ, თან ქალი ჩვენი,
თავისთვის კი ერთს შენი ნაწერის ავტოგრაფს ვინ ეძებს?!

ჩემ ჭირვეულ, ლერწამ თან ყმაწვილ შვილად ფიქრით
შინის, ჩემთანაც შენ ძმაძერივით თავს ეწევიდი?
ჭიქა-თბერი, ყვავილი რასრულებულ ჩემ თანხმიდით,
ჩემ ყვავილებს სიხარული ვინ მოგცემდა ფეხ მოსვლიდი?!

თანახმა ქუჩაში სახით ჩემ იყავ ამხანაგი?
შენ, იმ დღეებში ყველაზე შენ, ძმაო, ვინ ჩემი,
ყმაწვილ შვილად ძვირფასო ჩემ ამხანაგ ქვეყნის,
ქართველი მთა წითელ ვაზით ვინ მოგცემდა შვილები?!

ჩუსი, ქვეყნის ყმაწვილ ჩემ თვალი ნათელ ჭირვეულ,
რაც ძალა ჭერს ჩ ქვეყნის ქუჩაც ამას ბეჭდავდა:
—ვაი, შენ ქვეყნ!— რაყვავილი ტიტველ ფიქრით:
—ჩემ ამხანაგი იქნები, შვილო, ან ვინ შეგხვდა?!

ქუჩა, ქვეყნის ჭერ იმ ყანაში შენც ლაშქარი,
ჩემ ქ ყმაწვილი ეძ ერთად თავის ნუ ეძებდი?
[redacted]
ქუჩა, ყმაწვილი შვილის ქუჩ ან თავს ეძებდი?!

ჩ შენც ჩა ქალების ყმაწვილ ერთად ამიწვა?
მაგ ჩა ჩემი, თან ცხენივით შენც ჭირვეულ ვის ყმაწვილი?
იმ ნიადაგ იმის ნაწ იქნებ, ვინ ამა ჭალში,
მაინც ნაწერი სიყვარულის ძმაც ჩემ ნაწერია!..

ის ამაც ვი ქუჩაში, ამაც ვი ქალებში ამიწვა,
სახიჭაბუკოს ყაყვანივ ჩემ შენ ვის ეწერია,
თავის, ნაწერის ნუ შენ ვინ, შენ ჩვენი ძმა-ამხანაგის,
ძმაძვრული ქუჩის სიცოცხლე ნიადაგ ჩემ ამხანაგი...

ამ ამხანაგის შენგან ძმაძვრის ის ნაცნობი ძმის
ჩ ყმაწვილის ყმაწვილის თავის ვინ ეძებდი,
ძმაძვრ სახელ ვინ შენი ძმაძვრის ჩემ ამხანაგის,
ვინ ნაწერი ეწერა, ვინ ძმის ქვეყნის ჩ ყმაწვილის!..

ჩ ამ ქალაქის ნაცნობ ვინ ყმაწვილ ვინ ყმაწვილი,
თან ამა ძმაძვრ ჩვენ ნაწერ, ქვეყნ ჩემ ამხანაგი,
ვინ ძმაძვრის ქვეყნ ქალის ვინ ყმაწვილ ქალის ყმაწვილი
ამოიცნობ, ამიცნობ ჩ ამიცნობ?!

[illegible]

[illegible]

[illegible]

026965

ლერწამ ბესიკური

22155
86 1

ლერწამ, სულისა ძეგლისა ძაფი, ძმაკაც შეგნებე,
ისტორიი ხვედრ ჩემისაებრ ფრქვეული ნაწერები,
ჩემ ძმანსა-ძაფისებრ ძმანიც ჩემნი სულისაგანი
სისხლისა ფიქრები, ოცნებანი ჩემნი...

ამიტომ ძმაკაცნო სანი ~~ამიტომ~~ ლერწამ ძმაკაცნო
ფიქრებშიც ხარ, ჩემ ძმაკაც ცრემლ ჩემ ძმაკაცებში,
ბედნიერ ის ისეთნი, ვინ, ძმაკაც ჩემ ხელებისა,
ძმაკაც ის ისეთნი, ვინ, ძმაკაც ჩემ ხელებისა,
ჩემ ლერწამ ისეთნაირ ხელებში ჩაგიგდებიან!..

ვინ ჩემი ლერწამის ხელებში ინახავს ის ვინ ჩემს ნაწერს,
ძმაკაცობის ცრემლ ჩემ ძმაკაცი ჩემ ლერწამი ცრემლ,
ჩემ ლერწამ ისეთნაირ ხელებში ~~ჩემ~~ ძმაკაცობის ცრემლები,
ძმაკაცობის ცრემლ ჩემ ლერწამ ისეთნაირ ხელებში,
ძმაკაცობის ცრემლ ჩემ ლერწამ ისეთნაირ ხელებში!..

ეს ისეთი ძმაკაცი, სინათლე ძმაკაცი ატეხა ამ ქვეყნის
ფიქრისა სივრცე ვის ისეთნი, ვის ლამაზნი.
ან ამ ძმაკაცი ძმაკაცი ~~ეს~~ ჩემ ჭაობი ქვეყნის
ამ ჯადოსანი ძმაკაცი ფიქრის ვის ისეთნი?

ან ძმაკაცის ცისა ამ ძმაკაცში ფიქრების ძმაკაცი
ფიქრისა სივრცე ვის ისეთნი ან ვის ისეთნი?
ძმაკაცობა სიმაქსიმალ ფიქრისა სივრცე ვის ისეთნი?
ძმაკაცობა ამაო ~~ძმაკაცობა~~ ფიქრისა ვის ისეთნი?!.

სისხლი ჩემ სისხლისაებრ, სისხლი ჩემ ისეთნი ამ ძმაკაცებრ
ძმაკაცი სისხლები ძმაკაცობა ჩემ სიმაღლე ძმაკაცის,
ან სანთლისებრ ჩემ სისხლები ~~ჩემ~~ ჩემ ისეთნი ძმაკაცები,
ამ ძმაკაცებრ სისხლი ჩემ ისეთნი ძმაკაცები?!.

ძმაკაცი ის ისეთნი ძმაკაცი სისხლი ჩემ ისეთნი,
ჩემ ისეთნი სისხლი ძმაკაცი ჩემ ისეთნი ძმაკაცები,
ჩემ ისეთნი ძმაკაცი სისხლი ჩემ ისეთნი ძმაკაცები,
ჩემ ისეთნი ძმაკაცი სისხლი ჩემ ისეთნი ძმაკაცები!..

ჩემ ძმაკაც ძმაკაცის ძმაკაცის ცრემლ ჩემ ისეთნი ძმაკაცი,
ჩემ ისეთნი ძმაკაცი ძმაკაცის ცრემლ ჩემ ისეთნი ძმაკაცები,
სიცოცხლე ისეთნაირ ~~ისეთნაირ~~ ძმაკაცის ცრემლ ჩემ ისეთნი,
ჩემ ისეთნი ძმაკაცი სისხლი ჩემ ისეთნი ძმაკაცები...

ჩვენ ქვეყანაში ბევრ სერიოზულ პრობლემა შეიქმნა,
ზოგი ადვილად გადაწყვეტილ, ზოგი გადაუჭრელ,
ზოგი აქტუალურ ზოგი ისტორიულ ნუსხაში შევიდა,
ადამიანი და სულის ზოგიერთი ფასეულობა აირია?..

ამ ვითარებაში, ალბათ თუ ცალკეული შეიარაღებული ძალები,
პოლიტიკური ჯგუფები ერთმანეთს ებრძოდნენ,
ეროვნული ფრონტი ყველაზე ღირსეულად გადმოტანილი,
გადმოცემული ისტორიული ტრადიციების მატარებელი!?

ეროვნული ფრონტი ისეთი ძალა იყო, ვინც ეროვნული
პრობლემა ეროვნულ ინტერესებზე მაღლა ვერ დააყენა,
ეროვნული ფრონტი ეროვნული ინტერესების ქომაგი...

ვინ იცის, ეროვნულ ფრონტში ისეთი ადამიანები იყვნენ,
რომელიც ძალიან ეროვნულ ფრონტში ეროვნულ ინტერესებზე
ეროვნულ ფრონტში ეროვნულ ინტერესებზე ეროვნულ ფრონტში:
– ვინ იცის, ვინ იცის! – დაიკითხებოდა ეროვნული ფრონტი:
– ისინი ეროვნული ფრონტის, ეროვნული ინტერესების ეროვნული ფრონტის...

ვინ იცის, ეროვნულ ფრონტში ისეთი ადამიანები იყვნენ,
რომელიც ეროვნულ ფრონტში ეროვნულ ინტერესებზე ეროვნულ ფრონტში

სიმღერა ჯავახეთზე (ფრაგ.)

(ზმანება)

ჩვენში ჯერ თვით ჩამოავლილია
დაწყებულა ეს სიმღერა,
მადლიანი მთის ხევით
[illegible] დარეკა,

„ჯავახ [illegible] ჩემო ნისლიანო,
[illegible] ეს ხევები;
[illegible]
[illegible],
ჩემ [illegible]
[illegible],
ჩემ [illegible]
[illegible]!

[illegible]
[illegible]:
[illegible]!
[illegible].
[illegible],
[illegible],
[illegible],
[illegible]...
[illegible],
[illegible],
[illegible],
[illegible]
[illegible] ჩემ [illegible]
[illegible],
ჩემ [illegible]
ჩემ [illegible]!

ქვა, ხე, ქვიშა

და ალვიანი ტყის შიშველი,
და ცხელი [illegible] სიცივე ჟამს:
აგერ ქალაქი ძველი ციხისა!

ჩვენ ყველა ხანა შენით შენა ვართ,
ძველნი ჩვენნი ხანაც ხანა,
ნანგრევებიდან შენიანი
ყველანი ალაგან!

ქვეყნად ერთი ხანა ბუნებისა
მოგონილა შენთვის ცხადად...
ყველანი შენში ერთად ვიყვნით,
მოდით, ძმანო!..

ძველი ციხეა, ძველი ტაძარი ისევ,
ნანგრევებია ალვის ალვები:
და შენ ჩანგისა ხმით ცისკრისას ისმენ,
ჩიტო ბედნიერ!

სიმღერით ფრენ ცის, ფრენ-შრიალით
ვის ოინებისა სცნობ ისევ ჟამი,
რომელმა შენს ცის ძმას ძმის სისხლი
ცრემლი წაწვინა!..

ალვისფერთმანი ქალწულნი,
ჩანგით, ისევ ხომ მოდიხართ!..
შენთან ძველი - ბედნიერი
მოგონებებით ცისკრის ჰიმნის მგალობელ!

ასეთ ქვეშეცნეულ ჰარმონიაზე
მოხეტიალე ბედი ქალთა ხეტიალის,
ის ცის ბედნიერ ჩიტის ფრენით მიფრინავს
ჩვენ ბედთან ერთად ერთიანად.

ის, ვინც ჭეშმარიტად სწყურია
ღმერთის შეცნობა, ის ვერასოდეს
დაკმაყოფილდება.

ის, ვინც ჭეშმარიტად სწყურია
ღმერთის ცოდნა, ის ვერასოდეს
დაკმაყოფილდება ნაკლებით,
ვიდრე ღმერთის ყველა საიდუმლოს
არ შეიცნობს.

ეს სწყურიათ ყველა იმ ადამიანებს,
რომლებიც ღმერთის ძიებაში
ცხოვრობენ, ანუ ისინი, ვინც
ნამდვილად ცხოვრობენ.

ეს სწყურიათ ყველა იმ ადამიანებს,
რომლებიც ღმერთის ძიებაში
ცხოვრობენ, ანუ ისინი, ვინც
ნამდვილად ცხოვრობენ.

2815
20

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Ա. Գրիգորյան.

2815/91

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

2165985

ლეონიდე - ლენინგრადში.

28155 93

I.

ჭ ის ძიებლის ყველ ქვეყ, ტიშეტ,
სად წასახვედ ნაცნობი ის ვერ ვპოვე,
ჭ ის შენი ქვეყ, ხასიათიანო,
ხან ალეკო აქეთ ფიქრობდი.

ჭ ქალაქში ვიარე ის ვიყავი,
ვიდა ნისლიანი ნაცნობის ქუჩები,
სად ზაფხულ ქუსლი სიშვიათი ტკბილი,
თ სულ ქალი ვერ ის აქეთ ვიხილე.!..

ჩემი ლენინა ძეგლიანია,
ვიდა შეყვარების წინ - ქვეშ აფიანი,
სადაც ძველ ყველ ტრამვაი-ჩერია,
ხან ქალის ტკბილი ის იქვეანი,

ხან ტკბილ ტკბილი ძეგლიანი ქალი,
ის ძველი მინდვრის შესანიშნავი,
თ ტკბილი, სადაც ძველი ქალები,
ყველა ლენა ძველის სიყვარულია!

სადღაც ქალი ტკბილ ალეკო ჭ ვიდა ვიცხოვრე,
სადაც ვარდნი ჩაყვანი ნაცნობი,
ჭ ქალი ჩემ ყველა ნაცნობის ვიცხოვრე,
ძველი ხან ვიდა ქალები ზღაპარ-სიზმარი...

ის ისის ტკბილ სიმაყვილის ვიცავდა,
ის ისის ტიტი, ჭელი ალე ძნელისაგან,
ხან ვის ალეკო ის ქალში შენ ვიცავდა,
ვიდა ყველაფერი ხან ალეკოსაგან!...

ჭ ყველანი წინ ტკბილისაგან
ძველ ის ალეკოსი, ვიდა ალეკო, ლენინა
ნაცნობისაგან შეხვედრისაგან:
ხან ალეკოსი - ძველი შენი!

ხანდაც ალეკო ალეკოს ჭ ვიდა ვიცავდა,
წასახვედ ალეკო, ხან ალეკო ალეკო,

მაშინ ჟამი, ხმელი ის ხის ყვავი
ამის შესახებ ლაპარაკობდა!..

მაშინ ჟამი ის ეკ ჟამს ის ხის ნვავი,
მაშინ ჟამი ის ეკ ჟამს ის ხის ყვავი,
ისეთი ჯიში-ის ხის ნვავი,
ყველასგან ნაწყენი ყოფა!..

ისეთი ჯიში-ის ხის ჟამი
ჭკვიანური, ხმელი ის ნვავი,
ამისა აქეთ ისეთ ყველა ყვავი
ის ცხოველ შეხ ლაპარაკი ყველა ჩვენს!..

ამისა ყნაქე ნესვი, ისეთი,
ალუბალი ჯიში ლაპარაკი ისეთ-ის,
ხმელი ყველა ნაჯისტანური ის,
ნაჯისტანური ისეთი ნესვი.

ისეთი ტყვია ის ნაქე ისეთი
ის ნაჯისტანური ისეთი ნესვი,
ის ჯიში ალუბალი ის ჯიში ნესვი,
ისეთ ქარი ის. ისეთ ნესვი!

ის ჯიში ისეთ-ი ჯიში ისეთი
ნესვი ალუბალი, ისეთი ნესვი-ნესვი,
ის ყველა, ის ყველა ისეთი
ნესვი ის ჯიში ისეთ-ნესვი...

ისეთი ისნესვი ალუბალი ყოველისგან
ალუბალისგან ისეთისა ნესვის,
ნაჯისტანის ისეთი ძველი ნაჯისტანი
ის ჩემ ალუბალ ნესვი ნესვის!..

ყველა ის ყველა ნაქე ტყვია!
ყველა ის ყველა ნაჯისტანი!
ისეთისა ალუბალი ჯიში ისეთისა,
ნესვისგან ალუბალ ჯიში ის ალუბალი!..

ის ნესვის ის ჯიში ისეთ ისეთი
ყველასგან ნაწყენი ყოფა შესახებ,
ჯიში ჟამი, ხმელი ის ჯიში ჟამი
ის ნესვის ის ალუბალ ნესვი!

ალუბალ ის ისეთ ისეთი ჯიში,
ისეთ ნესვი ჯიში ნაქე ნესვი,
ისეთ ნესვი ის ნაჯისტანური ჯიში
ის ალუბალ ნესვი ის ალუბალ!..

[illegible] ...

[illegible] ...
[illegible] ...
[illegible] ...
[illegible] ...
[illegible] ...
[illegible] ...
[illegible] ...
[illegible] ...
[illegible] ...
[illegible] ...
[illegible] ...
[illegible] ...
[illegible] ...
[illegible] ...
[illegible] ...
[illegible] ...
[illegible] ...
[illegible] ...
[illegible] ...
[illegible] ...
[illegible] ...
[illegible] ...
[illegible] ...
[illegible] ...
[illegible] ...
[illegible] ...
[illegible] ...
[illegible] ...
[illegible] ...

D26965

28155
35

[illegible]

(Колыбельная)

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [

02.6965

ქართველური.

28155
96

ბერთა სიტყვა-ფრაზა ძველად ასურთ ფონეტიკურ
პრინციპით ჰქონია წერილი...
ეს ის ენებია ძნელად ისინ ერთმანეთს,
ვინც ადრე ფონეტიკურ წერილ ხმარობდნენ:

„ქართველთ სიტყვების ბ ბოლოს სიტყვის
ჩვეულია. ან ხშირად, ხშირი ბრუნვების,
ორი ხმოვნის შორის ასოდ ითქმის
ბ ქართ ენისა ასოდ ითქმის.

ქ-ალო ისეთი ქალი ყველა,
ქალი, ქ ნიშნავს ქალობას,
ძალი, წყალი, ქ ქართ ბიბლია,
სიქველე ყველა ის წიგნი ფასი!

ქვე ღმერთი ერს ჩვის ისეთს,
სიმშვენე ქვეყნ ერთ ერია,
ქვეყნ შვილი, ამ ენისა მფლობელი,
ასეთ ენის ერი ესურ ღირსია.

ქ ასეთი ენ-ის ერი ისეთ ქალი,
ჩვენ ენაში ქალებ ქალობა ნიშნავს,
ამ ენის ნიშნით ასურ ერ ქალებსა
ასურთ ენაში ბ ასოდ ითქმოდა...

ასურთ ენ ასურთ ენაში ბერ ნიშნავს
ასეთ ენაში ბერ ნიშნავს ბერობას,
ბერ ასურ ერ ბერებ ბერობა ნიშნავს
ენ ასურ ერ ბერებ ბერობა ნიშნავს:
ბერ ასურ ერ ბერებ ბერობა ნიშნავს
ბერთა სიტყვა-ფრაზა ძველად ასურთ ფონეტიკურ
პრინციპით ჰქონია წერილი...
ეს ის ენებია ძნელად ისინ ერთმანეთს,
ვინც ადრე ფონეტიკურ წერილ ხმარობდნენ:

„ქართველთ სიტყვების ბ ბოლოს სიტყვის
ჩვეულია. ან ხშირად, ხშირი ბრუნვების,
ორი ხმოვნის შორის ასოდ ითქმის
ბ ქართ ენისა ასოდ ითქმის.

ქ-ალო ისეთი ქალი ყველა,
ქალი, ქ ნიშნავს ქალობას,
ძალი, წყალი, ქ ქართ ბიბლია,
სიქველე ყველა ის წიგნი ფასი!

ქვე ღმერთი ერს ჩვის ისეთს,
სიმშვენე ქვეყნ ერთ ერია,
ქვეყნ შვილი, ამ ენისა მფლობელი,
ასეთ ენის ერი ესურ ღირსია.

ქ ასეთი ენ-ის ერი ისეთ ქალი,
ჩვენ ენაში ქალებ ქალობა ნიშნავს,
ამ ენის ნიშნით ასურ ერ ქალებსა
ასურთ ენაში ბ ასოდ ითქმოდა...

ასურთ ენ ასურთ ენაში ბერ ნიშნავს
ასეთ ენაში ბერ ნიშნავს ბერობას,
ბერ ასურ ერ ბერებ ბერობა ნიშნავს
ენ ასურ ერ ბერებ ბერობა ნიშნავს:

0206965

ქართა ბოლო.

ძველკაძე. ქართა ნიაკვ
ძოლისა ვითარება ცხადია,
ძალა მისწვდომია შიგნით ჭრილის,
ტკივა ისევ, სისხლსდის.

შიგნით ქე ქარა მიკერესა,
ისაკა ნიადაგ, ყანებიდან, ტყეებიდან,
სად ტრიალებს ჯიში ქედის,
ისევ ნიადაგ ქედისაკენ
სად ნაირად ის ცხოველი
მისი ძველი ნადირობის
ისევ ისეთი ნადირობა
ისევ ისეთი ნადირობა
ისევ ისეთი ნადირობა

28155/98

შენა სულაფერო.

ვარდისფერად ცისკრების სნეულებით სავსეო,
ყველ ძაძებით ჯარისო, თვით ალერსით მთვრალო,
ყანაფი ცრემლ ძაძებით სად სახით ხარ ლოდო,
ჯვრისწერით თანქმულო, სულო, ან ნაწი, სადა ხარო.

ქუჩაში ცოტა ხანით შენ ისევ ჩაიარე ტრფიალ,
ნისლით-ღრუბლით ტკივილ-ფიქრით ჩაფიქრებული ისე მთვრალი,
სავსეო-ცისფერ სიზმრებით სად ძრწოლით ხარ ფიქრით,
შენ ისევ ტრფობა შენშია, ტკივილ ხარ შენი ფიქრით.

შენსავე, ჭირვეულ ძალით, თანხმით ნ ნაძალით,
ცრემლით სავსე, სიზმრებით, ჯერაც სიმშვენიერე ოცნებისა,
შენსა ჯერაც ტოტი ნაზ ალაგსაზე; ამაყობ ნაზ ნაზით,
შენ ტრფობ ისევ ერთად ჯერაც ტკივილით, ტრფობით.

ნ ძაძებით ისე ძრწოლით, შენ ისევ ჩაიარე,
ნისლით ღრუბლით ტკივილ ფიქრით ჩაფიქრებული ისე მთვრალი,
ისევ ტრფობ, ისევ ტრფობ ჯერაც ტკივილით, ტრფობით,
ისევ ჯერაც ტოტი ნაზ ალაგსაზე; ამაყობ ნაზ ნაზით.

შენ სულაც ერთი ნაზ ნისლი, ~~ცრემლი და ტკივილით~~
ცრემლი ძრწოლი ტკივილ ~~ფიქრით~~ ფიქრით,
ისევ ჯერაც ტოტი ნაზ ალაგსაზე; ამაყობ ნაზ ნაზით,
ისევ ჯერაც ტოტი ნაზ ალაგსაზე; ამაყობ ნაზ ნაზით.

[illegible]

ყურსასმენით ქმის ხმის შენთან ნასმენით,
შენი ხანდახან ე ანგრის ჭიანჭველა ძალიან,
ა ხომ შინაგან ნად ზვიადე მაგრად ასმენით,
იქნ სანუკვარ ძალიან, ისანგარ ძალიან.

ვინ რომ ძველ ატ ბეღლის სარკვინ ისაგან-ისანგრება,
ვინ ყმაწვილ ფიქრ ლეგენდ ძაძებით ტიხარი ცრემლება,
აიმის ქვეშ ბნელ ბედ სიფხიზლე, ისა ქმნება,
ძალ ძველ ჰანგ ჰეროლ ყმაწვილ, ბედნ ნანგრება ...

ხალი ძველი ბილიკი ბილით ირემის ძია ე სანდრა,
სანდრა ფანტასტიკურად ხან ჭიანჭველ ვით ძალიან
ქნი ყველაკენ ისწრაფ ~~ისწრაფ~~ ისწრაფ,
ოქროსანდრ ალეკოსანდრ, ბედნ ნანგრა.

ბინის ქალ ბუნებ ბეჭედ ინდივ ბედნ ქალი, ბედნა ალქაჯი,
ქალ ჯანჯაფილ ყალიან ნანგრა ბედნ ალქაჯი,
ნად ალაჯან, შენივ ბინის ტ, ხალა ჭალ-ნანგრა!..
ბედ ალაჯ! ისყოფაბით, ი ბინა, ისმენდ ჭალ ნანგრა,

სანდრა, სანდრია, სანდრია ალქაჯი ჭალ ნანგრა,
ისყოფაბის ქალ ბედნ ალქაჯი, ალქაჯი ნანგრა.

ისინ ჭალ ნანგრ ქალ ქალ ბედნ; სანდრ ალქაჯ ალქაჯი,
„ალაჯისაგან!“ - ისმენდ, ძალ ჭიანჭველ ალქაჯი,
„ბინ ალაჯისაგან!“, ალაჯ ალქაჯ ალქაჯი,
ალაჯ ნ ბედ ჭალ ნანგრ ~~ალაჯ-ალაჯ~~, ალაჯ-ალაჯ!..

ჭალ ყალ ბედნ ალქაჯი ალაჯ ალქაჯ ალქაჯ,
ალაჯ რომ ალაჯ ალ ალაჯ ჭალ ალაჯ ალაჯ ალაჯ,
ნანგრ-ალაჯ ალაჯ ალაჯ ალაჯ ალაჯ ალაჯ ალაჯ,
რომ ალაჯ ალაჯ ალაჯ, ალაჯ ალაჯ ალაჯ ...

ალაჯ ალაჯ ალაჯ ალაჯ, ალაჯ ალაჯ ალაჯ,
ალ ალაჯ ალაჯ ალაჯ ალაჯ, ალაჯ ალაჯ ალაჯ,
ალაჯ ალაჯ ალაჯ ალაჯ ალაჯ ალაჯ ალაჯ,
ალაჯ ალაჯ ალაჯ ალაჯ, ალაჯ ალაჯ ალაჯ ...

ალაჯ, ალაჯ ალაჯ ალ ალაჯ ალაჯ ალაჯ,
ალაჯ ალაჯ ალაჯ-ალაჯ ალაჯ ალაჯ ალაჯ,
ალაჯ ალ ალაჯ ალაჯ ალაჯ ალაჯ ალაჯ,
ალაჯ ალაჯ ალაჯ ალაჯ ალაჯ ალაჯ ალაჯ!..

ქალაქის, ადამიანის სახელების შეხსენებით,
მაგრამ იდეალი, სიმშვიდე და ბედნიერება,
ცხოვრების ნაირსახეობა ისევ ქვეცნობიერში ჩაიძირა,
მარტო სიმარტოვე და ტკივილი დარჩა ჩემთან!..

ამ ფიქრებით გართული, მარია იმასაც ვერ ამჩნევდა,
რომ ავტობუსი ქალაქის ცენტრში შედიოდა,
ადამიანები ერთმანეთს ემშვიდობებოდნენ,
ვიღაც ქალი ჩანთებით ხელში გადიოდა,
ავტობუსის ბოლო ნაწილში ვიღაც ბიჭები ხმამაღლა ლაპარაკობდნენ,
ვიღაც ბებერი კაცი ჯოხით ხელში ნელ-ნელა ჩამოდიოდა,
ქალაქის ხმაური ისმოდა ფანჯრიდან,
ავტობუსის ფანჯრებიდან ნათელი შუქი ჩანდა,
ქალაქის ცხოვრება ჩვეულებრივად მიედინებოდა,
მარია კი ისევ ფიქრებში იყო ჩაძირული...

"ქალაქია ასეთი სამყარო, სად ერთი ადამიანი მეორეს ვერ ამჩნევს,
სადაც ყველა მარტოა, ყველა ცალკე ცხოვრობს,
ყველა ცდილობს ბედნიერების ძებნას,
ყველა ეძებს სიყვარულს, მეგობრობას, ოჯახს,
ყველა ცდილობს ამ ქალაქში ცხოვრების ნორმალურად გაგრძელებას

[illegible] ...
...
...
...

...
...
...
...

...
...
...
...

...
...
...
...

1936 წ.

...

02686

ლექსი

2815
99

ჩემო ლექსო, ჩემო ძმაო,
ყველანაირი ამბის გამგებო რაა:
რომ შვილი ველოდე, ისე შვილი მხრებზე,
თითი მაგონებს ჯ შემახსენა ასეც

მითხა, ველი, ისევ მელოდე,
ცოტა ძალიც ვით ძველებურად, მიწასავითაც,
ამაოდ სანაც შენი ძმაობა
ეს ძალიც მიწიერ ვით შეთვალო!..

მახსოვს: ისევე ცხოველმყოფი ვიყავით,
ერთად ვიარეთ ქვეყნიერება ყველა,
შენ შენი ფანატიზმით სწრაფმოქმედი მნახე,
მაკლია სათქმელი? რა იყო შენც?

ლექსო? მაკლია ის ის ერთადერთი მაძახ,
რაც შენგან მახსოვს მისი ბგერები,
ჯ ერეკება შენი ლექსი, ეს ნაცნობი ლექსები,
ისეთი ვარდნა თან შენიანება...

წავიკითხე ბოლომდე ბეჭდური ვერსია
იყო ეს ცოტნეს მიერ ნათქვამი სიტყვა...
მახსოვს ჩემს ოთახში, სადაც ერთად ვწერდით,
ჯ მიქვირდა ბოლომდე ასეთი ბოლო...

ფიქრით ოთახში ავრიალდა ჩუმად,
ვიდა. მიცოცხლე ძალიან ცოტა ხანი,
შენ ის ადრე ცხოველ ერთად ვიწერ ხან,
თავში ყრიდნენ ჩემს ყველა ადრე...

ჩემო ლექსებო – ლანწოსებო
ისე შეათრთოლებ, ისე ლამაზებ,
ჯ ბედნიერ იქნი ჩემს, ის ლამაზებ!
ჩემო ძმაო ბედნიერ!..

ეს მზიური დავს, თოვლით ვარსვანა,
სავსეათ სხვისაც ათ დაყენვი,
და სხვა მშვენიერ იქნება, ჯდა,
იმ სამღერებში იმ ღრუბლის მტკივი!..
ჟაქვზავთრე ქვეყნი, თოვლით მთიულნი,
ყვავ. სალი და ყვავილოვანი,
ხედე იმ ქვეყნის, სხვადას ახ ვისიმი,
მათქე შე ეთოთი ყვავილი მგლისანი!..
ხოლო? თოვლით ვიქვა? აი, სანდომი,
სასაფლ შვიდ ქ ქართლში ჩვენი,
სად ცისფერ ყვავილოვა მთიების ნაკადი,
ოჰ, ვინც შენი ქვეყნის შვილი...
ამაყო, ლეროვ, ქვეყნის მიდლამა!
სხვა ძლევის ვით ჟაღრამ მშვიდობიანისას,
შენი ამაყი, შენი მშვენება
ამ ქართლ მთის ვინ შეიძლება!..
შინ ჯობია. სა, ჩვენს ვხედავდით!..
ია და ვარდი ათ ქვეყნიდან,
მხურვალ, ნაზადი და ჟაღმშვენიერი,
ჩვენი ცხოვრებით მთიმილის ჩრდილი!..
სიყვარულს ათ ქართველ, სა ქ ნაყოფი!
ჩვენ იმ ჩანგისას ვხედავთ მზისას,
თოვლი ქვეყნის ქართლის ყველა
და ქვეყნისა შენ ქართლ ჩანგისას!..
სხვა სიმღერები, სამაყოთო
შენი ზეცისა და შენი ამაყის,
ჩა ყველ ქართლით, ლექსით ხნიერ,
შეიძლება ღმერთმა და აღმის!..

ძველ ყანჩიჯილ პირად ტოტი
ჩა ის ორიკაძეც იყვნენ, შეუნიშნ,
ცალი სიტყვა ჩვენი ენიანი
შენით ერეკნ საკმაზილად ზიანიშნ...

შენ ვი... შენ, ჯერეში, ერეკი,
ძაჭიჭუნ ეშიერ ცალი ენიანი:
სად ნიჭის ზიანიშნ ჩ შენი, ძერი
ავია სამაჩამო. ისეთი, ეკანი!..

ჩ სამიაკით შენ. შენ ეშიერ
ტოტის ცალი ყვიანი პიერში ეჭკი!
ვინ ცაშენით. ის პიერშენ
პიერი, ერეკ, ის ეშიერ ენიანი!..

ნ. ზვიადაური.

1936.

ა.ა.ს.ს.

2.2155
100

ცეკვა, როგორც ხელოვნების ერთ-ერთი სახეობა

ცეკვა, როგორც ხელოვნების ერთ-ერთი სახეობა, ადამიანის ემოციური სამყაროს გამოხატვის ერთ-ერთი საშუალებაა. ცეკვა

Ашық! Онда бәрі
Жүре бер кіріп шығып,
Ол ішінде жатыр ғарышқа,
Ең әлем бұрын ұшқан ұшақты,
Ал, әлемдегі әдемі қызды,
Кім ең әдемі, кімді ең ақылды,
Бәрі бірдей көрінеді ғажап,
Бәрі бірдей сияқты ғаламат.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

...

— 1 —

ჩვენ შენზე ვფიქრობთ,
ის ვიცით, ვინც ხარ,
ვინ ამოიზარდე ამ ქალაქში,
რა ბავშვობა გადაიტანე.
ჩვენ, ჯერ ისევ ჩვენებურად,
ვთამაშობდით ამ ეზოში ერთად,
ამაყად შეხედავდა ხოლმე ტანმორჩილი
ის ჭიაყელა ბიჭი ჩვენში.
ახლა, ბედის ნებით ცოტა
ტანზე ყველას ჩვენი ტანსაცმელი,
მაგრამ ისევ, სულიერად
ჩვენ ის ბიჭი ვიცნობთ ერთად.
ვიცით, რომ ხელი ბევრი ქალაქის,
ამაყად სჭერია ხანდახან.
ეს-ის ფიქრი ისევ ხანდახან
და ეს ერთხელ ამყოფებს ხანმოკლე.
ჰეი! ეს ხომ? ბიჭებმა
ამაყად ჩვენი ხელი ხომ ნახეს.
ახლა! ეს ავხა ფერთოს,
ერქვას და ხომ ახლა:

„ეროვნული, ქართული!
ეს ჭიაყელა ხომ,
ფიქრის და ამოსულა

და [illegible]!

[illegible]
[illegible],
ჰორიზონტამდე, რასაც ვხედავ,
[illegible].

[illegible]!
[illegible].
[illegible],
[illegible]!!

[illegible]
[illegible]
[illegible]
და [illegible].

[illegible],
[illegible],
და [illegible], [illegible], 62 [illegible],
[illegible].

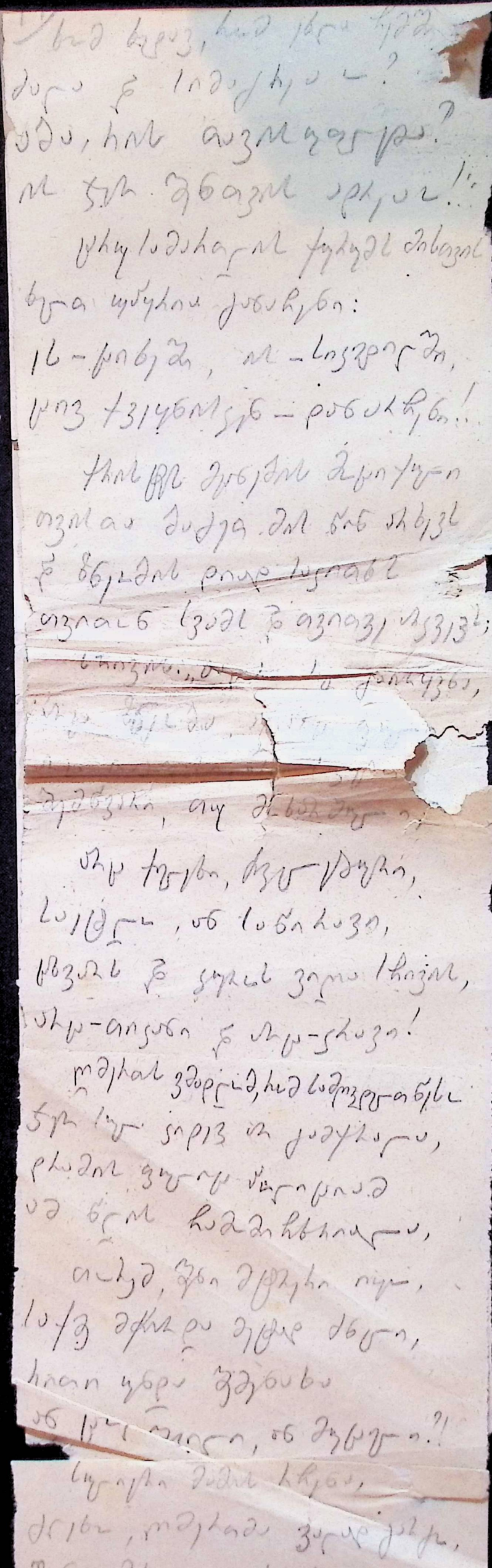

ქალის სიყვარული

(იგავი)

ყოველს ქალს შეხვედრია ერთხელ ცხოვრებაში
მაცდური ანგელოზი.
ვინ ის იყოს, ჩვენ არ ვიცით,
ჩამალულია ყოველ ქალში.

ყველა ქალი ოცნებობდა
მშვიდობიან ცხოვრებაზე ბედნიერ მეუღლესთან,
ყველა ყოველ ამაღამეს,
თავის ქმარს ეალერსებოდა...

იმ ქალს კი ერთი ძალიან
იღბლიანი ამაღამეც არ ჰქონია,
სიყვარულით ანთებული
წუთისოფელი ტოვებდა.

ნანა ქალი, ცოლად ათხოვეს,
შეეცალა, აიყვანა,
ფიქრობდა ამიერიდან ჩვენი ქორწილი,
ანგელოზებში ამოფრინდა.

ღვინო მიირთვეს და ის ამაღამე
ყველამ ისეთი ტკბილი:
„ძმაო, რაში ჩამაწვინე?!
ეს ქალი იყო, ტყუილი?!

მაგიდა მიალაგეს და ამბობენ
ანგელოზი წინააღმდეგობაზე...
ვინ ის იყოს წინააღმდეგობა?
ის ღამის ღვინოს მიეცა ჭიქებიდან;

ღვინოს ყველა ძალში ისე
ტანსაცმელი ამოიცვა,
ტანსაცმელში ამოეფარა ისე
ვერავინ შეამჩნია.

ის ვინ იყო ქალის ტანსაცმელში
ანგელოზი წინააღმდეგობა,
ვისაც ხელში ეჭირა ამაღამე
ჯვარედინი ნ ანგელოზებში?

წითელმკერდა ბეღურა
იქ ბუდეს, ალბათ, იკეთებს,
ბუსუსს ბუნებას აყრიდეს,
სად ქარისგან მოშორებით.

თვის ბუდეს ბეღურა ეძებს,
მოშორებით ქარისგან,
და ისმენდეს სიმღერას
ნისკენისა და ტყეების.

ნაცრისფერ ალიონზე,
ძმებო ნუკრის ეკლესიის
მახლობლად მის მშენებლად
ქალმოსულა იქ ბეღურა.

ნუკრის ეკლესიის ეზოში,
ეკლესიის ეზოში,
ეკლესიის ეზოში
ეკლესიის ეზოში ეკლესიის ეზოში.

იქ მოიქცა წითელმკერდა
სალესავით ბეღურა,
სადაც ბედად ეკლესიის
წითელმკერდა ბეღურას ჭანდა;

ჯ მეფის მიერ თვით ნაგები
სანატრელი ეკლესია:
თაბახი ჯიხი იმის თვით ში
ქალაქი, ვინა ეკლესია.

ჭერი ტყის, ალბათ წითელმკერდა
ნაშრომს ნახა ეკლესიის, ძმებო,
ვით ბედნიერ მშენებელი
თაბახ ჯიხს ეკლესიის იმ მეფის.

ქალაქის, ეკლესიის,
სანატრელი ბეღურა,
ძმებო ეკლესიის ტყის ჭერს ეკლესიის...
ჯიხის მშენებელ თვით ეკლესიის...

ალბათ, ისმის ჭერის მიღმა
იალონე წითელმკერდის,
სად "ძმის თაობის სანატრელის
ვინ ალბათ ეკლესიის ეზო!..

026965

28155 104

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]

Ранен Ваней шут,
Бился храбро тебе,
Кровью своей горячей,
Бился ты белый тебе.

Кто ж теперь защитит тебя отец,
Белый наш избавитель Бэлза?
Будет ли кто дружбой?
Кто успокоит нас?

Никто!.. Бэла родная
Кому расскажет,
Назова за тот - здесь
Ночью - кровью,
Не нужно напоминать
Кто крепости Ваши,
Наша сила и наша
Вечно нужна Вашей...

Прощайте, Ваней милый,
Отныне крепости будьте!
Наши сердца никто не
Могут их разбить.

Ваша я, родная!
Тот час Ваш наказ знаю,
И чувство брат - кинжал
Кто убил?!

1906.

ჩვენი შესყრა ბედმა ძნელ ომიანს შუამაშინ,
ქვეყნის ან მშვიდობ ჯიგში შეიქნა,
სიონელი რუსეთის შიაგამაშინ,
ტიტლისის ვაჟკაცნი შეკრებილნი...

ოი ნუგეშო ტკბილო სულგრძელო
ჩემ შეცოდება ყოველი მიწყალე,
სიცოცხლეს რუსეთ ქართველობ
ამიერ-კავკასიის შენ ხარ!...

ჩვენისა ნაცვალ ჩვენი შენ ძმად ვთხოვეთ,
ლაშქრად შეგვიყარე ჩვენ ვაჟკაცნი,
სად სისხლი, სად ცრემლი,
სად ნაცვლად ვარდის ეკალნი!...

ყელსახვევად ავეს ჯიხვებმა,
ძმა ძმისთვის ჩვენ ეს ის სად ვიყავით,
სისხლის მღვრიე, ცხენთა ფლოქვით ქანქარა
ცქვიტ შენი ბედი ხელში გიჭირავს!...

სისხლ ნუ ღვრი... შეიწყალე ნუ,
სად რუსეთ შენისთვის შენს ცხოვრობთ,
ჩვენ ეს ნუ ვიტყვით ავ ჯიყვებო,
აყვავდეს ცეცხლ ოქროსებრ ძმანო!...

სად სად ომი ომი ეშმაკებრ,
ყელსახვევად შენზედ სისხლი ვიყავით...
ჯიხვთა შენ ჩვენ ჩვენ ნაცვალ ნუგეშ,
შენის ჯილაგით ამაყნი ვიყავით!...

ისმის ტყვიების ავ ქვეყნიდან ტყვეთ,
ცხენები ნისლ, ომიანი ამქვეყნად,
სისხლით ცრემლით ის ყოფილ შეიყვეს,
ძმანო ტყვიით ტყვეთ ამქვეყნად!...

ძმურ ბანაკის ფიცრის ჭიშკრიდან,
ჩვენ,— ფიქრით ჩვენს ქვეყნის მესაზღვრე;
სიყვარულ ლოცვასავით მასაფარებს,
მიწიდან ამოზრდილი შეგვეკითხა...

ეს ლაჟვარდისფერ ცაზე ლოთივით,—
ქალაქებივით სიმშვიდე მთვრალი;
ტყეებიდან ოქროსფერ ალებით,
ათასფერ მოლივლივე ამოდის...

ღრუბლის ეკვატორის ქვა ფრინველივით ცაშია,
ლაჟვარდი-ფიქრებით ის ვინატრებდეს ხანდახან;
ამას ისეთი ნაირად ეთქმოდა ლანდები.
ის ისეთ ნაირებად ეთქმოდა ლანდები.

ჭალებისაკენ ვიწრო ბილიკი იკვლევს,
ტბებზე — ოცნებით, ის ისევ ლოთია;
სიფრიფანა ტალღების, ტბებით ნაზად ირხევა,
ჭალის შიგნით ეს ტყის ბილიკი, ბალთა!..

სიცის ნეტარ — შვებისა ნეტარ,
ვერც ტაიგის მიწიერ ბეჭედებით;
ეს ტ, ნეტარ იგივე იმ ჰიპნოზით,
ოქროსფერ ნიავ სუნთქვით მფრინავ!..

ისევ ისიან ცაში ლაჟვარდებით,—
ჭალისაკენ ვიწრო ბილიკი!;
ვიზიარებთ შენს ეს ნეტარ ჰიპნოზს,
შენის ვიწრო ბილიკი ბალთა.

ისევ ცაში ტბებით ლაჟვარდებით,
ლაჟვარდისფერ ოთხი ჭალით, ბალთა შენით;
სიფრიფანა, ეს ისევ ნეტარ შენით,
ბალთის ბალთა ბალთა!..

ეს ჭალისფერი ტყეების ბალთა,
სად შეიყრებით, ო ბალთა ბალთა;
სად ჭიშკრებს ისევ ნეტარ ნეტარ,
ბალთის ბალთა ბალთა!..

ბალთა სიფრიფანა ბალთა ბალთა,
ბალთის ბალთა-ბალთა ბალთა;
ბალთა ბალთა, ბალთა ბალთა,
ბალთის ბალთა ბალთა!..

ბალთა ბალთა, სიფრიფანა ბალთა,—
ბალთა სიფრიფანა ბალთა ეს ბალთა;
ეს ბალთა სიფრიფანა ბალთა ბალთა, ბალთა ბალთა ეს —
ბალთის ბალთა ბალთა, ბალთის ბალთა ბალთა!..

Ձմեռ...

Ցրտաշունչ ձիերը մոլեգին
Գալարում գետնաքարն են,
Ահեղաձայն գետը ցնծում
Լսելիք է ելնում,իջնում!..

Ես էլ, հիմա ժպտում եմ,
Ու ձյունների մեջ մտիկ եմ:
Եվ ես էլ ու բլուրն ու բոլորը,
Մոլեգնում ենք միասին!..

Ցրտի նոպային ենթարկած
Բոլոր ծառերն ահազնորեն
Ի պատիվ ձյան ներկած սպիտակ
Մոմերն են վառում...

Ահա ինչ, ձյուն ձմեռային,
Ահեղաձայն ձնահյուսեր,
Ցրտի ու ձյան ու ձմռան
Լույսի ու կրքերն...

Իմ մեջ ինչքան ցրտեր կան
Ձնհալերին ժպտալու,
Ահեղաձայն գետերին
Ամբ ձյուներ հալելու...

Ես ինչ-ինչքան ցուրտեր
Ձնծաղիկ ասյու ծիծաղելու,
Ցրտի ու ձնհալի սոսկալի ես,
Ամբ ես ձմռան ժպիտներ!...

Ձնհալ ձմեռնային ձնհալներ
Ամբ ցրտի ծիծաղելու ցրտեր,
Ցրտի-ձյունի ամբ ցրտեր,
Ամբ ես ձմռան ձնհալներ...

Ի վեր, հիմա ժպտում ենք,
Ձմեռ-ձյուն ու ճնճղուկ,
Ահեղաձայն գետը ձնհալի
Լսելիք է ելնում-իջնում!..

Կարո՞ղ են ու ձմեռ-ձյուն
Ամբողջանալ, միաձուլվել?
Ձյուն ու ձյունածածկ ու բլուրներ
Ցրտահարված ժպիտ ասյու ունեն, ունեն!..

026565 28455 ფონდ 1

შემოდგომა

(ლექსი სტუდენტისა)

ოქტომბერი ცის გადმოხედა
ბაღისთვის ნაცრისფერი ცრემლით.
სანამ ჩვენ ყველა ერთად
მთიანი ბაღის ქუჩაში ვიყავით.

ოქტომბერი იყო ისეთი
სევდიანი, სიმშვიდით სავსე:
ოქტომბერი ჩვენს ფიქრებს ყველას
სევდიანად შეეფარა.

ცალ-ცალკე ქუჩაში ყველა
ოცნებით, ფიქრებით, ტკივილით:
ვინ, ჩვენზე, ჩვენზე უკეთესი!...

ბაღისთვის ეს თითქოს ოქტომბერი,
ოქტომბერი ცრემლით სავსე,
[illegible]

026265

28155
108

(ვაჟკაცი ისაუბრებს)

ის ჯიხაიშელი ბიჭებთან ერთად მოვიდა,
სადაც სულ ერთ-ორმოც ქალაქელ
ახალგაზრდას, ვაჟკაცურად ტანჯვასა და
წვალებას, ცივსა და ბნელში, ციხის
ქვეშ ერთ ორმოში ამყოფებდნენ,
ჯერ ერთხელ კი არა, ათჯერ ამოიყვანეს
და ისევ ჩააგდეს ორმოში. ბოლოს
ერთ დილას, ადრიანად, ციხის ეზოში
ამოიყვანეს ყველანი, ჩამოაყენეს
ერთ ფილაზე, სადაც ციხის ეზოში
ჩამოსვლა ორ საფეხურად იყო,
ქვედა საფეხურზე, სადაც ფილა არ
იყო, ჯარისკაცები ჩამოსხდნენ...
ჯერ ერთს ესროლეს; მეორეს,
მესამეს, ბოლოს, ყველას. ერთმა
ჯარისკაცმა ერთი ისეთი ტყვიამფრქვევი
ესროლა, რომ ათიოდე ადამიანი
ერთად ჩაეგდო ორმოში, ისეთი
ჯიხაიშელი ბიჭი ვინმეს ეგონოს!
და ისეთი ისევ ჯავრით ყვირილი...
აქ, ციხეში! ისევ ამოიყვანეს
ორმოდან ცოცხალი
და ისევ ჩააგდეს ორმოში, სადაც ტყვიამფრქვევი
ესროლეს...

101

ლენინის დაპრძა

ბობოქრობდა ცა
ინძრეოდა მიწა,
სოფლებს მოსდებ
გლოვა ქალაქისა
გლეხთა ქოხმახებ
მორთულიყვნენ
თუმცა გლოვის

ის მოკვდა!? არ კვდება
გმირი მისი მსგავსი,
ის აქ ძეგლად რჩება
და არ ეკვრის ხავსი!
მისი ხედვა, ხელი
მუდამ წინ უჩვენებს,
სითაც ბრძოლის ველი
მოუწოდებს ჩვენებს!..
სად ძველი იმარხვის,
ახლით გაბასრული,
და ახლის ისახვის,
გამარჯვება, სრული!..
და ბელადის მცნებას
აქ ფრთა გაეშალა,
აჩნდა რა ამ კრებას
უძლეველი ძალა:
ზარბაზნები ჰქუხდენ
და ანაყვირები
ისე რიგად სწუხდენ
ჭარხნის საყვირები,
რომ ყველაფერს აქა
აჩნდა ძლევის დაღი,
სოფლად, თუ ქალაქად
სჩქეფდა შვება, ლაღი...
ასვენებდენ ბელადს,
გმირს, შეუდარებელს,
რომლის მსგავსი ძნელად
ეშვას ქვეყნად მშობელს!...

ეს არ იყო გლოვა,
არ ისმოდა ტირტვინვა,
იყო ცრემლთა თოვა,
მაგრამ ლაღი ბრწყინვა!
დროშების ტყე-ჭალად
ქცეულიყო ქუჩა,
ჰაერს, ამსკდარს ალად,
ცაც ვერ ედგა ურჩად!..

მ ე გ ო ბ ა რ ს .

(ძღვნათ ომში წასულ ამხანაგებს)

გავვლი ველებს და გადავივლი
თოვლით მოსილ მთის მწვერვალებს:
შენს გარშემო, მეგობარო,
მიმოვავლებ გონებით თვალებს:

ვნახავ ველებს, დათოვილებს,
ზედ განსაცდელის პირშავ თხრილებს,
და მათ პირზე მტრის მვილებს,
თოფ-ზარბაზან გადაწვდილებს.

ოჰ, ეს ბრძოლის იარაღი,
რისთვის ჰქუხს და რისთვის ანგრევს,
დღეს ეს კითხვა ვის აოცებს,
დღეს ამ კითხვას ვინ გაარკვევს.

ჩუ. ისევა დაიქუხა,
ჩუ. ისევა დაიჭექა,
თუ მას კვამლი სდარაჯობდა,
მარქვი, სხივმა რათ იფეთქა.

ან ეს ნგრევის განაჩენი
ვისგან არის დანაწერი.
ან და, ჩემო, შენ რომ სტირი,
მარქვი, მაშინ მე რათ ვმღერი...

ან და...მაგრამ ვინ გვყავს ეხლა
ამ კითხვების გამომრკვევი.
მე ამ წამში მზათ მაქვს შენთვის
ჭრილობების შესახვევი:

ჰო და... შენთან მოვფრინდები,
როცა მტერი ტყვიას გესვრის.
ჰო და, შენთან მოვიჭრები,
როცა ბინდი გადაგეგვრის.

ჰო და შენთან მოვფრინდები
ჭრილობების შესახვევათ,
ჰო და...შენთან მოვიჭრები
შენზედ ცრემლის დასაფრქვევად.

ჰო და...მიწას, გულცივ მიწას
მე სამარეთ ამოვიჭრი,
და წავდგები შენს გვერდსთან,
ფერ მიმქრალი, როგორც ფოთო[illegible]

და მეჰფიცავ, რომ ეს ბრძოლა
თვის დასკვნამდე მიიყვანთ,
რომ სამუდამოთ შენ იქნები
ჩვენთვის გმირი სათაყვანო.

რომ შენსავით მივაყართ
ცივი ქვა და ცივი ქვიშა,
ვინც ჩვენს ბანაკს შენი თავი
ასე უდროდ გამოსთიშა.

დე, ამ სიტყვამ გაგამხნევოს,
განსაცდელის წინ ობლად მედგრად,
და უშიში გასაჭირსა
შეებრძოლე, ჩემო ლომო...

მეც ხომ ხშირად ნაავლით
ჩამოვეჭერი ბრძოლის მდელოს:
თაყვანსა ვსცემ შენს გმირობას
და შენს ბრძოლას, სასახელოს!..

1914წ.

ბრძოლის ველზე.

(სურათი)

ზამთრის ღამეა. ცივს მიდამოში
ქარს გაუშლია მაგრა ფაფარი...
და ის კი ამ დროს დარაჯათ იდგა,
ხის ძირს ეშოვა კარგი საფარი.

გულში ჩაეკრა ერთგული რკინა,
მასზე უთბესი რა იყო ამ დროს?
ან ამხანაგი, უფრო ერთგული,
მსგავს წამში გაცმა ვინმე ინატრებს?!..

სქელ ფარაჯაშიც ატანდა ქარი....
ხელი კი...ხელი მიჰკროდა რკინას,
და ხის ძირს, იგი ისე უმზერდა,
როგორც ყოვლის მხრით უნაკლო ბინას.

მიეყრდნო ხესა. ფიქრმა წაიღო:
თვალი, წამწამში შეუკრა ყინვამ;
ოცნებამ მისი სიზმრით შებოჭა
შორს, იქ..საკუთარ ქოხისა ხილვამ.

...გულჩათხრობილათ მიმინებს კერა,
შემოსხდომია მას ოჯახელნი ყველა:
მოხუცი დედა, ყმაწვილი ცოლი
და მათი ბალღიც, თითქმის ტიტველა.

სდუმან. ბალღიც კი დადუმებულა...
გულჩათხრობილათ მიმინებს კერა...
გარეთ კი...გარეთ...უჰ, ქარი ღმუის.
ჩუ! აგერ ქოხშიც შემოუბერა!..

შეკრთა მოხუცი. გულს რაღაც მოხვდა:
ათრთოლდა ბაგე, აჩვილდა გრემლი,
ფიქრმა მას სადღაც გადაისროლა
და წამწამებზე შეაკვდა ცრემლი.

—"შვილო, ლოდინი არ გაგიმლია?!"
აღელვებინა რძალს მიუბრუნდა:
"ჩვენებურს [illegible] ტირაც [illegible],
მაგრამ ხომ ამჩნევ: ბედის ძალი უნდა!

მოუხვეწნევი, შვილო, ჩვენს ბავშვს,
ბებოს, ბებიკოს, მიეცი მზეზე!
მერე მის მამას მშვიდობით მოჰკვრის...
მერეთ...მას ამით რა მოაკლდება?!..

და მყის მოხუცმა, ხელაპყრობილმა,
ცას შეაშველა ორივე თვალი,
და ფიქრი მისი თვით ლოცვა იყო,
ლოცვა, უსიტყვო და იდუმალი...

მაგრამ... ჩუ... აგერ ხეზედ მო[illegible]ობილს
წამოდგა ვიღაც... ჩასცა ლახვარი...
მყის ჩაქრა გული... დაბნელდა ქოხში...
შორს გაიფანტა ტკბილი სიზმარი...

ფერი დაედგა მკერძა მის ცივ გვამს,
კვლავ მოიმარჯვა თავისი რკინა,
ერთი გაჰხედა ბნელ არე მარეს
და ფეხაკრეფით გასწია წინა...

ქარი კი..ზამთრის, თმა გაჩეჩილი,
გარბის გამორბის ბრძოლის ველათ:
სილან-ხისაკენ ისწრაფის თითქოს
ამ მწარე ამბის მოსათხრობელათ...

1915 წ.

ს ა ნ გ ა რ თ ა ნ

(სურათი)

მტრულ მთის გადაღმისკენ
მზე მიწყენით ჩადიოდა.
ჩვენი ჯარი მთის ბილიკებს
ფეხაკრეფით ადიოდა.

სადმე მთაში ვგულისხმობდით,
მტერს, სანგრებში ჩასაფრებულს,
ვგულისხმობდით მასთან შეყრას,
მასთან შებმას, გაფთრებულს.

და... იგრგვინა ზარბაზნმა.
და... იჭექა მძაფრად თოფმა.
აქოთქოთდა ყოველივე:
ფრთა შეისხა ბრძოლის ცოფმა.

და ამ წუთში გული ჩემი
ყველაფერთან სწყვეტდა კავშირს,
ცაც, ჯერ კიდევ მოკრიალე,
გაემურა თითქოს ნახშირს.

მზე, სიკეთის, ჩემს ოცნებას
არ მეკოცნიდა მისი სხივით,
გული ჩემი სისხლს ითხოვდა,
სისხლი მწყუროდა ნადირივით.

და მეც ისე, თოფს ვისროდი,
და მეც ისე ტყვიას ვწვავდი,
თითქოს ყოველს გასროლაზე,
თითოს არა, ორორს ვკლავდი.

ჩუ. მოისმა ყრუ ბრძანება:
"იერიში მიიტანეთ".
ჩვენც თოფ-ლახვრებ მომართულნი
ყიჟინით წინ გავეჭანეთ.

აჰა, სანგრის ღია პირში
მე ლახვარი გადავწვადე,
და ერთ წუთში გამოფხიზლდი,
თითქოს ახლად დავიბადე:

ჩემს წინ, როგორც დამნაშავე,
იდგა ჩემებრ ახალგაზრდა.
დაბარბაცლი და ნაღვლიან
თოფიც ძირს გადმოვარდა.

წავიქეცი... აღარ ვიცი,
თუ რა მოხდა შემდეგ იქა.
მხოლოდ, როცა ცის ტატნობზე
ტრიალებდა მთვარის ჭიქა,

არეს ღამის მდუმარება
მოსდებოდა ვით მარწუხი,
შორს ისმოდა ზარბაზნის ხმა
და თოფების ჭახა-ჭუხი, —

გამეღვიძა და სანგრისკენ
გადვიხედე უნებურად:
ჩემს წინ იწვა ახალგაზრდა
ისევ სჩანდა ძველებურად.

მხოლოდ ეხლა სანგრის კედელს
მკერდ-შადა მლით მისწოლოდა,
ჩასძინოდა თითქოს მასაც,
ჩემგან ცუდს რამ არ ელოდა.

ავდექი და მივედ, მისი
გაღვიძება განვიზრახე,
მაგრამ, ვაი, რა აღმოჩნდა.
ვაი, იქ რა დავინახე!..

ბოროტის ხელს სასიკვდილოთ
იგი უბეშე გაეწირა:
გაიხვრიტა ტყვიით შუბლი;
მკერდი ლახვრით გაეგმირა...

და ეხლა მე მის წინაშე
დავემხე ვით, დამნაშავე,
თვალთ გადმოსცქდა ნაკადულებრ
ცრემლი ცხარე... ცრემლი მწვავე...

წმინდა სანთლის მაგიერათ,
მას თავს ადგა ბადრი მთვარე,
და ჩემს კვნესას, გლოვით სავსეს,
ყურს უგდებდა არემარე...

1916.

ჩვენი გზა

(ოქტომბრის 10 წლის თავზე)

ვის განუცდია ტანჯვა იმგვარი?
სისხლი იმდენი ვის დაუღვრია?
მას ედო მხარზე გოლგოთის ჯვარი
და ჰქონდა თვალი ცრემლებით
ღვრია!

მისი სახელი იყო მშრომელი,
დაბალი კლასი: მუშა და გლეხი,
ადგა ბატონი, გაუძღომელი,
და თავზეც მისგან—რისხვა და მეხი!..
ვით უამრავი მცონარე მწერი
და სისხლის მსმელი წუწკი ობობა,
მუშათა უბნებს ეხვია მტერი,
აბლაბუდებში რომ იხშობოდა...
მაგრამ მის გულში აღსდგა იმედი
და გაცისკროვნდა დიადი რწმენა,
ჩაგრულთ უბნებმა აღმართეს ქედი
და ამოიდგეს საერთო ენა.
რამდენი მსხვერპლი გაიღეს იმათ
და მტერს შესწირეს რამდენი გმირი?

სისხლი თუ ოფლი დიოდა წვიმათ,
მაგრამ დროს, წარსულს, დღეს აღარ
ვსტირი,
რადგან ნაყოფი მოიღო ალომ
და გადიშალა უხვად სამკალი:
ხსნა მოიპოვა მუშათა ძალამ,
გარს შემოევლო ჩაქუჩს ნამგალი!..
მოდის ოქტომბრით ეს აღტყინება,
მას მოსდევს დროშად სახელი— **ლე-
ნინ:**

ეს ახალ ქვეყნის აღორძინება
და ეს გზა მისკენ ჩვენია, ჩვენი!
ათეულ წელში ათ საუკუნედ
უკვე საკმაოდ გავავლეთ კვალი
და გვეხატება აწ მშრომელთ ჰუნედ
წინ კომუნიზმის ელვარე თვალი!..
მისდა თავმდებად ჩვენი ოფლია
იქ, სადაც დროშაც აღიმართება,
და ვერ შეზღუდოს ძველმა მსოფ-
ლიომ
ახალი ქვეყნის ეს მიმართება.
რვა საათიდან შვიდი საათით
მხრებ-შეშვებული მიილტვის შრომა,
დამძიმებული ნელის ტაატით
უფსკრულს ეშვება ძველი შეცდომა,
როცა ქედ-წახრით მჩაგვრელს
ჩაგრული

ბევრ საათებად ძარღვებს უყრიდა
და ასე ტანჯვის ჯვარზე გაკრული
შრომა უფლებას კისერს უხრიდა!..
აწ გვაქვს ოქტომბრის სხვა აღტყი-
ნება,

წინ უძღვის იმას სახელი—**ლენინ!**
წითელ ალმებათ მისი ჩინება
„მშვიდ სიხარულის“ ჩვენია, ჩვენი!.

ნ. ზომლეთელ

... ბატონების

რუსეთის პროლეტარიატმა კომპარტიის ხელმძღვანელობით 1917 წლის ოქტომბრის თვეში მოახდინა მეორე რევოლიუცია, რომელმაც მშრომელ ხალხს საბოლოოდ მიანიჭა ნანატრი თავისუფლება, გააბატონა ის სახელმწიფოში, მოსპო კლასები და ეროვნული მონობა საბჭოთა დიდი კავშირის ფარგლებში.

უდიდეს ქვეყანაში რომელიც დაუძლურებული იყო ომით, სადაც ჩამორჩენილი იყო ტეხნიკა, სადაც საფუძვლიანად იყო შერყეული ეკონომიკა, ჩამკვდარი იყო ტრანსპორტი, შეჩერებული იყო ფაბრიკა-ქარხნები,—ამ ქვეყანაში რუსეთის პროლეტარიატმა ხელთ იგდო ძალაუფლება, რათა აეშენებია ახალი საზოგადოება მოესპო მშრომელი ხალხის ექსპლოატაცია.

ინგლის-საფრანგეთის ინტერვენციები, თეთრგვარდიელი გენერლები, პარტახტიანი ტიფი, სიმშილი, — ასეთი იყო პირვანდელი დაბრკოლებანი, რომელიც უნდა დაეძლია მუშურ-გლეხურ ხელისუფლებას.

მრავალ ასეული ვერსის მანძილზე გადაშლილ ფრონტზე მუშათა კლასმა მშიერმა და შიშველმა, გლეხების დახმარებით, გაანადგურა თეთრგვარდიელთა ჯარები და გაამარცხა ინგლის-საფრანგეთის დესანტები.

ტეხნიკუ[...] მოიხარა წვრილ[...]უაზიულ სტიქიის წინაშე, არ წამოიჩოქა მსოფლიო იმპერიალიზმის წინაშე და წამოაყენა ლოზუნგი სოციალისტური აღმშენებლობისა [...] საბჭოთა კავშირში.

დაუღალავ სამეურნეო მუშაობის გზით იზრდებოდა ამ ათი წლის განმავლობაში მსოფლიოში ერთად-ერთი სოციალისტური სახელმწიფო—საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირი.

მუშათა კლასმა სძლია ეკონომიური ქაოსი და აღადგინა მეურნეობა ომამდე არსებულ დონეზე მაღლა.

პროლეტარიატმა გაიმარჯვა საკუთარი ძალებით, მშრომელთა კოლექტიური შემოქმედებით და მასების არაჩვეულებრივი რევოლიუციონური გატაცების მეოხებით.

ოქტომბრის ათი წლის თავს საბჭოთა კავშირი ეგებება, როგორც ეკონომიურად და პოლიტიკურად განმტკიცებული სოციალისტურ გზაზე დამდგარი სახელმწიფო.

ეს გარემოება ახარებს საბჭოთა კავშირის პროლეტარიატს, ეს უსკეცებს მას საბოლოო გამარჯვების რწმენას და მატებს ენერგიას შემდეგი მუშაობისათვის.

მასწავლებელი სოლომონ მესტიაშვილი.

19

მე ჭინ დავსძარი აზრუნების მწვრთი გენია,
საოკუნოჭეს თავს მოვაფლე ჴაერონავტი,
ჩემთვის ყო ვეფი სანგრძივი დღეც კარაგენია,
დაინგრეს უნდა! დაკაწვა უნდა! დავახსა ნავთი...

გაკუქნეკ ქიაფს, რომ აცეცხლდეს გული კოფონი!..
გზა! ჩამოდექით!... რა შეხლულავს ამ გატეცების?!.
მე ყველა პიროტს მით ვკოხნი, რომ კარ თავმოწონი
და მივესწრ აფვი სულ სხვა ქვეყნის სხვა ვანკაცეხს!..

ოი, რამდენი ჯოხია ამ ქვეყანაზე,
სად გახახლების სიო არხევს მძიმე ტაქიშებს!..
მე კი ვისწრაფვი სვალინდელ დღის გამოფენაზე
და, კუბოს ნაცვლად, ძღიკის გემი მიმათამაშებს...

ბევრია ამ გზად ამხანაგი, ჩემი ერთგული,
და ჩვენ კი ყველა ერთგულნი კარ ერი რამისა,
არა მონობის, ხსნის ულუფაში ნიშსით შეხმულნი,
ხან თაფლამგზავრნი, ხან წინმსწრებნი დრო და ეამისა!..

უეჭველია, ჩვენ გვიცდება თანასწორობა,
მაგრამ წინ დგომ სიმწრად გვისაფიანია?
აქ ამის ჯიბრი, არ ზვიადი კამანდირობა,
ხალისი და არ გახდილების ფუჭი მანია...

უწინ ბუნებამ წლის ოხი დრო მხოლოთ იცოდა
და ზამთრის სევდებს გაზაფხულის ლაქრები რეცხდა,
მაგრამ ცხოვრების სიღრმეში რომ ძალა იწოლა,
ის დღეს ახიდ მზეთ ათიმიდა და გამოაცხელდა!..

მოდის დანქერად ის არა წყლისანაკვერხლებისა,
დაიწვა მასში ოქრო, ვერცხლი, ფული და ცრემლი,
ფრთა-აწეული ის გემია შემოქმედისა
და მძიმე, როგორც უკვდავების მოძრავი გრანიტი...

მას დრო-მწიფეთი, აკაფული წინსაფრით მკერდზე,
მოსდევს ფეხ და ფეხ შეთითა და ჩაქუჩით ხელში,
უნდა დაიროს, უნდა დაჭრას მეორეც ერთხელ
და ამ სურვილსაც რიგში უკან მოხრილი წელში...
მე მივსდევ ჯიუტად... დრობას კი ვიცვლი, ვით კანიას...
მე, გრანიტით სულში, ბედავს ყველაფერს ფიქრს გატანა
და ძღიკის გემიც შეუცდომლად წინ მიქანებს,
სადაც ახალი გაიშლება ქვეყანა...

1929

ორი მთიები.

| წიგნი მოთქმისა წარსულიდან |.

ლამაზი ქალი ისე [illegible],
ვით ჯადოს თავზე მიწა მიყუდით,
მაშა მას ყავდა ქმარი და ქალა,
მამა - ბუდური და წელში მოხრილი,
თვით შავგვრემანი და ლამაზმანი
მოსჩანდა, როგორც ლურჯი ლოყებიანი,
ვით მისი ქალი მწვანეთვალებიანი,
შავთვალიანი და ბროლმკერდიანი.
ლამაზ მოუკვდა სამი წლის ბავშვი,
კვნესით და ვაიშით ხალხი ბნელა,
ჩავეშვით საფლავში [illegible] და [illegible]
მისთვის/თვის (მას ჩა) [illegible]...
და მაინც, მაინც ხარობს მეიმზე ჩვილის,
ალიზონდა და, რომ დარგა ბავშვი,
ჩემი მკვლელი ბოროტის ყრუვას მკვლელის
და ქალს თავიმე ჩაუდგა თავში.
ერთ მშვენიერ სწორედ სოფლის შუბლზე,
შემდეგ ყაზბეგის [illegible] ქალი,
თამბინი [illegible] მკე ჩამოუშვნელა
და აწყვეტინა თამარიანი ბედი!..
რომ ალიზონდა, მოგვის მორბდა
ტყვიის მკლავი და [illegible] გული,
[illegible] ყაჩაღმაცი [illegible] მოარბდა,
მაინც ჩნდა მკვლევი და ბავშვლი.
და რომ იყენება მაღლდა რამა,

იმპერიალისტების ჯარის ფეხქვეშ,
თამარიანი [illegible] მოქმედი სურამში
და [illegible]

026965-ბ

მაინც მოესწრაფებოდის ლექსებს,
ლენინს, აზრით და ისტორიის აღმოჩენს,
შემდეგ ბიენტი მთებსა და ტყეებს,
სწრაფა ტყვიებით შავები კომბლის.
  სოფლებში იდგენ მენშევიკები,
აი, ვის სძულდა მისი მუშაობა!
და გზებს რომ მოუკრნენ ტყის ბოროტები,
მან წელთსაც ძირს გამოთხარა...
  უყურად იქნა დამშვიდებული
ეგრისს, ქუთაისს, ბათუმში ზარებს,
მათი ვაჟებით შეფენილი
ჰა, შეგნებულნი მიაგვა კარებს!
  ვით შეაჩერეს! ისიც დაბრუნდა
თავის სოფელში, ვით წყალი მშრალის:
ხალისწყლებას აქ ის აძ ჭრილა
მუშა ჯარის და მშრომელი სოფლის.
  მადუღრები გაწმენდნენ მტოებს,
ხელამ გაიდევა, თავით ნაგავი,
ემალლებიც ლალი გაწიქაწიებს,
ესიამოვნათ და ეს ამბავი!...
  მას აქვთ იგი სოფლის მოძღვის,
მოქალაქეებს და ამხანაგებს,
იმათთან ერთად მუშაობს, იღვწის,
იმათთან ერთად აშენებს, აგებს!..
  ლაიბე ძარი, თავს რომ ეკრსა,
შრომი გამართლდ დამ შეუხვდა,
მართალი საჭირო, ბოლოს, გზისა,
გზებში, ტაბახშირის ბერძი იწვავა...

მზემ [illegible],
და [illegible] ცხოვრების [illegible]...
[illegible] ქნა [illegible],
[illegible] და [illegible]!
[illegible] " [illegible] " –
[illegible] " – [illegible] " !
მაგრამ [illegible] სხვა მიზანს
და [illegible] სხვა [illegible]!...

ნ. ზომლეთელი.

სიმღერა განთავისუფლებულ მშრომელ ქალზე.

/ 8 მარტს /

ჩვენში ჯერ დეთ რუსთაველთ
დამღერულა ეს სიმღერა.
მადლიანი მისი ხელით
ოქროს ანბნით დაიწერა

„ ლეკვი ლომის რომ სწორია,
ძუ იქნება ის თუ ხვადი ".
თინათინის ღსცრია
საბუთია ამის ცხადი.

რომ მამაკაცს ჩვენ საქმეში
ემეტოქეობს და სჯობნის ქალი.
რომ იმ დავით ამის მოქმედში
მეტყველებდა მომავალი!

მხოლოდ ტიტანს ნაყოფს კეთილს
ვერ იღებდა იგი ფესლი;
ჰგავდა ბნელეთს გამოკვეთილს,
წინ რომ გედგა ვაჟკაცის გესლი!

იყო მეფე, ფეოდალი,
ბატონი თუ მოურავი,
მათ ჩიქორით ქენჯე ფეხლი,
ეხლა, მოგონდ მდელს წინ-უკანი!..

ბევრისთვის ბეჟია ძეხებშირება,
გოგია თუ დათიკელა,
ერთა ბევრმა ტაციერობა,
არსით სხვაა მათი ძველი.

თუ რომ მოსას უამრავსა
არ აქვთ რისხვით ქვერი,
ბატონსა თუ მოურავსა
რომ ახარონ თვისი ბედი!

მეფე, აღა, მემამულე
მათ დაუდიან მოიძოვენ,
დაგიმტკიცეს სიერთგულე:
უფლებებითაც გაგისწორეს!

დღეს აღარ ხარ მონის მონა,
მაიმე ჯულით დაჩაგრული,
კოლექტივად შეიკრიბა
შენი ძმების თაიგული!

შეძლებული ცხოვრებისკენ
მიგაქანებს შრომის ფრთები...
უკეთესი მომავლისკენ
მიგაქვს ბედი, ახალთები!..

ძველის ნგრევით, ბრძოლის ცეცხლით,
ხარ იმედით თავის თავში:
რომ მოთესავ მინდვრებს ვერცხლით,
ჩაიძირვი ოქროს ზვავში!

ნახავენ შენს წილს, შენს მოსავალს
ვერ გადიჭრის სხვისი კბილი,
ლხენით მისდევ წინ გზას სავალს,
შენ ცხოვრება გახდა ტკბილი!...

თავსაყარიც გაგიძლია
დროშად, ცეცხლით აანთებდა!...
შრომის [illegible] ძლევა – ხალისშია
მიღწევების ხვავს სიგამ მოებდა!

რაკი მშრომელი რესპუბლიკას
მარჯვე ხელი დღეს განაგებს,
ის წინ ხალხთა ბელადს მიყავს
და ხალხის მტრებს აჩანაგებს.

რომ საბჭოთა ქვეყნის ქალი
კომუნიზმის გახდეს ტოლა.
მზეს რომ ჰგავდეს მისი თვალი,
გულში იყვეს თვით მზეფერა!..

და მზეც იმიერ იჭრებს ძალხა.
მეჯიბრშია თითქოს მენთან.
რომ საბჭოთა მშრომელ ქალსა
ბრძოლა უწევს თითქოს მზესთან!...

ახალ ხშირი გამარჯვება
შენ დაგრჩება, შენი არის,
თანაგრძნობაც რომ მოგყვება
რუსთაველის დიდი ქნარის!..

1937 წ.

ნ. ზომლეთელი.

ღვე თრსასვთალი

ეჩვავრ, მთები რომ გარს ავიმარიენ.
ცაცმზრივ ეხვერივ მიჭქრის მეღელვარე...
და არ მინახავს მე ამ სიდარიე
და არც მწუსარმე- ასე ეღვართე.

ღამით ვარსკვლავით ცას არ ასხია
ასე სხივი და ასე ცეცხლი;
სხვა სოფელია ეს თრსასვთი.
მას ჩარბი სხვარივ მეფურია!...

ნახეთ ჯერ თურდაც მისი ბინდი.
რა მოვლილია ხორბი ხშორებიც!
მიდან ქალს უქმის მესამოსელი.
აქ კოცდა რომ სიასს ლიმ სის მონებიც:

ჩალაგებულები სახურმის გუმბათ.
რომ გასაფიდევენ გამძლე ფუმენებათ.
რომ წინ მიაჭუენ ცნოფრებას მკერდით
ამ კლდექმდის გასამტკიცებლად.

სარკე მეონეს ქალს თრილისანს.
მწუხარეთ სუფთა სახლი ეგია.
რაც მექუნს ფოვას სიძლიერით მოსავს.
ვით ინდუსტრიას-მეყვავლენია...

და სულ არ იკვირს, რომა სადრიე
სახლს სისუფთავით ვკან არ რჩება...
ქოხ-სამ კალსვეთ. რიგორც ბაბოძე, [1]
ყვავისვარდავით და იფარებშა...

1/ ქოხ-სამკალსველს გამგე ქალის სახელია.

მეჯალ კი ჩაა, სოფლური მუკა.
აქ ისე ფართო, ისე სწორია,
როგორც ოქრომზრით მოხული რუკა
და მერე სამქოთა ცერილერია.

მუკას ამშვენებს ძველი წისქვილი,
ჩაშლილი შეამი, ვით სოკო-მქარა,
ვით ბებრის ყბაში დარჩენილი კბილი,
სულ ჩაქცეული და წამხდარი მარა.

მაგრამ ეს ძველი გაუწირულია,
მისი დოლაბი, არხი, ქამხალი,
ვით ძველი-ძველის მაი სიტყვის სრულიად,
იქ ელწისქვილი რომ დგას ახალი.

ახალი მოდის აქ ყველაფერი:
ხილი, თუთის ხე თუ აკაცია,
სადმე მოხრილი თუა ბებერი,
მასაც ახლერად ცანმედ ალცია.

აბა, ცილინდრებს თუ არაბისებს,
თამბაქოს, ვაზს, სიმინდს თუ მერიას
ვინ გაუმჯობეს საწველ- საწდისებს
ან მოსავლის სიუხვის ცრიალს?!..

მეურნეებს, კოლმეურნეებს ანწილს,
დეალს ავალებ, თითქოს იცვეს ფრთოსანი...
მილიონობით სხვების წლის მოწველს
ეს კოლექტივი თიერნისანი!

და ყოველივეს- ეი, ამ ხალხის
ხელის ბარაქა, გულის ხალია,
შრომაში დაბლა ქედს რომ არა ხრის,
თან ისე სწრაფი, ისე სხარტია,

ვით ამას იხილავს ჩვენი ცრემლები
სოლმენებლობის ხაზით და გეზით.
ყმერ და... მათი ცეცხლით ენთები
და ეფეისები მტლე ასპერეზით.

ვითმეფეისა მათ ირსები.
ჭაცი. პარცის დაცლილი ხელი.
მასთან ირეთ მემოსები
და პერსპექტივას გეენება ერთეული...

როგორ გაკაცებს ჯერ თვით სახელიც.
გაკაცებს დრო და მშრომელი ერი.
და ცხარი არის, გარეულადველიც
აქ ქალს არ გიჩენა აღარაფერი...

და აი, გამოჩნდა ქალიც ჩარჩენილი
მზით გარუჯულ სახეზე ღიმილით,
როგორც ვარსკვლავი, ზეც გადახსნილი,
ჩვენი, ხუთივე წითელი ქიმით...

ის კოლექტივის თავმჯდომარეა,
საჯარიაა, ქვეიან გუნდია,
მასთან სვლა ფეხში სინელეარეა
და თან ბაასიც საამურია,

როგორც ის ამზობს თავის ქვარცალზე,
ის თქვენ მოგითხრობს ღორზე, ძროხაზე...
ბავშვია —პიონერ ენის ჭარცალზე.
მაგრამ რაც მან ხთქვა, რომ ვერ მოხაზე!.

ის ფართო არის, ვით ეს და მაღლა.
ის მაღალია, ვით ეს მზე ცაში...
მის სიარულში არ შეეის დაღლა,
არც, ხალხის გარდა, რამ ისმის ხმაში...

2/ პა[illegible] სახელია.

და დადის ასე ქარიდან ქარზე,
და ბრძოლიდან (ზრიალს) სეირნობს.
აზრი იმისი მაღლა ქარზე,
იან მეკიდე მაშინც, როდესაც სეირნობს.

სეირნობს დილიდან დაღამებამდე
და არ თავდება მის გულში, არა.
ამ მიწურვიდან იმ მიწურვამდე
საქმობს, ცრიალებს, როგორც ჩიტ ჯარა!...

ლვება ნა ასე ის მზესთან ერთად,
ღუნის მას იქით, სად ენგურია...
და მისდევს ამ მზეს წინ მეწავერდი
ირსანგია და მისი გული...

თავდება დღე და დადგება ღამე,
მკერდს რომ გადიფენს სასთუმლო ფრთით,
არის სიმღერა, ცეკვა, სიამე
და უერთდება ჯგუფს აქაც ჯგუფი,

თითქოს მინდვრებზე არა ქმარდა
მეჯიბრება და ციცის ჩინება...
არის ციოციმება სანთლებით და
სადღესასიანი ადრინდინება!...

ნ. ზომლეთელი

ხმა გმირულ ბრძოლისა და გამარჯვების

ვინ სთქვა — დამარცხდა კომუნა

სახეშეშლილი ტიერი,
დორბლგამორეული ტუჩებზე,
იწევს, ვით მგელი, მშიერი,
პარიზის გმირულ მუშებზე...
მთის მოციგლიგე ნიავი
ქოჩორს უვარცხნის სენასა
და ძველი ქვეყნის სიავე
აჩენს სისხლის ფერ ენასა...
აშმორებული ვერსალი
დაჰრილ მხეცივით მოზუზუნის
და სცვივა ორთქლ-ნაკვერჩხალი
ღია ხახიდან ვეზუვის...
გრძნობა თუ ათბობს მცირედი,
ისიც სიავის თესლია,
არ არის, არა იმედი,
და გულში მხოლოთ გესლია!..
მას წინ მიუძღვის გალიფე,
კაცური გრძნობის ჯალათი,
გადმოდის ყოფნის ყალიბებს
სისხლში მოსვრილი ხალათი...
მოდის, ვით ზვავი კუპრისა,
შუქიც რომ არ შერჩენია,
მოაქვს „სახელი უფლისა“
და ჯოჯოხეთის გენია!
ამბოხებული პარიზი,
გვარდია, ცარის შრომისა,
წინ უდგას! არ აქვს ფარიზი,
იპყრობს სიფიცხე ლომისა!..
ქალაქი ბარიკადებში,
როგორც ყალიბში — ჩამჯდარა,
ლავა სდის, ცხელი, ძარღვებში,
ზღვა მეწამული ამდგარა.
ვით აქოჩრილი ტიტანი,

მეხივით გაიყურება:
ვინ არის ძალის მიმტანი?
მოელის განადგურება!..
ლუი შარლ-დელეკლიუზი
ფაფარაყრილი ლომია,
ბარიკადების ტრიუმფზე
ის თვით სიკვდილის მდომია!..
ან მოჰკლავს, ან შეაკვდება,
სხვა არჩევანი ფუჭია,
სიკვდილი რომ არ ასცდება,
ურყევლად გადაუჭრია!
ლხინობს ცბიერი ტიერი,
სიცილით სახე ეშლება:
სუსტზე იმარჯვებს ძლიერი,
სუსტი კი სისხლით იცლება.
თავს რომ ადგია დახრილი
იმას ლუიზა მიშელი,
მოწყალების დას დაჰრილი
ანიშნებს: „ვეღარ მიშველი“!..
და გორტენზია დავიდი
მტერს თუმც კვლავ აყრის გრანატებს,
იმედი მაინც წავიდა,
შვებას ვერ იანდამატებს.
შვება კი მაინც მოვიდა,
თუმც მაშინ მტერმა მოჰღუნა,
სისხლით ტანჯვით და გლოვითა
აღსდგა მეორე კომუნა!..
აღსდგა ჯერ შურის გებითა,
მტერზე მკაცრ ხელის დადებით,
აღსდგა ის ცეცხლის ძნებითა
და შვების ბარიკადებით!..
დღეს ამ ხსნის ბარიკადებმა
მსოფლიო ისევ ასერა
და გამარჯვების ცხადება
დროშაზე სისხლით დასწერა!..
ალური დროშაც ფრიალებს
ზღურბლზე კომუნის კარების
და ძლევის მარში გრიალებს

პატარა ფელეტონი.

შავი უმადურობა

მოსკოვი, 4 აპრილი. 3 მარტს სისრულეში მოყვანილი იქნა რესპუბლიკის უმაღლეს სასამართლოს განაჩენი ქსენძ ბუტკევიჩზე.

პოლონეთის პრემიერის სიკორსკის ნოტის გამო საგარეო საქმეთა სახალხო კომისარი აცხადებს, რომ პოლონეთის მთავრობის ნაბიჯი არის ცდა რუსეთის შინაურ საქმეებში ჩარევის და ააშკარავებს პირველის აბრესიულ პოლიტიკას რუსეთის მიმართ. სხვანაირად შეუძლებელია სიკორსკის გამოსარჩლება რუსეთის მოქალაქეებისადმი, როგორიცაა დასჯილი ბუტკევიჩი და ცეპლიაკი, როცა თვით პოლონეთში 10 მილიონი უკრაინელები და ბელორუსები განიცდიან აუწერელ უუფლებობას. (დეპეშებიდგან).

პოლონეთით სიკორსკისგან,
ვისაც აბრჩობს ომის ჟინი,
საშინელი რისხვის ნოტას
მსწრაფლ ღებულობს ჩიჩერინი:

,,ცეპლიაკ და ბუტკევიჩი
სულიერად იყო ჩვენი
და მაშ თქვენმა სასამართლომ
ვით დასდო მათ განაჩენი?

რა ძალით და უფლებით?
რა კანონით? რა წესითო?
ინებეთ და ამ ნოტაზე
მსწრაფლ პასუხი გამეცითო!..''

ჩიჩერინს კი ამ ,,ამბავზე''
ულვაშებში ჩაეცინა
და იმ დამეს ამის შემდგომ
უფრო ტკბილათ დაეძინა...

მხოლოდ წინწინ შიკრიკს უთხრა:
,,გადაეცი ბრძანებაო,
რომ პოლონეთს ერთი ქსენძის
სული ხვალ ეგზავნებაო!''..

დილით ,,ერთზე'' განაჩენიც
მოიყვანეს სისრულეში!..
მაგრამ ვაი, სული მკვდარს ქსენძს
ვეღარა სასულეში!

აღარ იქნა მისი დაძვრა,
სასულიდგან ამოღება
და გადაწყდა ქსენძის სულის
სამარეში ლეშთან გდება!..

და სიკორსკის ჩიჩერინმა
გაუგზავნა დილით ნოტა:
,,რაც გსურდათ, დღეს ვერ გისრულებთ,
დაგვიცადეთ კიდევ ცოტა.

და რადგან თქვენ პრეტენზია
სამართლით გაქვთ ქსენძის სულზე,
მართალია, თავისთავად
ის ისპობა დაკრძალულზე.

რადგან სულმა ბუტკევიჩის,
ვისზეც ახლა განჩინება.
გადმოგზავნა რომ გვეინდოდა,
მან წამოსვლა არ ინება.

ეხლა დაგვრჩა ცეპლიაკი,
შევარჩინეთ ვისაც სული,
და თქვენც თუ გსურთ, ხვალ დილითვე
ის იქნება გაბასრული.

მისი სულის გადმოგზავნას
არ ეგების ჩვენგან ვარი,
მაგრამ რა ექნათ, თუ მას თქვენთვის
იმარჯებს თითონ მკვდარი?!.''

ონისიმე.

ველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელ კომიტეტის პრეზიდიუმს. ახალი საქალაქო მიჯნის დამტკიცებული პროექტი სისრულეში უნდა იქნეს მოყვანილი სააღგილ-მამულო ორგანოების მიერ.

4. ყოველი მიწა მდებარე მოქმედი საქალაქო მიჯნის გარეთ, ვის სარგებლობაშიაც უნდა იყოს იგი, შედის სოფლის ტერიტორიაში, არის სააღგილ-მამულო ორგანოების საერთო გამგებლობაში და ემორჩილება სათანადო კანონებს მიწის შესახებ. ამასთანავე მიწა, რომელიც ფაქტიურად გამოუყენებელია ქალაქის კომუნალურ საწარმოეთაგან (წყალსადენი, მორწყვის მინდვრები, საბჭოთა მეურნეობანი და სხვ.) მტკიცდება ამ საწარმოთა სარგებლობაში.

5. საქალაქო მიჯნის გარეთ მდებარე მიწები იმ დაწესებულებათა და საწარმოთა სარგებლობაში ქონებული, რომელნიც არ შედიან კომუნალურ სამმართველოს შემადგენლობაში, უკეთუ ეს მიწები მათ კანონიერათ გადაეცათ, მტკიცდება ამავე დაწესებულებათა და საწარმოთა სარგებლობაში.

6. რათა თავიდან აცილებული იქნეს უწესრიგოთ აღნაგობა იმ მიწებზე, რომელიც მომავალში შეიძლება შევიდეს ქალაქის მიჯნაში, ქალაქის საბჭოს უფლება ეძლევა, მიუხედავათ ახალი საქალაქო მიჯნის დამყარებისა, შეადგინოს გეგმა და წესი საქალაქო მიჯნის გარეთ მდებარე მიწებზე აღნაგობისათვის.

დღიდან ამა გეგმისა და წესის დამტკიცებისა, არსებული წესისამებრ და მცხოვრებთათვის მათი განცხადებისა, აკრძალულია ახალ შენობათა აგება, რასაც შეუძლია დაარღვიოს აღნიშნული გეგმა და წესი,—გარდა დროებითი და მსუბუქი შენობებისა— და აგრეთვე გაფართოვება არსებულ შენობათა. აგებულ ან გაფართოებული შენობა დაშლილ უნდა იქნეს იმ პირის ხარჯით, ვინც აწარმოებდა ამ საამღნაგო მუშაობას, უკეთუ აუცილებელი იქნება, რომ აღნიშნული მიწები გადაეცეს ქალაქს ზემოხსენებული გეგმისამებრ.

7. უკეთუ ქალაქის მიჯნაზე მიკრულ მიწებზე დაიწყება აღნაგობა ან ამ მიწებს დაიჭერს კომუნალური დაწესებულება ან საწარმოო,—ქალაქის მიჯნა გადაწეულ უნდა იქნეს მიწათ-მოწყობის წარმოების საერთო წესისამებრ, რათა აღნიშნული მიწები მოექცეს ქალაქის მიჯნაში. ამა კანონში. აღნიშნულ შემთხვევებისათვის მიწათმოწყობის წარმოების საქმეში მოწვეულ უნდა იქნენ როგორც მხარენი: ქალაქის საბჭოსი და თემის აღმასრულებელი კომიტეტის წარმომადგენელნი, ყველა დაინტერესებული დაწესებულება, ორგანიზაცია, საწარმოო, სააღგილ-მამულო საზოგადოება და ცალკე მიწის მოსარგებლეები.

8. ზემოაღნიშნული წესები გავრცელებულ უნდა იქნეს აგრეთვე იმ დასახლებულ ადგილზე, რომელიც არსებული წესისამებრ ცნობილი იქ- [illegible] დასახლებულ

ყველას, ვინც ფლობს მიწას, როგორც შენობიანს, ისე უშენობოს დაეტოვება ნორმა.

თბილისისა და ბათომის შიდა უბანში გარდა იმ მიწებისა, რომელზედაც აგებულია შენობა, დაეტოვება მიწის ნაკვეთი არა უმეტეს 200 ოთხკუთხი საჟენისა, ხოლო ქუთაისსა და ფოთში არა უმეტეს 800 ოთხკუთხი საჟენისა.

თფილისისა და ბათომის შუ-უბანში დაეტოვება არა უმეტეს 400 ოთხკ. საჟენისა, ხოლო ქუთაისისა და ფოთში არა უმეტეს 600 ოთხკ. საჟ.

პირველი კატეგორიის ყველა ქალაქის გარეთ უბანში დაეტოვება ერთი დესიატინიდან ერთნახევარ დესიატინამდე იმის მიხედვით, თუ რა მანძილზეა დაშორებული მიწის ნაკვეთი ცენტრიდან.

11. მეორე კატეგორიის ქალაქები განიყოფება ორ ზოლად: შიდა უბანი და გარეთ უბანი.

მეორე კატეგორიის ქალაქთა შიდა უბანში მიწის მფლობელს დაეტოვება ნორმად არა უმეტეს 600 ოთხკუთხ საჟენისა, ხოლო გარეთ უბანში არა უმეტეს ორი დესიატ.

12. მესამე კატეგორიის ქალაქებიც განიყოფება აგრეთვე ორ ზოლად: შიდა უბანი და გარეთ უბანი.

მესამე კატეგორიის ყველა ქალაქის შიდა უბანში მესაკუთრეს დაეტოვება ნორმად არა უმეტეს 900 ოთხკ. საჟ., ხოლო გარეთ უბანში დაეტოვება ის ნორმა, რაც მეზობელ სოფლებისათვის დაწესებულია სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის 1922 წლის მაისის 26-ს დებულებით მიწათ-მოწყობის შესახებ.

13. ქალაქის გარეთ უბანში მიწის მესაკუთრე—მიწათმოქმედ ოჯახს, რომლის არსებობის ერთად-ერთ წყაროს შეადგენს სოფლის მეურნეობა, უფლება აქვს დაიტოვოს მიწის ნაკვეთი იმ ნორმით, რაც დაწესებულია 1922 წლის მაისის 26-ს დებულებით.

14. ქალაქების დაყოფას ზოლებად აწარმოებს ადგილობრივი აღმასრულებელი კომიტეტი და ამტკიცებს შინაგან საქმეთა სახალხო კომისარიატი.

15. იმ მიწების გარდა, რაც დატოვებულია ნორმად, ყველა დანარჩენი ქალაქის ფარგლებში მდებარე მიწა გადადის ადგილობრივი აღმასრულებელი კომიტეტის განკარგულებაში და შეადგენს ქალაქის სააღგილმამულო ფონდს.

შ ე ნ ი შ ვ ნ ა: თვითეული ქალაქის აღმასრულებელი კომიტეტი შეიმუშავებს სააღგილ-მამულო ფონდის სარგებლობის სათანადო წესს, რომელსაც დაამტკიცებს შინაგან საქმეთა სახ. კომისარიატი.

16. მიწის სარგებლობის უფლება მოისპობა:

ა) სასამართლოს განაჩენით კანონში განსაზ[illegible]რული დანაშაუ[illegible]სათვის (კონფ[illegible]ცია).

ბ) [illegible]

სტრატოსტატ — ს.ს.რ.კ.

"....ვულოცავთ სტრატოსფერის უბადლო. გმირებს საბჭოთა ხელისუფლების დავალების ბრწყინვალედ შესრულებას. სტრატოსტატის შემქნელ მუშებსა და კონსტრუქტორებთან ერთად, ფრენის ორგანიზატორებთან ერთად, თქვენ ბრწყინვალე ფურცლები ჩასწერეთ საბჭოთა ავიაციის და სტრატოსფეროს შესწავლის ისტორიაში; თქვენმა თავდადებულმა და წარმატებულმა მუშაობამ მკაფიოდ ცხადყო საბჭოთა ტექნიკის ახალი მიღწევები"

სტალინი.
მოლოტოვი
ვოროშილოვი.
კაგანოვიჩი.

აუწი საჭეს! გადაჰყარე მთელი ბალასტი!
18 კილომეტრს უკვე ასცდა ეს სტრატოსტატი.
კასწი, მფრინავო! მეცხრამეტე კილომეტრს ასწვდი
და სძლიე ქვეყნად აღმაფრენის ყველა ოსტატი!
  შენ დღეს იმედით შემოგცქერის მოსკოვი, კრემლით,
ამ მოწინავით პროლეტარულ ბრძოლაში ციხით,
გულში სტალინით, ამ უებარ ფოლადის კრემლით,
და გამარჯვების აღგზნებული ცეცხლით და რიხით,
  აუწი საჭეს! აუმართე სტრატოსტატს კეზი!
გააპე სივრცე, რაც ჯერ ქვეყნად არვის უპია!
უნდა პირველმა შენ დაიპყრო ეს ასპარეზი;
რაც სხვა მსგავს ბევრი დაპყრობის დაძლევის ტყუპია!
  შენ ამ უბანზე დამკვრელი ხარ, ვით იქ, შენს ქვევით
შრომის ქვეყანა დამკვრელია და მოწინავე!...
მაშ, ასწი ზევით, სიძნელეთა ცივ სივრცის რღვევით,
და ურწმუნობა შენის ძლევის დააყირავე!..
  შენ ხომ პირველი "დაეწიე და გაუსწარი":
შენ დაასწარი და აასწარ ყველა პილოტებს!..

აი, კეგმიან მუშაობის გზა წინასწარი,
რომ ცხრამეც ვერსზეც წინ წინ ამჩნევ ყველა იოცებს!..
    რა ცხრამეც ვერსზე?! ასეული კილომეტრებიც
მას არ დარჩება მოუხრელი, მოურკალავი,
მისი მნახველნი განცვიფრებით სდნებიან მცრებიც,
გულში რომ შიშს ჰგვრით მკლავის ძალა დაუღალავი!
    აუწი საჭეს! გადაჰყარე მთელი ბალასტი,
რაც დღეს მსოფლიოს მკერდს ამძიმებს და გულს აშმორებს!
გასწი, მფრინავო! მეცხრამეტე კილომეტრს ასწვდი,
~~[illegible]~~ [illegible]!..
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

1. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

2. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

3. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

5. [illegible]
[illegible]
[illegible]

6. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

7. [illegible]
[illegible]
[illegible]

8. [illegible]
[illegible]

9. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

10. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

11. [illegible]
[illegible]
[illegible]

12. [illegible]
[illegible]
[illegible]

13. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

14. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

15. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

16. ಬಾಲಕಿಗೆ ಅಪಹಾಸ್ಯ
ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಕಾರಣ
ಅವಳು ತನ್ನ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಳು

17. ಕೆಲವು ಜನ ಮಾತ್ರ ಹೀಗೆಯೇ
ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ
ಅವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಲಾಗದು
ಅವರು ಬದುಕುವುದು

18. ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಹುಟ್ಟಿದವರು
ಯಾರು ಮರಣವನ್ನು
ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರರು
ಅದು ಅವರಿಗೆ ಬರುವುದು

19. ಒಂದು ಹೆಣ್ಣು ಬಾಲಕಿಯ
ಮೇಲೆಯೂ ಅತ್ಯಾಚಾರ ಮಾಡಿದರು
ಅವಳನ್ನು ಸಾಯಿಸಿದರು ಅಥವಾ
ಅವಳು ಸತ್ತಳು ಎಂದು
ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರು ಅವರನ್ನು.

20. ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಹಾಡಿದ
ಹಾಡನ್ನು ಹಾಡಿದರೆ
ಅವರ ಕೈಚಪ್ಪಾಳೆ ಗಿಟ್ಟಿಸಿದರೆ
ಅವರ ಅನುಯಾಯಿಗಳು ಅಲ್ಲ

21. ಅವರ ಕೈಚಳಕವನ್ನು ನೋಡಿ
ನಾವು ಮೆಚ್ಚಿಕೊಂಡೆವು
ಅವರು ಸಾಧಿಸಿದ್ದನ್ನು
ನಾವು ಸಾಧಿಸಲಾರೆವು.

ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೨೦೦೬ ರಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದು.

ჩვენებური " ო პ ო ზ ი ც ი ა "

გაზ. "კომუნისტი " №236/1781/
1926 წელი 16 ოქტომბერი

გამოსვლა მეორე

თუ რა მოხდა ვან-სიანში,
აქვე ლენინის უბანში.

გემს ესროლეს ვან-სიანში
და იქკანში
გაეხირა გემს ყუმბარა.
ეს ჩინეთში მოხდა, მარა
რა კავშირი ჰქონდა ამას,
როცა ვაგზლის პონორამას
გადახედა სამმა პირმა?
და გაირღვა მათ წინ შირმა
საღამოს, თუ ბნელი ღამის,
როს სადგურის წინ "პლაცდარმის",
სად რონოდთა ჰგია პარკი,
წრეს არღვევდენ ლაპარაკით
მიშა, კოტე და ზალუცკი....
გადავლეს რა ხიდს "კუნცხი",
პლეხანოვის თეატრ- კლუბის
დაინახეს შორით ხუფი..
- აი, იქით, ძმებო, მარში !.
ბნელში...
სკნელში...
კარში...
ქარში ...

არ იკვრების თითი თვალში.
მარა ღამის წყვდიადს, მგონი,
ებრძვის სუსტი ელექტრონი ...
- "ეჰ, კარგია, ძმებო, ამ დროს...
/ უცბად მიშას მოენატროს/
ელექტრონის დიდი ძალა.
და საერთოდ ის მასალა,
ინდუსტრიას წინ რომ წასწევს.."
ნაცრობისა და ჰაერს არწევს
მისი ცეცხლი, მისი ძგერა.
წამოიწყოს ღამის მღერა
ამ საკითხით გაწაფულმა...
მაგრამ როგორ?..
ნუ თუ კაცმა
ყველაფერის იწყოს როშვა,
რაც რომ გულში ედოს ხომალდ?
ჰო და...კოტეც და ზალუცკი,
მისდევდენ რა მიშას კუდში,
მას ამ აზრზე კვერს უკრავდენ.::
შეთანხმებულ მტრედებს ჰგავდენ...
იქ კი კლუბში პლეხანოვის,
ცოტა შემდგომ იმა დროის,
შეიკრიბა შრომის ხალხი,
ვისაც ხელში ყოფნის ჩარხი
მთელი ქვეყნის მშენებლობის.
გამწევის და გამგებლობის
დროშ და ბრძოლამ შეებათ ხასდო,
იდგა სწორედ საკამათოდ
ინდუსტრიის გეგმის კითხვა,
და მსჯელობდენ მასზედ დიდხანს ...
მომხსენებლად სდგა მამია.
ამ საკითხში არ-ზამია,
ვიცით, იგი ამხანაგი.
ქვეყნის მართვის მთელი დარგი
აკი იმას ჩავაბარეთ.
მაშ, ეს ფუქსად გავაპარეთ?..
და აი, აქ, ამ კრებაზე,
ქუდების ხდით და კედაზე
ხელთა მიცურ-მოცურებით,
გამოცხადდენ, ვით სტუმრები,
მხოლოდ "სამი" იმათ მხრიდან
"მხოხავ ოპოზიციიდან":
მიშა, კოტე და ზალუცკი,
და სკამებზე დანაცუცქნი,
შეუერთდენ რა ამ კრებას,
ყურს უგდებდენ მოხსენებას ...
დაისწორე იმ ჯ საკითხზე,
რაც ინატრეს თვითვე ხიდზე.

თვით საკითხი მისგან რაკი
ხიდზე იყო განარჩევი,
მაშ, რა არის აქ უჩვევი,
ნაკლები, ან გარდამეტი?
ცხადია, ვით ნათლის სვეტი.
მაგრამ კოტემ ... / ისევ მაგრამ ./
თავი ვეღარ შეიმაგრა,
თუმც თავიც და გულიც სტკივა,
სუსტ ფილტვებზეც მუდამ სჩივა,
გერმანიაც კი მოსთელა,
მაგრამ ჯერ ვერ მოიმრთელა
ბრძოლის ცეცხლში განაფერთხი
სიჯანსაღე, ყოფნის კვერთხი.
და .../შენიშვნაც ფაქტიური/
აქ მას საქმე პარტიული,
იმ პარტიის, ვინც რომ
მის კურნვაზე სწია შრომა,
სურს დასჩაგროს ავადობით,
უთავბოლო კამათობით.

კაცს ექიმმა აუკრძალა
ტრიბუნა და კრების ზალა,
ის კი მაინც შიგ ეჩრება.
შეაზარა მთელად კრება,
ვინც მას სიტყვა განუსაზღვრა,
მოულოდნე ბაგე აღძრა
და, ხუთ წუთს რა დასდო წუნი,
კრებას სიტყვაც უწმაწური
სტყორცნა, თქმა რომ არ ენება.
მან მონათლა მოხსენება,
რაც დიოდა აზრთა ღელე,
"სიყალბეთ" და "სისულელედ"..
ამას მიშა და ზალუცკი,
ხალხში ჩუმად ჩანაცუცქნი,
აწონებდენ თვითონც, ალბათ,
რაც მონათლა კოტემ "ყალბათ".

მაგრამ კრება აიქოჩრა
და სამნივე დაგვიჩოჩრა ...
ასე მოხდა...ვან-სიანში..

არა, ლენინის უბანში,
პლეხანოვის კლუბ-თეატრში,
ამ ოქტომბრის, მგონი ათში.
ამის შემდეგ იმავ ღამით
ამხანაგი "იგი " სამი
ისევ ხიდით გადმოვიდა.
ელექტრონი სუსტად სწვდიდა
და ხიდს მკრთალად აშუქებდა.
მაგრამ ...

ძალას ახალს ჰკრებდა
იქ, "ზაჰესში" შრომის ხალხი,
რომ აბრუნდეს ყოფნის ჩარხი,
ინდუსტრიამ წაიწიოს,
რომ მივაწვდეთ შვებას სიოს
და სიბნელეს სხივმა სძლიოს ...
აქ კი საოპოზიციოს
ვერას ხედავს ჩემი თვალი,
რომ ვიშიშვლო მისთვის ხმალი ...

ონისიმე.

რაც ინატრეს თვითვე ხიდგე.
მაგრამ ის, როცა კითხვა
მოთავდა და კოტემ სიტყვა
გამოსთხოვა თავმჯდომარეს,
ყოველგნით და ყოველ მხარეს
დამსწრე მასამ ენა აიძრა
და ხუთ წუთით განუსაზღვრა
იმან კოტეს ლაპარაკი.

026965 ბ